

සන්ධ්‍යා වන්දනා

මිහිරිගල නිස්සරණ වනයේ බුද්ධ වන්දනා ක්‍රමය

හැඳින්වීම

නිස්සරණ වනයේදී බුද්ධ වන්දනාව සහ බෝධි වන්දනාව සාමූහිකව කෙරෙන්නේ දවසකට වතාවකි. එනම්, සෑමදාම සවස හයටයි. සෑම දවසකම වන්දනා වැඩ පිළිවෙළ සමානය. වෙනසකට ඇත්තේ එදිනට අදාළ එක එක වත් පිරිත යොදා වන්දනා කිරීම පමණි.

සෑම පසළොස්වක හා අමාවක පොහොය දවසකම කරණිය මෙත්ත සූත්‍රයට පසු ධම්මවකකප්පවත්තන සූත්‍රය සජ්ඣායනා කරන අතර, අටවක පොහොය දවසෙහි ගිරිමානඤ්ඤ සූත්‍රය සජ්ඣායනා කරනු ලැබේ. අනෙකුත් දවස්වල පිළිවෙළින් වත් පිරිත සූත්‍ර දහහතර යොදාගනු ලැබේ. එම සූත්‍ර අනුපිළිවෙළින් මෙසේය.

දසධම්ම සූත්‍රය

මහා මඛල සූත්‍රය

රතන සූත්‍රය

බැණ පරිත්තය

මෙත්තානිසංස සූත්‍රය

මිත්තානිසංස සූත්‍රය

මොර පරිත්තය

චන්දිම සූත්‍රය

සුරිය පරිත්තය

ධජග්ග සූත්‍රය

මහාකසුප පෙර බොජ්ඣංග

මහාමොග්ගලාන පෙර බොජ්ඣංග

මහාවුඤ්ඤ පෙර බොජ්ඣංග

ධම්මවකකප්පවත්තන සූත්‍රය

ගිරිමානඤ්ඤ සූත්‍රය

මෙම වන්දනාව සඳහා අවසර ඇත්තේ නේවාසික යෝගාවචර මහා සංඝ රත්නයට අමතරව නේවාසික යෝගාවචරයන්ට පමණකි. සියලුම යෝගාවචරයන් ඊට සම්බන්ධ විය යුතු බව කරුණාවෙන් සලකන්න.

නමො තසස භගවතො අරහතො සමමා සමබ්බදාසස

බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ගුණ සිහි කොට වන්දනා කිරීම.

ඉතිපි සො භගවා අරහං, සමමා සමබ්බදො, විජ්ජාවරණ සමපනො, සුගතො,
ලොකවිදු, අනුත්තරො පුරිසදම්ම සාරථී, සඝා දෙව මනුස්සානං, බුදො, භගවා'ති.

බුද්ධං ජීවිතපරියනං - යාව නිබ්බාණං සරණං ගච්ඡාමි,
යෙ ච බුද්ධා අතීතා ච - යෙ ච බුද්ධා අනාගතා,
පච්චුස්සන්තා ච යෙ බුද්ධා - අහං වජ්ජමි සබ්බද.

නත්ථි මෙ සරණං අඤ්ඤං - බුදො මෙ සරණං වරං,
එතෙන සච්ච වජ්ජන්ත - හොතු මෙ ජය මංගලං,

බුදො තිලොක සරණො - බුදො සුරියො තමොනුදෙ,
එවං තං සරණං බෙමං - බුදො මෙ සරණං වරං
ගච්ඡාමි සරණං බුද්ධං - නත්ථි මඤ්ඤං භයං සද

උත්තමංගෙන වජ්ජහං - පාදපංසු වරුත්තමං,
බුදො යො බලිතො දෙසො - බුදො බමතු තං මමං!

ධර්ම රත්නයේ ගුණ සිහි කොට වන්දනා කිරීම

සාධාකාතො භගවතා ධම්මො සන්ද්ධිකො අකාලිකො එහිපස්සිකො ඔපනයිකො
පච්චත්තං චේදිතබ්බො විඤ්ඤාතී'ති.

ධම්මං ජීවිතපරියනං යාව නිබ්බාණං සරණං ගච්ඡාමි,
යෙ ච ධම්මා අතීතා ච - යෙ ච ධම්මා අනාගතා
පච්චුස්සන්තා ච යෙ ධම්මා - අහං වජ්ජමි සබ්බද

නත්ථි මෙ සරණං අඤ්ඤං - ධම්මො මෙ සරණං වරං,
එතෙන සච්ච වජ්ජන්ත - හොතු මෙ ජය මංගලං

ධම්මො තිලොක සරණො - ධම්මො සුරියො තමොනුදෙ,
එවං තං සරණං බෙමං - ධම්මො මෙ සරණං වරං
ගච්ඡාමි සරණං ධම්මං - නත්ථි මඤ්ඤං භයං සද

උත්තමංගෙන වජ්ජහං - ධම්මං ච තිවිධං වරං
ධම්මි යො බලිතො දෙසො - ධම්මො බමතු තං මමං

සංඝ රත්නයේ ගුණ සිහි කොට වන්දනා කිරීම

සුපටිපනො භගවතො සාවකසංඝො,
උජුපටිපනො භගවතො සාවකසංඝො,
ඤ්ජපටිපනො භගවතො සාවකසංඝො,
සාමීච්චපටිපනො භගවතො සාවකසංඝො,
යදිදං චත්තාරි පුරිසයුගානි අධිපුරිසපුග්ගලා එස භගවතො සාවකසංඝො,
ආහුණෙයො, පාහුණෙයො, දකිණෙයො, අංජලිකරණීයො, අනුත්තරං
පුඤ්ඤකෙතිතං ලොකස්සා'ති.

සංඝං ජීවිත පරියනං යාව නිබ්බානං සරණං ගච්ඡාමි
යෙ ච සංඝා අතීතා ච - යෙ ච සංඝා අනාගතා
පච්චුප්පනා ච යෙ සංඝා - අහං වජ්ජමි සබ්බද්

නතී මෙ සරණං අඤ්ඤං - සංඝො මෙ සරණං වරං
එතෙන සච්ච වජ්ජන - භොතු මෙ ජය මංගලං

සංඝො තිලොක සරණො - සංඝො සුරියො තමොනුදෙ
එචං තං සරණං බ්බමං - සංඝො මෙ සරණං වරං
ගච්ඡාමි සරණං සංඝං - නතී මඤ්ඤං භයං සද්

උත්තමංගෙන වජ්ජනං - සංඝං ච තිව්ඨොත්තමං
සංඝෙ යො බ්බුතො දෙසො - සංඝො බ්බතු තං මමං

කරුණික මෙතන සූත්‍රාං

1. කරුණියමඤ්ඤාසලෙන, යනං සනං පදං අභිසමෙච්ච සකෙකා උජ්ඣ ච සුජ්ඣ ච, සුවචො චස්ස මුදු අනතිමානී.
2. සන්තුස්සකො ච සුභරො ච, අප්පකිචො ච සලලහුකචුත්ති සන්තිඤ්ඤො ච නිපකො ච, අප්පගඛො කුලෙසු අනනුගිඤ්ඤො.
3. න ච බුද්ධංසමාවරෙ කිඤ්ඤි, යෙන විඤ්ඤා පරෙ උපවදෙය්‍යං සුඛිනො චා බෙමිනො භොන්තු, සබ්බෙ සත්තා භවන්තු සුඛිත්තා.
4. යෙ කෙචි පාණභුත්තී, තස්සා චා ටාවරා චා අනවසෙසා දීඝා චා යෙ මහන්තා චා, මජ්ඣිමා රස්සකාණුකථුලා.
5. දිට්ඨා චා යෙව අද්දිට්ඨා, යෙ ච දුරෙ වසන්ති අවිදුරෙ භුතා චා සමභවෙසී චා, සබ්බෙ සත්තා භවන්තු සුඛිත්තා.
6. න පරො පරං නිකුඛෙඨ, නාතිමඤ්ඤාඨ කඤ්ඤි නං කඤ්ඤි බ්‍යාරොසනා පටිසසඤ්ඤා, නාඤ්ඤාමඤ්ඤාස්ස දුක්ඛමිචෙඡය්‍ය.
7. මාතා යථා නියං පුත්තං, ආයුසා එකපුත්තමනුරකෙඛි එවමිචි සබ්බභුතෙසු, මානසං භාවයෙ අපරිමාණං.
8. මෙත්තඤ්ඤා සබ්බලොකස්මිං, මානසං භාවයෙ අපරිමාණං උදධං අධො ච තිරියඤ්ඤා, අසම්බාධං අවෙරං අසපත්තං.
9. තිට්ඨං වරං නිසින්නො චා, සයානො චා යාවතස්ස විගතමිඤ්ඤො එතං සතිං අධිට්ඨෙය්‍ය, බුහමමෙතං විහාරං ඉධමාහු.
10. දිට්ඨිඤ්ඤා අනුපගමම සීලවා, දස්සනෙන සමපන්නො කාමෙසු විනෙය්‍ය ගෙධං, නහි ඡාතු ගඛාසෙය්‍යං පුනරෙති'ති.

එතෙන සච්ච වජ්ජන සොත්ථි මෙ භොතු සබ්බදු
 එතෙන සච්ච වජ්ජන සොත්ථි තෙ භොතු සබ්බදු
 එතෙන සච්ච වජ්ජන සොත්ථි තෙ භොතු සබ්බදු

අදාළ නියමිත සූත්‍රය

දසධම්ම සූත‍්‍රය	14
මහා මඩ්දල සූත‍්‍රය	15
රතන සූත‍්‍රය	16
බ්‍රහ්ම ජරිත‍්‍රය	18
මෙත‍්‍රානිසංස සූත‍්‍රය	19
මිත‍්‍රානිසංස සූත‍්‍රය	19
මොර ජරිත‍්‍රය	20
චන්දිම සූත‍්‍රය	20
සුරිය ජරිත‍්‍රය	21
ධජග්ග සූත‍්‍රය	22
මහාකස්සප ථෙර බොජ්ඣංග	24
මහාමොග්ගලලාන ථෙර බොජ්ඣංග	25
මහාවුඤ්ඤ ථෙර බොජ්ඣංග	27
ධම්මචක්කස්සවත‍්‍රන සූත‍්‍රය	28
ගිරිමානඤ්ඤ සූත‍්‍රය	32

අපෙතයං චක්ඛුමා එකරාජා, හරිස්සවණණා පට්ඨිප්පභාසො,
තං තං නමමස්සාමි හරිස්සවණණං පට්ඨිප්පභාසං,
තයස් ගුත්තා විහරෙමු රතතිං,

යෙ බ්‍රාහ්මණා වෙදගු සබ්බධමෙම,
තෙ මෙ නමො තෙ ච මං පාලයන්තු,
නමස්සු බුද්ධානං නමස්සු බොධියා,
නමො විමුක්තානං නමො විමුක්තියා,

ඉමං සො පරිත්තං කඤ්චා, මොරො වාසමකප්පයී'ති.

එතෙන සච්ච වජ්ජන සොතී මෙ භොතු සබ්බද,
එතෙන සච්ච වජ්ජන සොතී තෙ භොතු සබ්බද,
එතෙන සච්ච වජ්ජන සොතී තෙ භොතු සබ්බද,

විරූපකෙහි මෙ මෙත්තං, මෙත්තං ඵරාපථෙහි මෙ
ජ්ඣාපුත්තෙහි මෙ මෙත්තං, මෙත්තං කණ්ණාගොතමකෙහි ච

අපාදකෙහි මෙ මෙත්තං, මෙත්තං ද්විපාදකෙහි මෙ
චතුසදෙහි මෙ මෙත්තං, මෙත්තං ඛණ්ණසදෙහි මෙ

මා මං අපාදකො හිංසි, මා මං හිංසි ද්විපාදකො
මා මං චතුසදෙ හිංසි, මා මං හිංසි ඛණ්ණසදෙ

සබ්බෙ සත්තා සබ්බෙ පාණා, සබ්බෙ භුතා ච කෙවලා
සබ්බෙ හද්‍රානි පස්සන්තු, මා කඤ්චි පාපමාගමා

අප්පමාණො බුද්ධො, අප්පමාණො ධම්මො
අප්පමාණො සංඝො, පමාණවන්තානි සිරිංසපානි
අභිවිච්ඡිකාසතපදී, උණණනාහි සරබ්බුසිකා
කතා මෙ රකඛා කතා මෙ පරිත්තා, පටිකකමන්තු භුතානි
සොහං නමො භගවතො, නමො සත්තන්තං සමමාසමබුද්ධානන්ති.

එතෙන සච්ච වජ්ජන සොතී මෙ භොතු සබ්බද,
එතෙන සච්ච වජ්ජන සොතී තෙ භොතු සබ්බද,
එතෙන සච්ච වජ්ජන සොතී තෙ භොතු සබ්බද,

01	විපසිසින නමැති සිඛිසිසින නමැති	- වකුමනසිසි සිරිමනෝ - සඛි භුතානුකම්පිනෝ
02	වෙසිසින නමැති නමැති කකුසඤ්ඤා	- නභානකසිසි තපසිනෝ - මාරසෙනා පමඤ්ඤිනෝ
03	කොණාගමනසිසි නමැති කසිපසිසි නමැති	- බ්‍රාහ්මණසිසි වුසිමනෝ - විසමුත්තසිසි සඛිධි
04	අංගිරසසිසි නමැති නමෝ තෙසං සත්තනං	- සකා පුත්තසිසි සිරිමනෝ - සමෝ සමබුද්ධානනි.

එතෙන සච්ච වජ්ජන සොඤ්චි මෙ භොතු සඛිද,
එතෙන සච්ච වජ්ජන සොඤ්චි තෙ භොතු සඛිද,
එතෙන සච්ච වජ්ජන සොඤ්චි තෙ භොතු සඛිද,

01. විපසිඞ්භි භගවා අරහං සමමා සමබ්බදධා
අනන්ත පුඤ්ඤා අනන්ත ඤාණො
අනන්ත ගුණො අනන්ත තෙජො
අනන්ත ඉද්ධි අනන්ත ජුතී
02. සිඞ්භි භගවා අරහං සමමා සමබ්බදධා
අනන්ත පුඤ්ඤා අනන්ත ඤාණො
අනන්ත ගුණො අනන්ත තෙජො
අනන්ත ඉද්ධි අනන්ත ජුතී
03. වෙසසභු භගවා අරහං සමමා සමබ්බදධා
අනන්ත පුඤ්ඤා අනන්ත ඤාණො
අනන්ත ගුණො අනන්ත තෙජො
අනන්ත ඉද්ධි අනන්ත ජුතී
04. කකුසන්ධා භගවා අරහං සමමා සමබ්බදධා
අනන්ත පුඤ්ඤා අනන්ත ඤාණො
අනන්ත ගුණො අනන්ත තෙජො
අනන්ත ඉද්ධි අනන්ත ජුතී
- 05 කොණාගමනො භගවා අරහං සමමා සමබ්බදධා
අනන්ත පුඤ්ඤා අනන්ත ඤාණො
අනන්ත ගුණො අනන්ත තෙජො
අනන්ත ඉද්ධි අනන්ත ජුතී
06. කසසපො භගවා අරහං සමමා සමබ්බදධා
අනන්ත පුඤ්ඤා අනන්ත ඤාණො
අනන්ත ගුණො අනන්ත තෙජො
අනන්ත ඉද්ධි අනන්ත ජුතී
07. අමහාකං භගවා අරහං සමමා සමබ්බදධා
අනන්ත පුඤ්ඤා අනන්ත ඤාණො
අනන්ත ගුණො අනන්ත තෙජො
අනන්ත ඉද්ධි අනන්ත ජුතී
08. සත්ති මෙ බුද්ධා භගවනො අරහනො සමමා සමබ්බදධා
අනන්ත පුඤ්ඤා අනන්ත ඤාණො
අනන්ත ගුණො අනන්ත තෙජො
අනන්ත ඉද්ධිමනා අනන්ත ජුතීමනා
මඤ්ඤං නාථා මඤ්ඤං දීපා මඤ්ඤං ථානා මඤ්ඤං ලෙණා මඤ්ඤං පතිසරණා

අනන්ත පුඤ්ඤ බුද්ධා භගවතො අනන්තෙහි පුඤ්ඤ චකෙහි මං රක්කන්තු සබ්බද
 අනන්ත ඤාණා බුද්ධා භගවතො අනන්තෙහි ඤාණ චකෙහි මං රක්කන්තු සබ්බද
 අනන්ත ගුණා බුද්ධා භගවතො අනන්තෙහි ගුණ චකෙහි මං රක්කන්තු සබ්බද
 අනන්ත තෙජා බුද්ධා භගවතො අනන්තෙහි තෙජ චකෙහි මං රක්කන්තු සබ්බද
 අනන්ත ඉද්ධි මනා බුද්ධා භගවතො අනන්තෙහි ඉද්ධි චකෙහි මං රක්කන්තු සබ්බද
 අනන්ත ජුති මනා බුද්ධා භගවතො අනන්තෙහි ජුති චකෙහි මං රක්කන්තු සබ්බද

පඨවි බල සුඤ්ඤි - සබ්බඤ්ඤ බොධි මණ්ඩලං
 අසංඛෙය්‍යං මාර සෙනං - ජයො ජයතු මංගලං

කකුසන්ධො කොණාගමනො - කසුපො ගොතමො මුනී
 මෙතෙතෙය්‍යා පංච බුද්ධා තෙ- සීසෙ මෙ සෙනතු සබ්බද

එතෙසං ආනුභාවෙන - යකා දෙවා මහිද්ධිකා
 සබ්බෙපි සුඛිතා භොන්තු - මම මිත්තා සභායකා

සමුඛුද්ධ අධි වීසං ච - දා දසඤ්ච සභස්සකෙ
 පඤ්ච සත සභස්සානි - නමාමි සිරසාදරං

අප්පකා වාලුකා ගංගා - අනන්තා නිබ්බුතා ජිනා
 තෙසං ධම්මං ච සංඝං ච - ආදරෙන නමාමහං

නමකාරානුභාවෙන - හිඤ්චා සබ්බෙ උපද්දුවෙ
 අනෙකා අන්තරායාපි - විනස්සන්තු අසෙසතො

බන්ති පරමං තපො තිතිකා - නිබ්බානං පරමං චදන්ති බුද්ධා
 නහි පබ්බජ්තො පරුපසාති - සමණො භොති පරං විහෙට්ඨයන්තො

සබ්බ පාපස්ස අකරණං - කුසලස්ස උපසම්පද
 සවිත්ත පරියොදපනං - එතං බුද්ධානසාසනං

අනුපවාදෙ අනුපසාතො - පාතිමොකෙ ච සංචරො
 මත්තඤ්ඤතා ච භත්තසමී - පන්තඤ්ච සයනාසනං
 අධිවිතො ච ආයොගො - එතං බුද්ධානසාසනං

සබ්බෙ සංඛාරා අනිච්චාති - යද පඤ්ඤාය පසසති
අඵ නිබ්බිද්දති දුකෙකි - එස මග්ගො විසුද්ධියා

සබ්බෙ සංඛාරා දුක්ඛාති - යද පඤ්ඤාය පසසති
අඵ නිබ්බිද්දති දුකෙකි - එස මග්ගො විසුද්ධියා

සබ්බෙ ධම්මා අනන්තාති - යද පඤ්ඤාය පසසති
අඵ නිබ්බිද්දති දුකෙකි - එස මග්ගො විසුද්ධියා,

අප්පමාදෙන භික්ඛවෙ සමපාදෙඵ, දුලලො ඛුද්ධප්පාදෙ ලොකස්මිං
දුලලො මනුස්සකා පටිලාභො
දුලලො ඛණ් සමපතති
දුලලො පබ්බජ්ජා
දුලලො සඤ්ඤාම සචනං
දුලලො සප්පරිස සංසෙවො

ආරහඵ නික්ඛමඵ - යුක්ඤ්ඤඵ බුද්ධ සාසනෙ
ධුනාඵ මච්චුනො සෙනං - නලාගාරංච කුක්ඤ්ඤරො
යො ඉමස්මිං ධම්ම විනයෙ - අප්පමනො විහෙස්සති
පහාය ජාති සංසාරං - දුක්ඛස්සන්තං කරිස්සති

~බුද්ධ වර්ෂය~

අමනාකං බො පන භගවා දීපඛකර පාද මුලතො පට්ඨාය පට්ඨමං දන පාරමී, දුතියං සීල පාරමී, තතියං නෙකමම පාරමී, චතුත්තං පඤ්ඤා පාරමී, පඤ්ඤමං විරිය පාරමී, ඡට්ඨමං ඛන්ති පාරමී, සත්තමං සච්ච පාරමී, අට්ඨමං අධිට්ඨාන පාරමී, නවමං මෙත්තා පාරමී, දසමං උපෙක්ඛා පාරමී'ති. දස පාරමියො දස උප පාරමියො දස පරමඤ්ච පාරමියො'ති. සමතිංස පාරමියො පුරෙඤ්චා වෙසසනතරත්තභාවෙ නිබ්බතතිඤ්චා පඤ්ඤ මහා පරිච්ඡාගෙ කඤ්චා තුසිත පුරෙ නිබ්බතතිඤ්චා චතුභි මහා දෙව රාජුභි කතාරාධනං පටිච්ච පඤ්ඤ මහා විලොකනෙ විලොකෙඤ්චා සුඤ්ඤාධන මහා රාජානං නිසසාය මහා මායා දෙවියා කුච්ඡසමීං පටිසන්ධිං ගණතිඤ්චා දස මාසච්චයෙන මාතු කුච්ඡතො නිකම්ඤ්චා එකුන තිංසතිමෙ සංවච්චරෙ මහාභිතිකම්මනං නිකම්ඤ්චා ඡබ්බසසානි මහාපට්ඨානං පදහිඤ්චා පඤ්ඤ තිංසති මෙ සංවච්චරෙ වෙසාබ් පුණණමියං සමමා සමෙබ්බාධිං අභිසම්බුජ්ඣතිඤ්චා පඤ්ඤ චත්තාලීස සංවච්චරානි චසිඤ්චා සප්ප සංවච්චරෙ වෙසාක පුණණමියං භුමමවාගෙ පරිනිබ්බාසි.

තස්ස බො පන භගවතො අරහතො සමමා සම්බුද්ධස්ස සාසනං පඤ්ඤ චස්ස සහස්සානි පවත්තිස්සති:

ඉදුනි බො පන දෙව සහස්ස පඤ්ඤසත (.....) සංවච්චරානි වෙච්ච (.....) මාසානි ච (.....) දිවසානි අතිකන්තානි.

දෙව සහස්ස චතුස්සත (.....) සංවච්චරානි වෙච්ච (.....) මාසානි ච (.....) දිවසානි අචසිට්ඨානි.

අයං (.....) උතු අසමීං උතුමහි (.....) මාසස්ස (.....) පකෙක (.....) , (.....) වාරමීදන්ති දට්ඨබ්බං.

එතරාවතා ව අමෙහි - සමහතං පුඤ්ඤ සමපදං
සබ්බෙ දෙවා අනුමොදනතු - සබ්බ සමපතති සිද්ධියා.

එතරාවතා ව අමෙහි - සමහතං පුඤ්ඤ සමපදං
සබ්බෙ භූතා අනුමොදනතු - සබ්බ සමපතති සිද්ධියා

එතරාවතා ව අමෙහි - සමහතං පුඤ්ඤ සමපදං
සබ්බෙ සත්තා අනුමොදනතු - සබ්බ සමපතති සිද්ධියා.

ආකාසධා ව භුමධා දෙවා නාගා මහිද්ධිකා
පුඤ්ඤං තං අනුමොදිත්වා - චිරං රක්කිනතු සාසනං.

ආකාසධා ව භුමධා දෙවා නාගා මහිද්ධිකා
පුඤ්ඤං තං අනුමොදිත්වා - චිරං රක්කිනතු දෙසනං.

ආකාසධා ව භුමධා දෙවා නාගා මහිද්ධිකා
පුඤ්ඤං තං අනුමොදිත්වා - චිරං රක්කිනතු මං පරං.

කප්ප සත සහස්සානි - සොලසාපි අසංඛයෙ
සමහරං බොධිසමාරෙ - ආගතො ජාති ජාතිසු.

නියතො බුද්ධ භාවාය - භද්ද කප්පෙ ඉදන්ති මෙ
බොධිසතො ව මෙතෙතයො - පුඤ්ඤං මෙ අනුමොදතු.

ඉමිනා අධිකාරෙන කතෙන සුද්ධ චේතසා
ඥානාරාම මහා ථෙරො පාපුනාතු සුඛං පදං
ඉමිනා අධිකාරෙන කතෙන සුද්ධ චේතසා
ඥානාරාම මහා ථෙරො පාපුනාතු සිවං පදං
ඉමිනා අධිකාරෙන කතෙන සුද්ධ චේතසා
ඥානාරාම මහා ථෙරො පප්පොතු අමතං පදං

අසමිං අරඤ්ඤ බෙත්තසමිං - අධිවතතා ව දෙවතා
අනුමොදිත්වා ඉමං පුඤ්ඤං - රක්කිනතු ජින සාසනං
සබ්බෙ සත්තා ව මජ්ඣත්තා - හිතා ව අහිතා ව මෙ
අනුමොදිත්වා ඉමං පුඤ්ඤං - බුජ්ජනතු අමතං පදං

ඉදං වො ඤ්ඤිතං හොතු - සුඛිතා හොනතු ඤ්ඤතයො.
ඉදං වො ඤ්ඤිතං හොතු - සුඛිතා හොනතු ඤ්ඤතයො.
ඉදං වො ඤ්ඤිතං හොතු - සුඛිතා හොනතු ඤ්ඤතයො.

ඉමිනා පුඤ්ඤ කමෙමන - මා මෙ බාල සමාගමො
සතං සමාගමො භොතු - යාව නිබ්බාන පත්තියා

ඉමිනා පුඤ්ඤ කමෙමන - මා මෙ බාල සමාගමො
සතං සමාගමො භොතු - යාව නිබ්බාන පත්තියා

ඉමිනා පුඤ්ඤ කමෙමන - මා මෙ බාල සමාගමො
සතං සමාගමො භොතු - යාව නිබ්බාන පත්තියා

ඉමාය ධම්මානුධම්ම පටිපත්තියා බුද්ධං පූජෙමි.
ඉමාය ධම්මානුධම්ම පටිපත්තියා ධම්මං පූජෙමි.
ඉමාය ධම්මානුධම්ම පටිපත්තියා සංඝං පූජෙමි.
අද්ධා ඉමාය පටිපත්තියා ජාති ජරා මරණමහා පරිමුච්ඡසාමි.

කායෙන වාචා විතොනන - පමාදෙන මයා කතං
අච්චයං ඛම මෙ භනොන - භූරිපඤ්ඤ තථාගත

කායෙන වාචා විතොනන - පමාදෙන මයා කතං
අච්චයං ඛම මෙ ධම්ම - සන්දිට්ඨික අකාලික

කායෙන වාචා විතොනන - පමාදෙන මයා කතං
අච්චයං ඛම මෙ සංඝ - පුඤ්ඤකොත්තං අනුත්තරං

සාධු ! සාධු !! සාධු !!!

වුද්ධාපවායනය - වන්දනා කිරීම

නවක: ඔකාස ව්‍යුමි භනොන, මයා කතං පුඤ්ඤං සාමිනා අනුමොදිතබ්බං

වාද්ධ: සාධු සාධු අනුමොදමි.

නවක: සාමිනා කතං පුඤ්ඤං මඤ්ඤං ද්‍යතබ්බං

වාද්ධ: සාධු අනුමොදථ/අනුමොදිතබ්බං.

නවක: සාධු සාධු අනුමොදමි.

ඔකාස ද්වාරත්තයෙන කතං සබ්බං අච්චයං ඛමථ මෙ භනොන

වාද්ධ: ඛමාමි ඛමි තබ්බං.

නවක: ඔකාස. ඛමාමි භනොන

දසධම්ම සූතතං

“දස ඉමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා පබ්බජිතෙන අභිණ්ඤාං පච්චවෙකඛිතබ්බා. කතමෙ දස?

‘වෙච්චණ්ණියමභි අජ්ඣපගතො’ති පබ්බජිතෙන අභිණ්ඤාං පච්චවෙකඛිතබ්බං;

‘පරපට්ඨඤා මෙ ජීවිකා’ති පබ්බජිතෙන අභිණ්ඤාං පච්චවෙකඛිතබ්බං;

‘අඤ්ඤා මෙ ආකප්පො කරණියො’ති පබ්බජිතෙන අභිණ්ඤාං පච්චවෙකඛිතබ්බං;

‘කච්චි නු ඛො මෙ අත්තා සීලතො න උපවදති’ති පබ්බජිතෙන අභිණ්ඤාං පච්චවෙකඛිතබ්බං;

‘කච්චි නු ඛො මං අනුච්චච විඤ්ඤා සබ්බහමචාරී සීලතො න උපවදනති’ති පබ්බජිතෙන අභිණ්ඤාං පච්චවෙකඛිතබ්බං;

‘සබ්බෙහි මෙ පියෙහි මනාපෙහි නානාභාවො විනාභාවො’ති පබ්බජිතෙන අභිණ්ඤාං පච්චවෙකඛිතබ්බං;

‘කම්මස්සකොමභි කම්ම දයාදෙ කම්ම යොනි කම්ම ඛන්ධු කම්ම පටිසරණො, යං කම්මං කරිස්සාමී කල්‍යාණං වා පාපකං වා තස්ස දයාදෙ භවිස්සාමී’ති පබ්බජිතෙන අභිණ්ඤාං පච්චවෙකඛිතබ්බං;

‘කථංභූතස්ස මෙ රත්තිඤ්චා වීතිපතනති’ති පබ්බජිතෙන අභිණ්ඤාං පච්චවෙකඛිතබ්බං;

‘කච්චි නු ඛො’හං සුඤ්ඤාගාරෙ අභිරමාමී’ති පබ්බජිතෙන අභිණ්ඤාං පච්චවෙකඛිතබ්බං;

‘අත්ථි නු ඛො මෙ උත්තරි මනුස්සධම්මා අලමරියඤ්ඤාණදස්සන විසෙසො අධිගතො, සො’හං පච්චමෙ කාලෙ සබ්බහමචාරීහි පුට්ඨො න මඞ්ඤ භවිස්සාමී’ති පබ්බජිතෙන අභිණ්ඤාං පච්චවෙකඛිතබ්බං.

ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ, දස ධම්මා පබ්බජිතෙන අභිණ්ඤාං පච්චවෙකඛිතබ්බා”ති.

ඉද්ධමචොච භගවා, අත්තමනා තෙ භික්ඤ්ඤා භගවතො භාසිතං අභිනන්දුනති.

නැවත භයවන පිටුවට යන්න

මහා මඩාල සූත්‍රය

1. එවං මෙ සූත්‍රං එකං සමයං භගවා සාවතීයං විහරති ජේතවනෙ අනාථපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. අථ ඛො අඤ්ඤතරා දෙවතා අභිකකන්තාය රතතියා අභිකකන්තවණණා කෙවලකප්පං ජේතවනං ඔභාසෙත්වා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමී; උපසඞ්කමීත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අධ්‍යාසී. එකමන්තං ධීතා ඛො සා දෙවතා භගවන්තං ගාථාය අජ්ඣභාසී
  2. බහු දෙවා මනුස්සා ච, මඩාලානි අවින්නය්‍යං ආකඞ්ඛමානා සොඤ්ඤානං, බ්‍රැහ්මී මඩාලමුත්තමං.
  3. අසෙවනා ච බාලානං, පණ්ඩිතානඤ්ඤ ච සෙවනා පූජා ච පූජනෙය්‍යානං, එතං මඩාලමුත්තමං.
  4. පතිරුපදෙසවාසො ච, පුබ්බෙ ච කතපුඤ්ඤතා අත්තසමොපණ්ඩි ච, එතං මඩාලමුත්තමං.
  5. බාහුසච්චඤ්ඤ සිප්පඤ්ඤ, විනයො ච සුසිකිතො සුභාසිතා ච යා වාචා, එතං මඩාලමුත්තමං.
  6. මාතාපිත්‍ර උපධ්‍යානං, පුත්තදුරස්ස සඞ්ඛගො අනාකුලා ච කමමන්තා, එතං මඩාලමුත්තමං.
  7. දුනඤ්ඤ ධම්මචරියා ච, ඤ්ඤතකානඤ්ඤ සඞ්ඛගො අනවජ්ජානි කමමානි, එතං මඩාලමුත්තමං.
  8. ආරතී විරතී පාපා, මජ්ජපානා ච සංයමො අප්පමාදෙ ච ධම්මසු, එතං මඩාලමුත්තමං.
  9. ගාරවො ච නිවාතො ච, සන්තුධ්ධි ච කතඤ්ඤතා කාලෙන ධම්මස්සවනං, එතං මඩාලමුත්තමං.
  10. බන්තී ච සොච්චස්සතා, සමණානඤ්ඤ දස්සනං කාලෙන ධම්මසාකච්ඡා, එතං මඩාලමුත්තමං.
  11. තපො ච බ්‍රහ්මචරියඤ්ඤ, අරියසච්චාන දස්සනං නිබ්බානසච්ඡිකිරියා ච, එතං මඩාලමුත්තමං.
  12. ඵ්ඨධ්ධස්ස ලොකධම්මෙහි, විතං යස්ස න කමපති අසොකං විරජං ඛෙමං, එතං මඩාලමුත්තමං.
  13. එතාදීසානි කත්වාන, සබ්බඤ්ඤමපරාජිතා සබ්බඤ්ඤ සොඤ්ඤං ගච්ඡන්ති, තං තෙසං මඩාලමුත්තමන්ති”.

නැවත හයවන පිටුවට යන්න

රතන සුභතං

යානීධ භූතානි සමාගතානි, භූමමානි වා යානි ච අනන්තලිකේ
සබ්බෙව භූතා සුමනා භවන්තු, අටොපි සක්කච්ච සුභන්තු භාසිතං.

තසමා හි භූතා නිසාමෙථ සබ්බෙ, මෙතතං කරොථ මානුසියා පජාය
දිවා ච රතේතා ච හරන්ති යෙ බලිං, තසමා හි තෙ රක්ඛථ අප්පමන්තා.

යං කිඤ්චි විතතං ඉධ වා හුරං වා, සග්ගෙසු වා යං රතනං පණීතං
න නො සමං අතී තථාගතෙන, ඉදම්පි බුද්ධ රතනං පණීතං
එතෙන සචේවන සුවතී භොතු.

බයං විරාගං අමතං පණීතං, යද්දජ්ඣගා සකාමුතී සමාහිතො
න තෙන ධම්මෙන සමතී කිඤ්චි, ඉදම්පි ධම්ම රතනං පණීතං
එතෙන සචේවන සුවතී භොතු.

යං බුද්ධසෙට්ඨා පරිවණණයි සුචිං, සමාධිමානන්තරිකඤ්ඤමාහු
සමාධිතා තෙන සමො න විජ්ජති, ඉදම්පි ධම්ම රතනං පණීතං
එතෙන සචේවන සුවතී භොතු.

යෙ පුග්ගලා අධි සතං පසථා, චන්තාරි එතානි යුගානි භොන්ති
තෙ දක්ඛිණේයාසා සුගතස්ස සාවකා, එතෙසු දින්නානි මහස්ලානි
ඉදම්පි සංඝෙස රතනං පණීතං, එතෙන සචේවන සුවතී භොතු.

යෙ සුප්පයුක්තා මනසා දලොන, නිකකාමිනො ගොතමසාසනමිති
තෙ පත්තිපත්තා අමතං විග්ගො, ලඤ්ඤා මුඛා නිබ්බුතීං භුඤ්ජමානා
ඉදම්පි සංඝෙස රතනං පණීතං, එතෙන සචේවන සුවතී භොතු.

යථිඤ්ඤිලො පථවිංසිතො සියා, චතුර්භි වාතෙහි අසමප කම්පියො
තථුපමං සප්පරිසං වදම්, යො අරියසච්චානි අචේච්ච පස්සති
ඉදම්පි සංඝෙස රතනං පණීතං, එතෙන සචේවන සුවතී භොතු.

යෙ අරියසච්චානි විභාවයන්ති, ගම්භීරපඤ්ඤාන සුදෙසිතානි
කිඤ්චාපි තෙ භොන්ති භුසප්පමන්තා, න තෙ භවං අධිමං ආදියන්ති
ඉදම්පි සංඝෙස රතනං පණීතං, එතෙන සචේවන සුවතී භොතු.

සභාවස්ස දස්සන සමපදය, තයස්සු ධම්මා ජහිතා භවන්ති
සක්කායදිට්ඨී විචිකිච්ජතඤ්ච, සීලබ්බතං වාපි යද්දතී කිඤ්චි,
චතුරිපායෙහි ච විප්පමුක්තො, ඡවාහිධානානි අභබ්බො කාතුං
ඉදම්පි සංඝෙස රතනං පණීතං, එතෙන සචේවන සුවතී භොතු.

කිඤ්චාපි සො කමමං කරොති පාපකං, කායෙන වාචා උද චේතසා වා අභරේඛා සො තස්ස පටිච්ඡාදය, අභරේඛා දිට්ඨපදස්ස චුත්තා ඉදමපි සංඛේස රතනං පණිතං, එතෙන සචේවන සුවඤ්චි භොතු.

වනප්පගුමෙඛ යථා චුස්සිතගෙහ, ගිමහාන මාසෙ පඨමස්මිං ගිමෙහ තපුපමං ධම්මවරං අදෙසයි, නිබ්බාණගාමිං පරමං භික්ඛාය ඉදමපි බුද්ධෙ රතනං පණිතං, එතෙන සචේවන සුවඤ්චි භොතු.

වරො වරඤ්ඤ චරදෙ වරාහරො, අනුත්තරො ධම්මවරං අදෙසයි ඉදමපි බුද්ධෙ රතනං පණිතං, එතෙන සචේවන සුවඤ්චි භොතු.

බීණං පුරාණං නවං නඤ්චි සමභවං, විරතත විත්තා ආයතිකෙ භවස්මිං තෙ බීණබීජා අවිරුඤ්චිච්ඡන්ද, නිබ්බන්ති ධීරා යථායමපදීපො ඉදමපි සංඛේස රතනං පණිතං, එතෙන සචේවන සුවඤ්චි භොතු.

යානීධ භුතානි සමාගතානි, භුමමානි වා යානි ච අන්තලිකෙඛ තථාගතං දෙවමනුස්ස පුජිතං, බුද්ධං නමස්සාම සුවඤ්චි භොතු.

යානීධ භුතානි සමාගතානි, භුමමානි වා යානි ච අන්තලිකෙඛ තථාගතං දෙවමනුස්ස පුජිතං, ධම්මං නමස්සාම සුවඤ්චි භොතු.

යානීධ භුතානි සමාගතානි, භුමමානි වා යානි ච අන්තලිකෙඛ තථාගතං දෙවමනුස්ස පුජිතං, සංඛේසං නමස්සාම සුවඤ්චි භොතුති.

නැවත භයවන පිටුවට යන්න

බැණි පරිත්තං

එවිං මෙ සුතං එකං සමයං භගවා සාවඤ්චියං විහරති ජෙනවනෙ අනාඨපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ, තෙන ඛො පන සමයෙන, සාවඤ්චියං අඤ්ඤතරො භික්ඛු අභිනා දුට්ඨො කාලකතො භොති.

අථ ඛො සම්බහුලා භික්ඛු යෙන භගවා තෙනුපසසිකමිංසු; උපසසිකමිඤ්චා භගවන්තං අභිවාදෙඤ්චා එකමන්තං නිසීදිංසු. එකමන්තං නිසින්නා ඛො තෙ භික්ඛු භගවන්තං එතදවොචුං.

ඉධ භනෙත, සාවඤ්චියං අඤ්ඤතරො භික්ඛු අභිනා දුට්ඨො කාලකතො'ති. නහ නුන සො භික්ඛවෙ, භික්ඛු චත්තාරි අභිරාජකුලානි මෙතෙතන විතෙතන ඵරි. සචෙ'හි සො භික්ඛවෙ, භික්ඛු චත්තාරි අභිරාජකුලානි මෙතෙතන විතෙතන ඵරෙය්‍ය, නහි සො භික්ඛවෙ, භික්ඛු අභිනා දුට්ඨො කාලංකරෙය්‍ය.

කතමානි චත්තාරි අභිරාජකුලානි ? විරූපකං අභිරාජකුලං, ඵරාපථං අභිරාජකුලං, ඡන්ද්‍රාපුත්තං අභිරාජකුලං, කණ්ණාගොතමකං අභිරාජකුලං.

න හ නුන සො භික්ඛවෙ, භික්ඛු ඉමානි චත්තාරි අභිරාජකුලානි මෙතෙතන විතෙතන ඵරි. සචෙ හි සො භික්ඛවෙ, භික්ඛු ඉමානි චත්තාරි අභිරාජකුලානි මෙතෙතන විතෙතන ඵරෙය්‍ය, න හි සො භික්ඛවෙ, භික්ඛු අභිනා දුට්ඨො කාලංකරෙය්‍ය.

අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ඉමානි චත්තාරි අභිරාජකුලානි මෙතෙතන විතෙතන ඵරිත්‍වං අත්තගුත්තියා අත්තරක්ඛාය අත්තපරිත්තායා'ති.

ඉදමවොච භගවා, ඉදං වඤ්චා සුගතො අථාපරං එතදවොච සඤ්චා.

විරූපකෙහි මෙ මෙතං, මෙතං ඵරාපථෙහි මෙ.
ඡන්ද්‍රාපුත්තෙහි මෙ මෙතං, මෙතං කණ්ණාගොතමකෙහි ච.

අපාදකෙහි මෙ මෙතං, මෙතං ද්විපාදකෙහි මෙ
චතුස්සදෙහි මෙ මෙතං, මෙතං බහුස්සදෙහි මෙ.

මා මං අපාදකො හිංසි, මා මං හිංසි ද්විපාදකො
මා මං චතුස්සදෙ හිංසි, මා මං හිංසි බහුස්සදෙ.

සබ්බෙ සත්තා සබ්බෙ පාණා, සබ්බෙ භුතා ච කෙවලා
සබ්බෙ හද්‍රානි පස්සන්තු, මා කඤ්චි පාපමාගමා.

අස්සමාණො බුද්ධො, අස්සමාණො ධම්මො, අස්සමාණො සංඝො, පමාණවන්තානි සිරිංසපානි අභිච්ච්ඡිකා සතපදී, උණ්ණානාහි සරබ්බමුසිකා; කතා මෙ රක්ඛා කතා මෙ පරිත්තා, පටිකකමන්තු භුතානි, "සොභං නමො භගවතො, නමො සත්තන්තං සමමාසමබුද්ධාන"නති.

නැවත හයවන පිටුවට යන්න

මෙතනානිසංස සුතනං

එවං මෙ සුතං එකං සමයං භගවා සාවඤ්චියං විහරති ජේතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තත්‍ර ඛො භගවා භික්ඛූ ආමනෙතසි, භික්ඛවො'ති. 'භදනෙත'ති තෙ භික්ඛූ භගවතො පච්චසෙසාසුං. භගවා එතදවොච,

මෙතනාය, භික්ඛවෙ, වෙතොවිමුත්තියා ආසෙවිතාය භාවිතාය බහුලීකතාය යානීකතාය වස්සුකතාය අනුධීතාය පරිචිතාය සුසමාරඤ්ඤාය එකාදසානිසංසා පාටිකඛො'ති. කතමෙ එකාදස?

සුඛං සුපතී, සුඛං පටිබුජ්ඣති, න පාපකං සුපිනං පස්සති, මනුස්සානං පියො භොති, අමනුස්සානං පියො භොති, දෙවතා රක්ඛන්ති, නාස්ස අග්ගි වා විසං වා සඤ්චං වා බමති, තුවටං චිත්තං සමාධියති, මුඛවණ්ණො විපසීදති, අසමුලුලො කාලං කරොති, උත්තරිං අප්පට්චිජ්ඣන්තො බුහමලොකුපගො භොති.

මෙතනාය, භික්ඛවෙ, වෙතොවිමුත්තියා ආසෙවිතාය භාවිතාය බහුලීකතාය යානීකතාය වස්සුකතාය අනුධීතාය පරිචිතාය සුසමාරඤ්ඤාය ඉමෙ එකාදසානිසංසා පාටිකඛො'ති.

ඉදමවොච භගවා, අත්තමනා තෙ භික්ඛූ භගවතො භාසිතං අභිනන්දුන්ති.

නැවත භයවන පිටුවට යන්න

මිතනානිසංස සුතනං

“පහුතභකෙඛා භවති, විප්පචුඤ්චා සකා සරා
බහු නං උපජ්චන්ති, යො මිතනානං න දුහති.
යං යං ජනපදං යාති, නිගමෙ රාජධානියො
සඛ්ඛස්ථ පූජිතො භොති, යො මිතනානං න දුහති.
නාස්ස වොරා පසභන්ති, නාතිමඤ්ඤාති ඛන්තියො
සබ්බෙ අමිතෙත තරති, යො මිතනානං න දුහති.
අකකුඤ්ඤා සසරං එති, සභාය පටිනන්දිතො
ඤ්ඤීනං උත්තමො භොති, යො මිතනානං න දුහති.
සකකඤ්චා සකකතො භොති, ගරු භොති සගාරවො
වණ්ණකිත්තිභතො භොති, යො මිතනානං න දුහති.
පූජකො ලභතෙ පූජං, වන්දකො පටිවන්දනං
යසො කිත්තිඤ්ච පප්පොති, යො මිතනානං න දුහති.
අග්ගි යථා පස්සලති, දෙවතාව විරොචති
සිරියා අජභිතො භොති, යො මිතනානං න දුහති.
ගාවො තස්ස පජායන්ති, බෙතෙත චුත්තං විරුහති
පුත්තානං එලමස්සාති, යො මිතනානං න දුහති.
දරිතො පබ්බතාතො වා, රුක්ඛාතො පතිතො නරො
චුතො පතිධං ලභති, යො මිතනානං න දුහති.
විරුලුලුල සන්තානං, නිග්‍රොධමිච මාලුතො
අමිතා නප්පසභන්ති, යො මිතනානං න දුහති”.

නැවත භයවන පිටුවට යන්න

මොර පරිත්තං

උදෙතයං චක්ඛුමා එකරාජා
 හරිස්සවණ්ණො පථවිප්පභාසො
 තං තං නමස්සාමි හරිස්සවණ්ණං පථවිප්පභාසං
 තයජ්ජ ගුත්තා විහරෙමු දිවසං,

යෙ බ්‍රාහ්මණා වෙදගු සබ්බධමෙම
 තෙ මෙ නමො තෙ ච මං පාලයන්තු
 නමස්සු බුද්ධානං නමස්සු බොධියා
 නමො විමුක්තානං නමො විමුක්තියා
 ඉමං සො පරිත්තං කඤ්චා, මොරො චරති එසනා.

අපෙතයං චක්ඛුමා එකරාජා
 හරිස්සවණ්ණො පථවිප්පභාසො
 තං තං නමස්සාමි හරිස්සවණ්ණං පථවිප්පභාසං
 තයජ්ජ ගුත්තා විහරෙමු රත්තිං,

යෙ බ්‍රාහ්මණා වෙදගු සබ්බධමෙම
 තෙ මෙ නමො තෙ ච මං පාලයන්තු
 නමස්සු බුද්ධානං නමස්සු බොධියා
 නමො විමුක්තානං නමො විමුක්තියා
 ඉමං සො පරිත්තං කඤ්චා, මොරො වාසමකප්පඨි'ති.

නැවත හයවන පිටුවට යන්න

චන්දිම පරිත්තං

එවං මෙ සුත්තං එකං සමයං භගවා සාවඤ්චියං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන චන්දිමා දෙවපුත්තො රාහුනා අසුරිඤ්ඤා ගහිතො හොති. අථ බො චන්දිමා දෙවපුත්තො භගවන්තං අනුස්සරමානො තායං වෙලායං ඉමං ගාථං අභාසී.

'නමො තෙ බුද්ධ චීරස්සු, විප්පමුත්තොසි සබ්බධි
 සමබ්බධපටිපන්නොසමි, තස්ස මෙ සරණං භවා'ති.

අථ බො භගවා චන්දිමං දෙවපුත්තං ආරඤ්ඤා රාහුං අසුරිඤ්ඤං ගාථාය අජ්ඣකභාසී.

'තථාගතං අරහන්තං, චන්දිමා සරණං ගතො
 රාහු චන්දං පමුඤ්ඤාසු, බුද්ධා ලොකානුකම්පකා'ති.

අළු බඩ රාහු අසුරුදු වැරදීම දෙවපුතන මුඤ්චිකා තරමානරුපො යෙන වෙපචිත්ති අසුරුදු තෙනුපසඞ්කම්; උපසඞ්කම්චා සංවිගො ලොමහධිජාතො එකමනනං අධ්‍යාසී. එකමනනං ධීතං බඩ රාහුං අසුරුදු වෙපචිත්ති අසුරුදු ගාථාය අජ්ඣභාසී.

‘කිං නු සන්තරමානොව, රාහු වැරදුං පමුඤ්චසී
සංවිගාරුපො ආගමම, කිං නු භීතොව තිට්ඨසී’ති.

‘සත්තධා මෙ එලෙ මුඤ්චා, ජීවනො න සුඛං ලභෙ
බුද්ධගාථාභිභීතොමහි, නො වෙ මුඤ්චය්‍ය වැරදීමනති’.

නැවත හයවන පිටුවට යන්න

සුරිය පරිනතං

එවං මෙ සුතං එකං සමයං භගවා සාවඤ්චියං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන බඩ පන සමයෙන සුරියො දෙවපුතො රාහුනා අසුරුදුන ගහිතො භොති. අළු බඩ සුරියො දෙවපුතො භගවනනං අනුස්සරමානො තායං වෙලායං ඉමං ගාථං අභාසී.

‘නමො තෙ බුද්ධ වීරජු, විප්පමුතොසී සබ්බධි
සම්බාධ පටිපනොනාසමී, තස්ස මෙ සරණං භවා’ති.

අළු බඩ භගවා සුරියං දෙවපුතනං ආරභ්‍හ රාහුං අසුරුදු ගාථාභි අජ්ඣභාසී.

‘තථාගතං අරහන්තං, සුරියො සරණං ගතො
රාහු සුරියං පමුඤ්චස්සු, බුද්ධා ලොකානුකම්පකා.

‘යො අනුකාරෙ තමසී පහඞ්කරො
වෙරොචනො මණ්ඩලී උගාතෙජො
මා රාහු ගිලී වරං අනාලිකෙඛ
පජං මම රාහු පමුඤ්ච සුරියනති’.

අළු බඩ රාහු අසුරුදු සුරියං දෙවපුතන මුඤ්චිකා තරමානරුපො යෙන වෙපචිත්ති අසුරුදු තෙනුපසඞ්කම්; උපසඞ්කම්චා සංවිගො ලොමහධිජාතො එකමනනං අධ්‍යාසී. එකමනනං ධීතං බඩ රාහුං අසුරුදු වෙපචිත්ති අසුරුදු ගාථාය අජ්ඣභාසී.

‘කිං නු සන්තරමානොව, රාහු සුරියං පමුඤ්චසී
සංවිගාරුපො ආගමම, කිං නු භීතොව තිට්ඨසී’ති

‘සත්තධා මෙ එලෙ මුඤ්චා, ජීවනො න සුඛං ලභෙ
බුද්ධගාථාභිභීතොමහි, නො වෙ මුඤ්චය්‍ය සුරියනති’.

නැවත හයවන පිටුවට යන්න

ධර්මය සුඛය

එවං මෙ සුඛයං ඵලං සමයං භගවා සාවඤ්ඤාං විහරති ජෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තත්ථ ඛො භගවා භික්ඛු ආමනෙතස්සි 'භික්ඛවො'ති. 'භද්දනෙත'ති තෙ භික්ඛු භගවතො පච්චස්සොස්සං. භගවා ඵතදවොච;

'භුතපුබ්බං, භික්ඛවෙ, දෙවාසුරසඛාමො සමුපබ්බුලො ආහොසි. අථ ඛො, භික්ඛවෙ, සකෙකා දෙවානමිඤ්ඤ දෙවෙ තාවතිංසෙ ආමනෙතස්සි. සවෙ, මාරිසා, දෙවානං සඛාමගතානං උප්පජ්ජෙය්‍ය භයං වා ඡමහිතතං වා ලොමහංසො වා මමෙව තස්මිං සමයෙ ධර්මයං උලොකෙය්‍යාථ. මමං හි වො ධර්මයං උලොකෙය්‍යං හවිස්සති භයං වා ඡමහිතතං වා ලොමහංසො වා, සො පහීයිස්සති'.

'නො වෙ මෙ ධර්මයං උලොකෙය්‍යාථ, අථ පජාපතිස්ස දෙවරාජස්ස ධර්මයං උලොකෙය්‍යාථ. පජාපතිස්ස හි වො දෙවරාජස්ස ධර්මයං උලොකෙය්‍යං හවිස්සති භයං වා ඡමහිතතං වා ලොමහංසො වා සො පහීයිස්සති'.

'නො වෙ පජාපතිස්ස දෙවරාජස්ස ධර්මයං උලොකෙය්‍යාථ, අථ වරුණස්ස දෙවරාජස්ස ධර්මයං උලොකෙය්‍යාථ. වරුණස්ස හි වො දෙවරාජස්ස ධර්මයං උලොකෙය්‍යං හවිස්සති භයං වා ඡමහිතතං වා ලොමහංසො වා, සො පහීයිස්සති'.

නො වෙ වරුණස්ස දෙවරාජස්ස ධර්මයං උලොකෙය්‍යාථ, අථ ඊසානස්ස දෙවරාජස්ස ධර්මයං උලොකෙය්‍යාථ. ඊසානස්ස හි වො දෙවරාජස්ස ධර්මයං උලොකෙය්‍යං හවිස්සති භයං වා ඡමහිතතං වා ලොමහංසො වා, සො පහීයිස්සති'.

"තං ඛො පන, භික්ඛවෙ, සකකස්ස වා දෙවානමිඤ්ඤස්ස ධර්මයං උලොකෙය්‍යං, පජාපතිස්ස වා දෙවරාජස්ස ධර්මයං උලොකෙය්‍යං, වරුණස්ස වා දෙවරාජස්ස ධර්මයං උලොකෙය්‍යං, ඊසානස්ස වා දෙවරාජස්ස ධර්මයං උලොකෙය්‍යං. යං හවිස්සති භයං වා ඡමහිතතං වා ලොමහංසො වා, සො පහීයෙඨාපි නොපි පහීයෙථ.

"තං කිස්ස හෙතු?

සකෙකා හි, භික්ඛවෙ, දෙවානමිඤ්ඤ අවිතරාගො අවිතදෙසො අවිතමොහො හිරුච්ඡමි උත්තාසි පලායීති.

"අහඤ්ච ඛො, භික්ඛවෙ, එවං වදමි; 'සවෙ තුමහාකං, භික්ඛවෙ, අරඤ්ඤගතානං වා රුක්ඛමුලගතානං වා සුඤ්ඤගාරගතානං වා උප්පජ්ජෙය්‍ය භයං වා ඡමහිතතං වා ලොමහංසො වා, මමෙව තස්මිං සමයෙ අනුස්සරෙය්‍යාථ.

'ඉතිපි සො භගවා අරහං සමමාසමුද්ධො විජ්ජාවරණසමපනො සුගතො ලොකවිදු අනුත්තරො පුරිසදම්මසාරථී සඨා දෙවමනුස්සානං බුද්ධො භගවා'ති.

මම හි වො, හිකිවෙ, අනුසාරකයං යං හවිසසති හයං වා ඡමහිතතං වා ලොමහංසො වා, සො පහිසිසසති.

“නො වෙ මං අනුසාරයොප්, අප් ධමමං අනුසාරයොප්.

‘සොකාතො හගවතා ධමමො සන්ධිකො අකාලිකො එහිපසිකො ඔපනයිකො පච්චතං වෙදිතඛො විකුසුහි’ති. ධමමං හි වො, හිකිවෙ, අනුසාරකයං හවිසසති හයං වා ඡමහිතතං වා ලොමහංසො වා, සො පහිසිසසති.

“නො වෙ ධමමං අනුසාරයොප්, අප් සංඝං අනුසාරයොප්.

‘සුපට්ඨනො හගවතො සාවකසංඝො උජුපට්ඨනො හගවතො සාවකසංඝො ඤයපට්ඨනො හගවතො සාවකසංඝො සාමීවිපට්ඨනො හගවතො සාවකසංඝො, යදිදං චතාරි පුරිසපුගානි අධ්ව පුරිසපුගාලා එස හගවතො සාවකසංඝො, ආහුනෙයො පාහුනෙයො දකිණෙයො අඤ්ජලිකරණෙයො අනුතරං පුඤ්ජකෙතං ලොකස්සා’ති.

සංඝං හි වො, හිකිවෙ, අනුසාරකයං යං හවිසසති හයං වා ඡමහිතතං වා ලොමහංසො වා, සො පහිසිසසති.

“තං කිසස හෙතු?”

තථාගතො හි, හිකිවෙ, අරහං සමොසමුද්ධො චිතරාගො චිතදෙසො චිතමොහො අහිරු අච්ඡමි අනුත්රාසි අපලාසි”ති.

ඉදමචොච හගවා. ඉදං වචාන සුගතො අථාපරං එතදචොච සථා;

“අරඤ්ඤ රුකිමුලෙ වා, සුඤ්ඤගාරෙව හිකිවො, අනුසාරෙප් සමුද්ධං, හයං තුමහාක නො සියා.

“නො වෙ බුද්ධං සරෙයොප්, ලොකජෙධ්ධං නරාසහං, අප් ධමමං සරෙයොප්, නියොනිකං සුදෙසිතං.

“නො වෙ ධමමං සරෙයොප්, නියොනිකං සුදෙසිතං, අප් සංඝං සරෙයොප්, පුඤ්ජකෙතං අනුතරං.

“එවං බුද්ධං සරතානං, ධමමං සංඝඤ්ච හිකිවො, හයං වා ඡමහිතතං වා, ලොමහංසො න හෙස්සති’ති.

නැවත හයවන පිටුවට යන්න

මහාකසුප ටේර බොජ්ඣංග

එවිං මෙ සුතං එකං සමයං භගවා රාජගහෙ විහරති වෙළුවනෙ කලඤ්ඤ නිවාපෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයසමා මහාකසුපො පිප්පලි ගුහායං විහරති ආබාධිකො දුක්ඛිතො බාලාගිලානො.

අථ ඛො භගවා සායන්හසමයං පතිසලලානා වුට්ඨිතො යෙනායසමා මහාකසුපො තෙනුපසඞ්කමී; උපසඞ්කමීඤා පඤ්ඤානෙ ආසනෙ නිසීදි. නිසජ්ජ ඛො භගවා ආයසමන්තං මහාකසුපං එතදවොච.

“කච්චි තෙ, කසුප, ඛමනීයං කච්චි යාපනීයං? කච්චි දුක්ඛා වෙදනා පටිකකමන්ති, නො අභිකකමන්ති; පටිකකමොසානං පඤ්ඤායති, නො අභිකකමො”ති?

“න මෙ, භනෙන, ඛමනීයං, න යාපනීයං. බාලා මෙ දුක්ඛා වෙදනා අභිකකමන්ති, නො පටිකකමන්ති; අභිකකමොසානං පඤ්ඤායති, නො පටිකකමො”ති.

“සත්තිමෙ, කසුප, බොජ්ඣංගා මයා සමමදකුතො භාවිතා බහුලීකතා අභිඤ්ඤාය සමෙබ්බාධාය නිබ්බාණාය සංවත්තති. කතමෙ සත්ත?

සති සමෙබ්බාජ්ඣංගො ඛො, කසුප, මයා සමමදකුතො භාවිතො බහුලීකතො අභිඤ්ඤාය සමෙබ්බාධාය නිබ්බාණාය සංවත්තති.

ධම්මවිචය සමෙබ්බාජ්ඣංගො ඛො, කසුප, මයා සමමදකුතො භාවිතො බහුලීකතො අභිඤ්ඤාය සමෙබ්බාධාය නිබ්බාණාය සංවත්තති.

විරිය සමෙබ්බාජ්ඣංගො ඛො, කසුප, මයා සමමදකුතො භාවිතො බහුලීකතො අභිඤ්ඤාය සමෙබ්බාධාය නිබ්බාණාය සංවත්තති.

පීති සමෙබ්බාජ්ඣංගො ඛො, කසුප, මයා සමමදකුතො භාවිතො බහුලීකතො අභිඤ්ඤාය සමෙබ්බාධාය නිබ්බාණාය සංවත්තති.

පසුඤ්ඤා සමෙබ්බාජ්ඣංගො ඛො, කසුප, මයා සමමදකුතො භාවිතො බහුලීකතො අභිඤ්ඤාය සමෙබ්බාධාය නිබ්බාණාය සංවත්තති.

සමාධි සමෙබ්බාජ්ඣංගො ඛො, කසුප, මයා සමමදකුතො භාවිතො බහුලීකතො අභිඤ්ඤාය සමෙබ්බාධාය නිබ්බාණාය සංවත්තති.

උපෙක්ඛා සමෙබ්බාජ්ඣංගො ඛො, කසුප, මයා සමමදකුතො භාවිතො බහුලීකතො අභිඤ්ඤාය සමෙබ්බාධාය නිබ්බාණාය සංවත්තති.

ඉමෙ බො, කසසප, සත්ත බොජ්ඣංගො මයා සමමදකකාතා භාවිතා බහුලීකතා අභිඤ්ඤා සමෙබ්බාධාය නිබ්බාණාය සංවත්තනති'ති.

“තග්ග, භගවා, බොජ්ඣංගො; තග්ග, සුගත, බොජ්ඣංගො'ති.

ඉදමචොච භගවා. අත්තමනො ආයසමා මහා කසසපො භගවතො භාසිතං අභිනඤ්ඤි.

චුට්ඨාභි වායසමා මහා කසසපො තමහා ආබාධා. තථාපභීතො වායසමතො මහාකසසපසස සො ආබාධො අහොසී'ති.

නැවත හයවන පිටුවට යන්න

මහාමොග්ගලාන ථෙර බොජ්ඣංග

එවං මෙ සුතං එකං සමයං භගවා රාජගහෙ විහරති වෙළවනෙ කලඤ්ඤනිවාපෙ. තෙන බො පන සමයෙන ආයසමා මහාමොග්ගලානො ගිජ්ඣකුටෙ පබ්බතෙ විහරති ආබාධිකො දුක්ඛිතො බාලාගිලානො.

අථ බො භගවා සායන්හසමයං පතිසලානා චුට්ඨිතො යෙනායසමා මහාමොග්ගලානො තෙනුපසඛකමී; උපසඛකමීඤ්ඤා පඤ්ඤාතො ආසනෙ නිසීදි. නිසජ්ජ බො භගවා ආයසමනං මහාමොග්ගලානං එතදචොච.

“කච්චි තෙ, මොග්ගලාන, බමනීයං කච්චි යාපනීයං? කච්චි දුක්ඛා වෙදනා පටිකකමනති, නො අභිකකමනති; පටිකකමොසානං පඤ්ඤායති, නො අභිකකමො”ති?

“න මෙ, භනෙන, බමනීයං, න යාපනීයං. බාලා මෙ දුක්ඛා වෙදනා අභිකකමනති, නො පටිකකමනති; අභිකකමොසානං පඤ්ඤායති, නො පටිකකමො”ති.

“සත්තිමෙ, මොග්ගලාන, බොජ්ඣංගො මයා සමමදකකාතා භාවිතා බහුලීකතා අභිඤ්ඤා සමෙබ්බාධාය නිබ්බාණාය සංවත්තනති. කතමෙ සත්ත?

සති සමෙබ්බාජ්ඣංගො බො, මොග්ගලාන, මයා සමමදකකාතො භාවිතො බහුලීකතො අභිඤ්ඤා සමෙබ්බාධාය නිබ්බාණාය සංවත්තනති.

ධම්මචිවය සමෙබ්බාජ්ඣංගො බො, මොග්ගලාන, මයා සමමදකකාතො භාවිතො බහුලීකතො අභිඤ්ඤා සමෙබ්බාධාය නිබ්බාණාය සංවත්තනති.

විරිය සමෙබ්බාජ්ඣංගො බො, මොග්ගලාන, මයා සමමදකකාතො භාවිතො බහුලීකතො අභිඤ්ඤා සමෙබ්බාධාය නිබ්බාණාය සංවත්තනති.

පීති සමෛබාජකඛෙගා බො, මොගලොන, මයා සමමදකබානො භාවිනො බහුලිකනො අභිකූකූය සමෛබාධාය නිබබාණාය සංචතතති.

පසසඳි සමෛබාජකඛෙගා බො, මොගලොන, මයා සමමදකබානො භාවිනො බහුලිකනො අභිකූකූය සමෛබාධාය නිබබාණාය සංචතතති.

සමාධි සමෛබාජකඛෙගා බො, මොගලොන, මයා සමමදකබානො භාවිනො බහුලිකනො අභිකූකූය සමෛබාධාය නිබබාණාය සංචතතති.

උපෙකබා සමෛබාජකඛෙගා බො, මොගලොන, මයා සමමදකබානො භාවිනො බහුලිකනො අභිකූකූය සමෛබාධාය නිබබාණාය සංචතතති.

ඉමෙ බො, මොගලොන, සතත බොජකඛගා මයා සමමදකබානො භාවිනො බහුලිකනො අභිකූකූය සමෛබාධාය නිබබාණාය සංචතතතති'ති.

“තගස, භගවා, බොජකඛගා; තගස, සුගත, බොජකඛගා'ති.

ඉදමචොච භගවා. අතතමනො ආයසමා මහාමොගලොනො භගචනො භාසිතං අභිනඤ්ඤි.

චුට්ඨාභි චායසමා මහාමොගලොනො තමහා ආබාධා. තථාපභීනො චායසමනො මහාමොගලොනසස සො ආබාධො අභොසී'ති.

නැවත භයචන පිටුවට යන්න

මහාච්ඡාදායෙහි බොජ්ඣංග

එවං මෙ සුතං එකං සමයං භගවා රාජගහෙ විහරති වෙළඳනෙ කලාපකනිවාපෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන භගවා ආබාධිකො භොති දුක්ඛිතො බාහුගිලානො.

අථ ඛො ආයස්මා මහාච්ඡාදො යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා භගවනං අභිවාදෙත්වා එකමනං නිසීදි. එකමනං නිසීනං ඛො ආයස්මනං මහාච්ඡාදං භගවා එතදවොච - “පටිභන්තු තං, චුඤ්ඤ, බොජ්ඣංගා”ති.

‘සත්තිමෙ, භනෙන, බොජ්ඣංගා භගවතා සමමදකුතා භාවිතා බහුලීකතා අභිඤ්ඤාය සමෙබ්බාධාය නිබ්බාණාය සංවත්තන්ති. කතමෙ සත්ත?

සති සමෙබ්බාජ්ඣංගො ඛො, භනෙන, භගවතා සමමදකුතො භාවිතො බහුලීකතො අභිඤ්ඤාය සමෙබ්බාධාය නිබ්බාණාය සංවත්තති.

ධම්මවිචය සමෙබ්බාජ්ඣංගො ඛො, භනෙන, භගවතා සමමදකුතො භාවිතො බහුලීකතො අභිඤ්ඤාය සමෙබ්බාධාය නිබ්බාණාය සංවත්තති.

විරිය සමෙබ්බාජ්ඣංගො ඛො, භනෙන, භගවතා සමමදකුතො භාවිතො බහුලීකතො අභිඤ්ඤාය සමෙබ්බාධාය නිබ්බාණාය සංවත්තති.

පීති සමෙබ්බාජ්ඣංගො ඛො, භනෙන, භගවතා සමමදකුතො භාවිතො බහුලීකතො අභිඤ්ඤාය සමෙබ්බාධාය නිබ්බාණාය සංවත්තති.

පසස්ඤ්ඤා සමෙබ්බාජ්ඣංගො ඛො, භනෙන, භගවතා සමමදකුතො භාවිතො බහුලීකතො අභිඤ්ඤාය සමෙබ්බාධාය නිබ්බාණාය සංවත්තති.

සමාධි සමෙබ්බාජ්ඣංගො ඛො, භනෙන, භගවතා සමමදකුතො භාවිතො බහුලීකතො අභිඤ්ඤාය සමෙබ්බාධාය නිබ්බාණාය සංවත්තති.

උපෙක්ඛා සමෙබ්බාජ්ඣංගො ඛො, භනෙන, භගවතා සමමදකුතො භාවිතො බහුලීකතො අභිඤ්ඤාය සමෙබ්බාධාය නිබ්බාණාය සංවත්තති.

ඉමෙ ඛො, භනෙන, සත්ත බොජ්ඣංගා භගවතා සමමදකුතා භාවිතා බහුලීකතා අභිඤ්ඤාය සමෙබ්බාධාය නිබ්බාණාය සංවත්තන්ති’ති.

“තග්ග, චුඤ්ඤ, බොජ්ඣංගා; තග්ග, චුඤ්ඤ, බොජ්ඣංගා”ති.

ඉදමවොචායස්මා මහා චුඤ්ඤ, සමනුඤ්ඤා, සඨා අභොසි. චුට්ඨාහි ච භගවා තමා ආබාධා. තථාපභීතො ච භගවතො සො ආබාධො අභොසීති.

නැවත හයවන පිටුවට යන්න

ධම්මවකකප්පවතනන සූතං

එවං මෙ සූතං. එකං සමයං භගවා බාරාණසියං විහරති ඉසිපතනෙ මීගදයෙ. තත්‍ර ඛො භගවා පඤ්චවග්ගියෙ භික්ඛු ආමනෙතසි;

“ඥෙ මෙ, භික්ඛවෙ, අනතා පබ්බජ්ජෙන න සෙවිතඛො. යො වායං කාමෙසු කාමසුඛලේකානුයොගො භීනො ගමෙමා පොච්ඡන්තිකො අනරියො අනඤ්ඤානො, යො වායං අතඤ්ඤානො ගො දුක්ඛො අනරියො අනඤ්ඤානො. එතෙ තෙ, භික්ඛවෙ, උභො අනෙත අනුපගමම මජ්ඣමා පටිපදා තථාගතෙන අභිසම්බුද්ධා චක්ඛකරණී ඤාණකරණී උපසමාය අභිඤ්ඤාය සමොධාය නිබ්බානාය සංවතති”.

“කතමා ච සා, භික්ඛවෙ, මජ්ඣමා පටිපදා තථාගතෙන අභිසම්බුද්ධා චක්ඛකරණී ඤාණකරණී උපසමාය අභිඤ්ඤාය සමොධාය නිබ්බානාය සංවතති? අයමෙව අරියො අධ්වක්ඛිකො මග්ගො, සෙය්‍යපීදං ; සමමාදිට්ඨි සමමාසඤ්ඤාපො සමමාවාචා සමමාකමමනො සමමාආජ්චො සමමාවායාමො සමමාසති සමමාසමාධි. අයං ඛො සා, භික්ඛවෙ, මජ්ඣමා පටිපදා තථාගතෙන අභිසම්බුද්ධා චක්ඛකරණී ඤාණකරණී උපසමාය අභිඤ්ඤාය සමොධාය නිබ්බානාය සංවතති.

“ඉදං ඛො පන, භික්ඛවෙ, දුක්ඛං අරියසච්චං - ඡාති'පි දුක්ඛා, ඡරා'පි දුක්ඛා, ව්‍යාධි'පි දුක්ඛා, මරණමපි දුක්ඛං, අජීයෙහි සමපයොගො දුක්ඛා, පියෙහි විජ්ජයොගො දුක්ඛා, යමපිච්ඡං න ලභති තමපි දුක්ඛං - සංඛිතෙන පඤ්චපාදනකකුට්ඨා දුක්ඛා.

ඉදං ඛො පන, භික්ඛවෙ, දුක්ඛසමුදයං අරියසච්චං - යායං තණ්හා පොනොභවිකා නන්දිරාගසභගතා තත්‍රතත්‍රාභිනන්දී, සෙය්‍යපීදං ; කාමතණ්හා, භවතණ්හා, විභවතණ්හා.

ඉදං ඛො පන, භික්ඛවෙ, දුක්ඛනිරොධං අරියසච්චං - යො තස්සායෙව තණ්හාය අසෙසවිරාගනිරොධො වාගො පටිනිස්සග්ගො මුතති අනාලයො.

ඉදං ඛො පන, භික්ඛවෙ, දුක්ඛනිරොධගාමීනී පටිපදා අරියසච්චං - අයමෙව අරියො අධ්වක්ඛිකො මග්ගො, සෙය්‍යපීදං ; සමමාදිට්ඨි සමමාසඤ්ඤාපො සමමාවාචා සමමාකමමනො සමමාආජ්චො සමමාවායාමො සමමාසති සමමාසමාධි.

'ඉදං දුක්ඛං අරියසච්චනති මෙ, භික්ඛවෙ, පුබ්බෙ අනනුස්සුතෙසු ධම්මෙසු චක්ඛං උදපාදි, ඤාණං උදපාදි, පඤ්ඤා උදපාදි, විජ්ජා උදපාදි, ආලොකො උදපාදි. 'තං ඛො පනිදං දුක්ඛං අරියසච්චං පරිඤ්ඤායන්ති මෙ, භික්ඛවෙ, පුබ්බෙ අනනුස්සුතෙසු ධම්මෙසු චක්ඛං උදපාදි, ඤාණං උදපාදි, පඤ්ඤා උදපාදි, විජ්ජා උදපාදි, ආලොකො උදපාදි. 'තං ඛො පනිදං දුක්ඛං අරියසච්චං පරිඤ්ඤානන්ති මෙ, භික්ඛවෙ, පුබ්බෙ අනනුස්සුතෙසු ධම්මෙසු චක්ඛං උදපාදි, ඤාණං උදපාදි, පඤ්ඤා උදපාදි, විජ්ජා උදපාදි, ආලොකො උදපාදි.

'ඉදං දුක්ඛසමුදයං අරියසච්චනි මෙ, භික්ඛවෙ, පුබ්බෙ අනනුසුතෙසු ධම්මෙසු චක්ඛුං උදපාදි, ඤාණං උදපාදි, පඤ්ඤා උදපාදි, විජ්ජා උදපාදි, ආලොකො උදපාදි. 'තං ඛො පනිදං දුක්ඛසමුදයං අරියසච්චං පහාතබ්බන්ති මෙ, භික්ඛවෙ, පුබ්බෙ අනනුසුතෙසු ධම්මෙසු චක්ඛුං උදපාදි, ඤාණං උදපාදි, පඤ්ඤා උදපාදි, විජ්ජා උදපාදි, ආලොකො උදපාදි. 'තං ඛො පනිදං දුක්ඛසමුදයං අරියසච්චං පහීනන්ති මෙ, භික්ඛවෙ, පුබ්බෙ අනනුසුතෙසු ධම්මෙසු චක්ඛුං උදපාදි, ඤාණං උදපාදි, පඤ්ඤා උදපාදි, විජ්ජා උදපාදි, ආලොකො උදපාදි.

'ඉදං දුක්ඛනිරොධං අරියසච්චනි මෙ, භික්ඛවෙ, පුබ්බෙ අනනුසුතෙසු ධම්මෙසු චක්ඛුං උදපාදි, ඤාණං උදපාදි, පඤ්ඤා උදපාදි, විජ්ජා උදපාදි, ආලොකො උදපාදි. 'තං ඛො පනිදං දුක්ඛනිරොධං අරියසච්චං සච්ඡිකාතබ්බන්ති මෙ, භික්ඛවෙ, පුබ්බෙ අනනුසුතෙසු ධම්මෙසු චක්ඛුං උදපාදි, ඤාණං උදපාදි, පඤ්ඤා උදපාදි, විජ්ජා උදපාදි, ආලොකො උදපාදි. 'තං ඛො පනිදං දුක්ඛනිරොධං අරියසච්චං සච්ඡිකතන්ති මෙ, භික්ඛවෙ, පුබ්බෙ අනනුසුතෙසු ධම්මෙසු චක්ඛුං උදපාදි, ඤාණං උදපාදි, පඤ්ඤා උදපාදි, විජ්ජා උදපාදි, ආලොකො උදපාදි.

'ඉදං දුක්ඛනිරොධගාමිනී පටිපදා අරියසච්චනි මෙ, භික්ඛවෙ, පුබ්බෙ අනනුසුතෙසු ධම්මෙසු චක්ඛුං උදපාදි, ඤාණං උදපාදි, පඤ්ඤා උදපාදි, විජ්ජා උදපාදි, ආලොකො උදපාදි. තං ඛො පනිදං දුක්ඛනිරොධගාමිනී පටිපදා අරියසච්චං භාවෙතබ්බන්ති මෙ, භික්ඛවෙ, පුබ්බෙ අනනුසුතෙසු ධම්මෙසු චක්ඛුං උදපාදි, ඤාණං උදපාදි, පඤ්ඤා උදපාදි, විජ්ජා උදපාදි, ආලොකො උදපාදි. 'තං ඛො පනිදං දුක්ඛනිරොධගාමිනී පටිපදා අරියසච්චං භාවිතන්ති මෙ, භික්ඛවෙ, පුබ්බෙ අනනුසුතෙසු ධම්මෙසු චක්ඛුං උදපාදි, ඤාණං උදපාදි, පඤ්ඤා උදපාදි, විජ්ජා උදපාදි, ආලොකො උදපාදි.

"යාවකීචඤච මෙ, භික්ඛවෙ, ඉමෙසු චතුසු අරියසච්චෙසු ඵ්චං තිපරිචට්ඨං චොදසාකාරං යථාභූතං ඤාණදස්සනං න සුච්ඡිද්ධං අභොසි, නෙව තාවා'හං, භික්ඛවෙ, සදෙවකෙ ලොකෙ සමාරකෙ සබ්බමකෙ සසුමණුබ්බාහමණියා පජාය සදෙවමනුස්සාය අනුතරං සමමාසමොධාධිං අභිසම්බුද්ධො පච්චඤ්ඤාසිං.

"යතො ච ඛො මෙ, භික්ඛවෙ, ඉමෙසු චතුසු අරියසච්චෙසු ඵ්චං තිපරිචට්ඨං චොදසාකාරං යථාභූතං ඤාණදස්සනං සුච්ඡිද්ධං අභොසි, අථා'හං, භික්ඛවෙ, සදෙවකෙ ලොකෙ සමාරකෙ සබ්බමකෙ සසුමණුබ්බාහමණියා පජාය සදෙවමනුස්සාය අනුතරං සමමාසමොධාධිං අභිසම්බුද්ධො පච්චඤ්ඤාසිං. ඤාණඤච පන මෙ දස්සනං උදපාදි - 'අකුප්පා මෙ චෙතො විමුත්ති, අයමන්තිමා ජාති, නඤ්ඤති පුනඤ්ඤොවො"ති.

ඉදමචොච භගවා. අත්තමනා පඤ්ඤවග්ගියා භික්ඛු භගවතො භාසිතං අභිනන්දුන්ති.

ඉමසම්ඤච පන චෙය්‍යාකරණසමීං භඤ්ඤමානො ආයසමතො කොණ්ඩඤ්ඤාසු විරජං වීතමලං ධම්මචක්ඛුං උදපාදි , "යං කිඤචි සමුදයධම්මං, සබ්බං තං නිරොධධම්මන්ති.

පවත්නිනෙ ව පන භගවතා ධම්මවකෙක භුමමා දෙවා සඳුමනුසාසාවෙසුං -
“එතං භගවතා බාරාණසියං ඉසිපතනෙ මීගදයෙ අනුතරං ධම්මවකකං පවත්තිතං
අප්පතිවත්තියං සමනෙත වා බ්‍රාහ්මනෙත වා දෙවෙන වා මාරෙන වා බ්‍රහ්මනා වා
කෙනවි වා ලොකසමිත්ති.

භුමමානං දෙවානං සඳුං සුඤ්චා වාතුමමහාරාජිකා දෙවා සඳුමනුසාසාවෙසුං ...(පෙ)...

වාතුමමහාරාජිකානං දෙවානං සඳුං සුඤ්චා තාවතිංසා දෙවා සඳුමනුසාසාවෙසුං
...(පෙ)...

තාවතිංසානං දෙවානං සඳුං සුඤ්චා යාමා දෙවා සඳුමනුසාසාවෙසුං... (පෙ) ...

යාමානං දෙවානං සඳුං සුඤ්චා තුසිතා දෙවා සඳුමනුසාසාවෙසුං ...(පෙ)...

තුසිතානං දෙවානං සඳුං සුඤ්චා නිමමාණරතී දෙවා සඳුමනුසාසාවෙසුං ...(පෙ)...

නිමමාණරතීනං දෙවානං සඳුං සුඤ්චා පරනිමිතවසවත්තිනො දෙවා
සඳුමනුසාසාවෙසුං ...(පෙ)...

පරනිමිතවසවත්තිනං දෙවානං සඳුං සුඤ්චා බ්‍රහ්මපාරිසස්ඨා දෙවා සඳුමනුසාසාවෙසුං
...(පෙ)...

බ්‍රහ්මපාරිසස්ඨානං දෙවානං සඳුං සුඤ්චා බ්‍රහ්මපුරොහිතා දෙවා සඳුමනුසාසාවෙසුං
...(පෙ)...

බ්‍රහ්මපුරොහිතානං දෙවානං සඳුං සුඤ්චා මහාබ්‍රහ්මා දෙවා සඳුමනුසාසාවෙසුං ...(පෙ)...

මහාබ්‍රහ්මානං දෙවානං සඳුං සුඤ්චා පරිත්තාභා දෙවා සඳුමනුසාසාවෙසුං ...(පෙ)...

පරිත්තාභානං දෙවානං සඳුං සුඤ්චා අප්පමාණාභා දෙවා සඳුමනුසාසාවෙසුං ...(පෙ)...

අප්පමාණාභානං දෙවානං සඳුං සුඤ්චා ආභස්සරා දෙවා සඳුමනුසාසාවෙසුං ...(පෙ)...

ආභස්සරානං දෙවානං සඳුං සුඤ්චා පරිත්තසුභා දෙවා සඳුමනුසාසාවෙසුං ...(පෙ)...

පරිත්තසුභානං දෙවානං සඳුං සුඤ්චා අප්පමාණසුභා දෙවා සඳුමනුසාසාවෙසුං
...(පෙ)...

අප්පමාණසුභානං දෙවානං සඳුං සුඤ්චා සුභකිණ්හකා දෙවා සඳුමනුසාසාවෙසුං
...(පෙ)...

සුභකිණ්හකානං දෙවානං සඳුං සුඤ්චා වෙහස්ඨ්‍රා දෙවා සඳුමනුසාසාවෙසුං ...(පෙ)...

වෙහස්ඨ්‍රානං දෙවානං සඳුං සුඤ්චා අවිහා දෙවා සඳුමනුසාසාවෙසුං ...(පෙ)...

අවිභානං දෙවානං සඤ්ඤං සුඤ්ඤා අතප්පා දෙවා සඤ්ඤාමනුස්සාවෙසුං ...(පෙ)...

අතප්පානං දෙවානං සඤ්ඤං සුඤ්ඤා සුද්දසා දෙවා සඤ්ඤාමනුස්සාවෙසුං ...(පෙ)...

සුද්දසානං දෙවානං සඤ්ඤං සුඤ්ඤා සුද්දසා දෙවා සඤ්ඤාමනුස්සාවෙසුං ...(පෙ)...

සුද්දසානං දෙවානං සඤ්ඤං සුඤ්ඤා අකනිධාකා දෙවා සඤ්ඤාමනුස්සාවෙසුං ...(පෙ)...

“එතං භගවතා ඛාරාණසියං ඉසිපතනෙ මීගදයෙ අනුතාරං ධම්මචකකං පචත්තිතං අප්පතිචත්තියං සමණෙන වා බ්‍රාහ්මණෙන වා දෙවෙන වා මාරෙන වා බ්‍රහ්මිනා වා කෙනවි වා ලොකසමිත්ති.

ඉතිහ තෙන ඛණෙන තෙන මුහුතෙතන යාව බ්‍රහ්මලොකා සද්දෙ අඛුග්ගඤ්ඤි. අයඤ්ඤා දසසහසාලොකධාතු සංකමපි සමපකමපි සමපවෙධි, අප්පමාණො ච උළාරො ඔභාසො ලොකෙ පාතුරහොසි අතිකකම දෙවානං දෙවානුභාවන්ති.

අථ ඛො භගවා උදනං උදනෙ’සි - “අඤ්ඤාසි චත, හො, කොණ්ඩඤ්ඤා, අඤ්ඤාසි චත, හො, කොණ්ඩඤ්ඤා”ති! ඉති හිදං ආයසමනො කොණ්ඩඤ්ඤාසා ‘අඤ්ඤාකොණ්ඩඤ්ඤා’ තෙව නාමං අහොසි’ති.

නැවත හයවන පිටුවට යන්න

ගිරිමානඤ්ඤ සුතතං

එවං මෙ සුතං, එකං සමයං භගවා සාවතීයං විහරති ඡේතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා ගිරිමානඤ්ඤ ආබාධිකො හොති දුක්ඛිතො බාලාගිලානො.

අථ ඛො ආයස්මා ආනඤ්ඤ යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමී; උපසඞ්කමීත්වා භගවනං අභිවාදෙත්වා එකමනං නිසීදී. එකමනං නිසින්නො ඛො ආයස්මා ආනඤ්ඤ භගවනං එතදවොච.

“ආයස්මා, භනෙන, ගිරිමානඤ්ඤ ආබාධිකො හොති දුක්ඛිතො බාලාගිලානො. සාධු, භනෙන, භගවා යෙනායස්මා ගිරිමානඤ්ඤ තෙනුපසඞ්කමතු අනුකමපං උපාදයා”ති.

“සචෙ ඛො ක්වං, ආනඤ්ඤ, ගිරිමානඤ්ඤස්ස භික්ඛුනො උපසඞ්කමීත්වා දස සඤ්ඤා භාසෙය්‍යාසී, ධානං ඛො පනෙනං විජ්ජති යං ගිරිමානඤ්ඤස්ස භික්ඛුනො දස සඤ්ඤා සුත්වා සො ආබාධො ධානසො පටිප්පස්සමෙහය්‍ය. “කතමා දස?”

අනිච්චසඤ්ඤා, අනත්තසඤ්ඤා, අසුභසඤ්ඤා, ආදීනවසඤ්ඤා, පහානසඤ්ඤා, විරාගසඤ්ඤා, නිරොධසඤ්ඤා, සබ්බලොකෙ අනභිරතසඤ්ඤා, සබ්බසඞ්ඛාරෙසු අනිච්ඡාසඤ්ඤා, ආනාපානසති.

“කතමාචානඤ්ඤ අනිච්චසඤ්ඤා?”

ඉධානඤ්ඤ, භික්ඛු අරඤ්ඤාගතො වා රුක්ඛමූලගතො වා සුඤ්ඤාගාරගතො වා ඉති පටිසඤ්චිකති. - ‘රූපං අනිච්චං, වෙදනා අනිච්චා, සඤ්ඤා අනිච්චා, සඞ්ඛාරා අනිච්චා, විඤ්ඤාණං අනිච්චනති’. ඉති ඉමෙසු පඤ්චසුපාදනකිංචයු අනිච්චානුපසී විහරති.

අයං වුච්චතානඤ්ඤ අනිච්චසඤ්ඤා.

“කතමාචානඤ්ඤ අනත්තසඤ්ඤා?”

ඉධානඤ්ඤ, භික්ඛු අරඤ්ඤාගතො වා රුක්ඛමූලගතො වා සුඤ්ඤාගාරගතො වා ඉති පටිසඤ්චිකති. - ‘චක්ඛුං අනත්තා, රූපා අනත්තා, සොතං අනත්තා, සඤ්ඤා අනත්තා, ඝානං අනත්තා, ගජ්ඣා අනත්තා, ජීව්හා අනත්තා, රසා අනත්තා, කායො අනත්තා, ඓධ්ධිබ්බා අනත්තා, මනො අනත්තා, ධම්මා අනත්තා’ති. ඉති ඉමෙසු ඡස්ස අජ්ඣකතික බාහිරෙසු ආයතනෙසු අනත්තානුපසී විහරති.

අයං වුච්චතානඤ්ඤ අනත්තසඤ්ඤා.

“කතමාචානඤ්ඤ අසුභසඤ්ඤා?”

ඉධානඤ්ඤ, භික්ඛු ඉමමෙව කායං උද්ධං පාදතලා අධො කෙසමඤ්ඤා තචපරියනං පුරං නානාප්පකාරස්ස අසුචිනො පච්චවෙකති - ‘අත්ථී ඉමස්මිං කායෙ කෙසා ලොමා නබා දන්තා තචො මංසං න්හාරු අධ්ධී අධ්ධීමීඤ්ඤා වකකං හදයං

යකනං කිලොමකං පිහකං පඤ්ඤාසං අනතං අනතගුණං උදරියං කර්ථසං පිත්තං සෙමහං පුබ්බො ලොහිතං සෙදෙ මෙදෙ අසුඤ්ඤා වසා බෙලො සිසිසාණිකා ලසිකා මුත්තනති'. ඉති ඉමස්මිං කායෙ අසුභානුපස්සී විහරති.

අයං වුච්චතානඤ්ඤා අසුභසඤ්ඤා.

“කතමාවානඤ්ඤා ආදීනවසඤ්ඤා?

ඉධානඤ්ඤා, භික්ඛු අරඤ්ඤාගතො වා රුක්ඛමුලගතො වා සුඤ්ඤාගාරගතො වා ඉති පටිසඤ්ඤාචිකිති. - 'බහු දුක්ඛා බො අයං කායො බහු ආදීනවො, ඉති ඉමස්මිං කායෙ විවිධා ආබාධා උප්පජ්ජන්ති, සෙය්‍යථිදං - වක්ඛුරොගො සොතරොගො ඝාතරොගො ජීවහාරොගො කායරොගො සීසරොගො කණ්ණරොගො මුඛරොගො දන්තරොගො කාසො සාසො පිතාසො ඩහො ජරො කුච්ඡරොගො මුච්ඡා පකිඤ්ඤා සුලා විසුචිකා කුට්ඨං ගණ්ඤා කිලාසො සොසො අපමාරො දඤ්ඤා කණ්ඤා කච්ඡු නබ්බසා විතච්ඡිකා ලොහිතපිත්තං මධුමෙහො අංසා පිලකා භගඤ්ඤා පිත්තසමුට්ඨානා ආබාධා සෙමහසමුට්ඨානා ආබාධා වාතසමුට්ඨානා ආබාධා සන්තිපාතිකා ආබාධා උතුපරිණාමජා ආබාධා විසමපරිහාරජා ආබාධා ඔපකකමිකා ආබාධා කමමවිපාකජා ආබාධා සීතං උණං ජ්ඣජා පිපාසා උච්චාරො පසාඤ්ඤා'ති. ඉති ඉමස්මිං කායෙ ආදීනවානුපස්සී විහරති.

අයං වුච්චතානඤ්ඤා ආදීනවසඤ්ඤා.

“කතමාවානඤ්ඤා පහානසඤ්ඤා?

ඉධානඤ්ඤා, භික්ඛු උප්පන්නං කාමචිතකකං නාධිවාසෙති, පජ්ඣති, විනොදෙති, බ්‍යන්තිකරොති, අනභාවං ගමෙති. උප්පන්නං ව්‍යාපාදචිතකකං නාධිවාසෙති, පජ්ඣති, විනොදෙති, බ්‍යන්තිකරොති, අනභාවං ගමෙති. උප්පන්නං විහිංසාවිතකකං නාධිවාසෙති, පජ්ඣති, විනොදෙති, බ්‍යන්තිකරොති, අනභාවං ගමෙති. උප්පන්නුප්පන්නො පාපකො අකුසලෙ ධමමො නාධිවාසෙති, පජ්ඣති, විනොදෙති, බ්‍යන්තිකරොති, අනභාවං ගමෙති.

අයං වුච්චතානඤ්ඤා පහානසඤ්ඤා.

“කතමාවානඤ්ඤා විරාගසඤ්ඤා?

ඉධානඤ්ඤා, භික්ඛු අරඤ්ඤාගතො වා රුක්ඛමුලගතො වා සුඤ්ඤාගාරගතො වා ඉති පටිසඤ්ඤාචිකිති. - 'එතං සන්තං එතං පණිතං යදිදං සබ්බසංඛාරසමථො සබ්බපටිපට්ඨිසුගො තණ්හකියො විරාගො නිබ්බානනති.

අයං වුච්චතානඤ්ඤා විරාගසඤ්ඤා.

“කතමාවානඤ්ඤා නිරොධසඤ්ඤා?

ඉධානඤ්ඤා, භික්ඛු අරඤ්ඤාගතො වා රුක්ඛමුලගතො වා සුඤ්ඤාගාරගතො වා ඉති පටිසඤ්ඤාචිකිති - 'එතං සන්තං එතං පණිතං යදිදං සබ්බසංඛාරසමථො සබ්බපටිපට්ඨිසුගො තණ්හකියො නිරොධො නිබ්බානනති.

අයං වුච්චතානඤ්ඤ නිරොධසඤ්ඤා.

“කතමාචානඤ්ඤ සබ්බලොකෙ අනභිරතසඤ්ඤා?

ඉධානඤ්ඤ, භික්ඛු යෙ ලොකෙ උපායුපාදනා චේතසො අධිධානාභිනිචේසානුසයා, තෙ පජ්භනො විරමති න උපාදියනො.

අයං වුච්චතානඤ්ඤ සබ්බලොකෙ අනභිරතසඤ්ඤා.

“කතමාචානඤ්ඤ සබ්බසඛ්ඛාරෙසු අනිච්ඡාසඤ්ඤා?

ඉධානඤ්ඤ, භික්ඛු සබ්බසඛ්ඛාරෙහි අධිධියති හරායති ජ්ගුච්ඡති.

අයං වුච්චතානඤ්ඤ සබ්බසඛ්ඛාරෙසු අනිච්ඡාසඤ්ඤා.

“කතමාචානඤ්ඤ ආනාපානස්සති?

ඉධානඤ්ඤ, භික්ඛු අරඤ්ඤගතො වා රුක්ඛමුලගතො වා සුඤ්ඤගාරගතො වා නිසීදති පලලඛකං ආභුජ්ඣා උජුං කායං පණ්ඩාය පරිමුඛං සතිං උපධිච්චෙඤ්ඤා.

සො සතොච අස්සසති, සතොච පස්සසති.

දීඝං වා අස්සසනො ‘දීඝං අස්සසාමී’ති පජානාති. දීඝං වා පස්සසනො ‘දීඝං පස්සසාමී’ති පජානාති.

රස්සං වා අස්සසනො ‘රස්සං අස්සසාමී’ති පජානාති. රස්සං වා පස්සසනො ‘රස්සං පස්සසාමී’ති පජානාති.

‘සබ්බකායපට්ඨංචෙදී අස්සසිස්සාමී’ති සිකති. ‘සබ්බකායපට්ඨංචෙදී පස්සසිස්සාමී’ති සිකති.

‘පස්සමහයං කායසඛ්ඛාරං අස්සසිස්සාමී’ති සිකති. ‘පස්සමහයං කායසඛ්ඛාරං පස්සසිස්සාමී’ති සිකති.

‘පිතිපට්ඨංචෙදී අස්සසිස්සාමී’ති සිකති. ‘පිතිපට්ඨංචෙදී පස්සසිස්සාමී’ති සිකති.

‘සුඛපට්ඨංචෙදී අස්සසිස්සාමී’ති සිකති. ‘සුඛපට්ඨංචෙදී පස්සසිස්සාමී’ති සිකති.

‘චිත්තසඛ්ඛාරපට්ඨංචෙදී අස්සසිස්සාමී’ති සිකති. ‘චිත්තසඛ්ඛාරපට්ඨංචෙදී පස්සසිස්සාමී’ති සිකති.

‘පස්සමහයං චිත්තසඛ්ඛාරං අස්සසිස්සාමී’ති සිකති. ‘පස්සමහයං චිත්තසඛ්ඛාරං පස්සසිස්සාමී’ති සිකති.

‘චිත්තපට්ඨංචෙදී අස්සසිස්සාමී’ති සිකති. ‘චිත්තපට්ඨංචෙදී පස්සසිස්සාමී’ති සිකති.

අභිප්පමොදයං චිත්තං අස්සසිස්සාමී’ති සිකති. අභිප්පමොදයං චිත්තං පස්සසිස්සාමී’ති සිකති.

සමාදානං චිත්තං අසසසිසසාමි'ති සිකති. සමාදානං චිත්තං පසසසිසසාමි'ති සිකති.

විමොචයං චිත්තං අසසසිසසාමි'ති සිකති. විමොචයං චිත්තං පසසසිසසාමි'ති සිකති.

අනිච්චානුපසසි අසසසිසසාමි'ති සිකති. අනිච්චානුපසසි පසසසිසසාමි'ති සිකති.

විරාගානුපසසි අසසසිසසාමි'ති සිකති. විරාගානුපසසි පසසසිසසාමි'ති සිකති.

නිරොධානුපසසි අසසසිසසාමි'ති සිකති. නිරොධානුපසසි පසසසිසසාමි'ති සිකති.

'පටිනිසසගගානුපසසි අසසසිසසාමි'ති සිකති. 'පටිනිසසගගානුපසසි පසසසිසසාමි'ති සිකති. අයං වුච්චතානඤ ආනාපානසසති.

“සචෙ ඛො කං, ආනඤ, ගිරිමානඤසස භිකුනො උපසඞකමි'තො ඉමා දස සඤඤ භාසෙය්‍යාසි, ධානං ඛො පනෙතං විජ්ජති යං ගිරිමානඤසස භිකුනො ඉමා දස සඤඤ සුඤ්ඤා සො ආබාධො ධානසො පටිපසසමෙහය්‍යා”ති.

අථ ඛො ආයසමා ආනඤෙ භගවතො සන්තිකෙ ඉමා දස සඤඤ උගහහෙතො යෙනායසමා ගිරිමානඤෙ තෙනුපසඞකමි; උපසඞකමි'තො ආයසමතො ගිරිමානඤසස ඉමා දස සඤඤ අභාසි. අථ ඛො ආයසමතො ගිරිමානඤසස දස සඤඤ සුඤ්ඤා සො ආබාධො ධානසො පටිපසසමහි. වුධ්ඨාභිචායසමා ගිරිමානඤෙ තමහා ආබාධා. තථා පභිතො ච පනායසමතො ගිරිමානඤසස සො ආබාධො අහොසි”ති.

නැවත හයවන පිටුවට යන්න

සිංහල තේරුම

උපුටාගැනීම - පිරුවානා පොත්වහන්සේ
සම්පාදක - ආචාර්ය බෝද්ගම චන්දිම නාහිමි

(213 වන පිටුවේ සිට ...)

දසධම්ම සූත්‍රය

මෙසේ ප්‍රත්‍යාවේක්ෂා කොට ප්‍රත්‍යය පරිහරණය කරන භික්ෂු නම විසින් ධර්මය ප්‍රත්‍යාවේක්ෂා කිරීම වශයෙන් ත්‍රිවිධ ශික්ෂාව පුරා නිවන් අවබෝධ කළ යුතු යයි දක්වන්නට දසධම්ම සූත්‍රය ඇතුළත් කරන ලදී. ඒ සූත්‍රයේ භික්ෂූන් වහන්සේගේ අභ්‍යන්තර හා බාහිර ආකල්ප දැක්වෙයි.

මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ශ්‍රාවස්ති නුවර සමීපයෙහි වූ, ජේත නම් කුමාරයාගේ උයනෙහි කරවන ලද අනාථපිණ්ඩික සිටුවහුගේ ආරාමයෙහි වැඩ වසන සේක. එකල්හි වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මහණෙනි, යි භික්ෂූන්ට ආමන්ත්‍රණය කළ සේක. භික්ෂූහු එසේය වහන්ස, යැයි උන්වහන්සේ පිළිවදන් දුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙම සූත්‍රය වදාළ සේක.

මහණෙනි, මෙම දශ ධර්මයෝ ගිහි ගෙය හැර පැවිදි වූවාහු විසින් එක්වත් නුවණින් සැලකිය යුත්තාහුය.

1. මම විවර්ණ භාවයට පැමිණියෙමි යැයි පැවිද්ද විසින් නිතර මෙනෙහි කළ යුතුයි.
2. මාගේ දිවි පැවැත්ම අනුන්ට අයත් යැයි පැවිද්ද විසින් නිතර මෙනෙහි කළ යුතුයි.
3. මා විසින් අන්‍ය වූ ආකල්පයක් කටයුතු යැයි පැවිද්ද නිතර මෙනෙහි කළ යුතුයි.
4. කිමෙක් ද? මාගේ සිත සීලයෙන් උපවාද නොලබාදැයි පැවිද්ද විසින් නිතර මෙනෙහි කළ යුතුයි.
5. කිමෙක් ද? නුවණැති සබ්බමචාරීන් වහන්සේලා මා ගැන සීලයෙන් පරිහව නොකෙරෙත්දැයි පැවිදි • වූවහු විසින් නිතර මෙනෙහි කළ යුතුයි.
6. මම ප්‍රිය වූ මන වඩන්නා වූ සියල්ලෙන් නොහොත් හැමදෙනා කෙරෙන් මාගේ නානා භාවය මරණයෙන් විනා භාවය හෙවත් වෙනස් වීම හා වෙන් වීම වේ යයි පැවිද්ද විසින් නිතර මෙනෙහි කළ යුතුයි.
7. මම කර්මය අයත් කොට ඇත්තෙක් වෙමි. කර්මය දයාද කොට ඇත්තෙක් වෙමි. කර්මයම යෝනි කොට ඇත්තෙක් වෙමි. කර්මය පිළිසරණ කොට ඇත්තෙක් වෙමි. යහපත් වූ හෝ අයහපත් වූ යම් කර්මයක් කෙරෙමිද, එයට හිමි වෙමි යි පැවිද්ද විසින් නිතර මෙනෙහි කළ යුතුයි.

8. කෙසේ වූ මට රැ දවල් දෙක ඉක්මේදෝ හෝ යි පැවිද්ද විසින් නිතර මෙනෙහි කළ යුතුයි.

9. කිමෙක් ද? මම ගුණාගාරයෙක්හි හෙවත් මහජනයාගෙන් හිස් වූ පෙදෙසක සියලු ඉරියව්වෙහි හුදෙකලාව ඇලේදෝ හෝයි පැවිද්ද විසින් නිතර මෙනෙහි කළ යුතුයි.

10. මා සිත් සතන්හි උත්තරී මිනිස් ගුණ ඇත්ද, මා විසින් ආර්ය භාවයට සුදුසු ශුභ දර්ශන විශේෂයක් ලබන ලද දැයි මා මරණ මඤ්චකයෙහි හොත් කල්හි සබ්බමචාරීන් විසින් විචාරන ලද්දේම තේජස් රහිත නොවෙදැයි පැවිද්ද විසින් නිතර මෙනෙහි කළ යුතුයි.

මහණෙනි, මේ දශ ධර්මයෝ ගිහි ගෙය හැර මහණ වූවහු විසින් එක්වන්ව සැලකිය යුත්තාහ.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ දේශනාව මෙසේ වදළ සේක. සතුටු සිත් ඇති ඒ හික්ෂුන් වහන්සේලා භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ධර්ම දේශනාව අසා විශේෂයෙන් සතුටු වූහ.

මහා මංගල සූත්‍රය

දෙවියන් සහිත ලෝකයෙහි ඒ ඒ කාලවල පස්වැදැරුම් කෝලාහලයක් ඇති වන බව දැක්වේ. මංගල යනු කුමක්දැයි විමසීම් නිසා ඇති වන කෝලාහලය මංගල කෝලාහලයයි. ලෝක විනාශයේදී ඇති වන කලබැගැනිය කල්ප කෝලාහලයයි. සක්විති රජකු පහළ වන බව කියන ආන්දෝලනය සක්විති කෝලාහලයයි. බුදුවරයකු පහළ වන බව කියන උද්ඝෝෂණය බුද්ධ කෝලාහලයයි..

එකල දඹදිව සමූහ වශයෙන් රැස් වී බොහෝ ධන වියදම් කොට රාමායණාදී විවිධ බාහිර කථා ප්‍රීතියෙන් ඔදවැඩි සිතැතිව අසන්තාහ. ඇතැම් විට ඒ කථාවක් නිම වීමට සිවුමසක් පවා ගත වේ.

මේ කාලයේ දී මිනිසුන් අතර මංගල නම් කුමක්දැයි පැන නැගුණු කථාවකි. එහිදී එකෙක් ඇසින් දුටු දැකුම්කලු දෙය මංගල යයිද තවෙකෙක් කනිත් ඇසූ දෙය ප්‍රියජනක නම් මංගල යැයිද තවෙකෙක් නැහැයට දැනෙන සුවඳ, දිවට දැනෙන සුමිහිරි රස කටය දැනෙන සුවදයක පහස මංගල යයිද කීහ.

මෙසේ ඔවුන්තර පැන නැගුණු විවාදය බලවත් විය. පසිඳුරන්ට හමු වන රූප, ශබ්ද, රස, ස්පර්ශ යන විෂය ප්‍රිය වන්තාක් මෙන්ම අප්‍රියද විය හැකියි. එසේ ඇති කල මංගල යයි නිශ්චය කළ හැකි දැයි විවිධ තර්ක විතර්ක ඇති විය.

මෙසේ මිනිස් ලොව ඇති වූ වාදය අනුක්‍රමයෙන් දෙවිලොව දක්වාද එතැනින් බ්‍රහ්මලොව දක්වාද පැතිරෙන්නට විය. මෙයින් මිනිස්සුද දෙවිබ්‍රහ්මද දෙකොටසක් වූහ. මංගල සිතුවිල්ලෙන් වෙහෙසට පත් වූහ. මෙසේ තීරණයකට බැසගත නොහී දෙළොස් වසරක්ම ඉක්ම ගියේය.

මේ අවස්ථාවේ තව්තිසා වැසි දෙවි පිරිසක් එක්සත්ව මේ මංගල ප්‍රශ්නය විසඳගැනීම පිණිස බුදුරදුන් කරා එළඹ මංගල නම් කුමක්දැයි විචාළ කල්හි මංගල සූත්‍රය දෙසූ සේක.

මේ සුත්‍රයේ අන්තර්ගත කාරණ අටකිසෙන් දෙතිසක් ලෞකික ජීවිතයට සම්බන්ධය. සයක් ලොකෝත්තර ජීවිතයට සම්බන්ධය. මංගල යන්නෙහි තේරුම උභය ලෝකාර්ථ සංසිද්ධියයි. දෙලොවම අභිවාද්ධියයි.

මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් සමයෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර නිසා ජේතවන නම් වූ අනාථපිණ්ඩික මහ සිටුහුගේ අරමිහි වැඩ වසන සේක. එකල්හි එක්තරා දෙවියෙක් රැ (පෙර යම) ඉක්ම ගිය කල්හි විශිෂ්ට ශරීර ශෝභා ඇත්තේ සියලු ජේතවනය ස්වකීය ශරීර ශෝභාවෙන් බබුලුවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනකද එතැනට එළඹියේය.

එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද එකත් පසෙක සිටියේය. එකත් පසෙක සිටි ඒ දෙවි තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ගාථාවෙන් මෙසේ කීය.

මෙලොව පරලොව දෙකේහි සැප කැමති වන බොහෝ දෙවියෝද මිනිස්සුද දෙලෝ වැඩ සලසන මංගල කාරණ ගැන සිතූහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩ සලසන මගුල් වදළ මැනවි.

බාලයන් ඇසුරු නො කිරීමද, පණ්ඩිතයන් ඇසුරු කිරීමද, පිදිය යුත්තන් පිදීමද යන මේ එක එකක් උතුම් මගුල් ය.

සුදුසු පෙදෙසේහි විසීමද, පෙර කළ පින් ඇති බවද, සිය අබව මනා දහමිහි පිහිටුවීමද උතුම් මගුල්ය.

බොහෝ ඇසු පිරු තැන් ඇති බවද, සිහි අත්හුරු බවද, මොනවට හික්මුණු තුන්දෙර ඇති බවද, මොනවට කියන ලද වචනයද උතුම් මගුල්ය.

මවුපිය උවැටනද, අඹුදරුවනට සංග්‍රහයද, නිරවුල් කර්මාන්තයද උතුම් මගුල්ය.

දනයද, දසකුසල් දහමිහි හැසිරීමද, නැයන්ට සංග්‍රහයද, පෙහෙවස් විසීම් ආදී නිවැරදි කටයුතුද උතුම් මගුල්ය.

පාපයෙහි නොඇලීමද, පවින් වැළකීමද, මත් පැනෙන් වැළකීමද, කුශල ධර්මයෙහි නොපමාව යෙදීමද උතුම් මගුල්ය.

ගරු කළ යුත්තන්ට ගරු කිරීමද, නිහතමානී බවද, ලද දෙයින් සතුටු වන බවද, කෙළෙහි ගුණ දන්නා බවද, සුදුසු කල්හි බණ දහම් ඇසීමද යන කරුණු උතුම් මගුල්ය.

ඉවසීමද, සුවච බවද, ශ්‍රමණයන් දැක්මද, සුදුසු කල්හි ධර්ම සාකච්ඡාවද උතුම් මගුල්ය.

තපසද, බඹසරද, චතුරාර්ය සත්‍ය දැකීමද, නිවන් පසක් කිරීමද උතුම් මගුල්ය.

අටලෝ දහමින් මඬනා ලද සත්ත්වයකුගේ සිත නොසැලේද, ශෝක රහිතද, රාගාදිය රහිතද, කාමයෝගාදීන් ගෙන් නිරූපදාතද, එබඳු රහත්හුගේ සිතෙහි ඒ නොසැලෙන බව ආදිය උතුම් මගුල් ය.

යම් කෙනෙක් බාලයන් ඇසුරු නොකිරීම් ආදී මංගල කාරණයන් කිරීමෙන් හැම තන්හි නොපැරදුණෝ සියලු ඉරියව්වෙහි සිහියෙන් වෙසෙත්ද එය ඔවුන්ට උතුම් මඟුල් නම් වේ.

රතන සූත්‍රය

මංගල සූත්‍රයෙන් ආත්මාරක්ෂාව සලස්වාගැනීමෙන් අනතුරුව රතන සූත්‍රයෙන් පරාරක්ෂාව හා අමනුෂ්‍යාදීන්ගෙන් වන උවදුරු වළක්වාගැනීම පිණිස එම සූත්‍රය ඊළඟට යොදන ලදී.

අතීතයේ විශාලා මහනුවර මහා දුර්භික්ෂයක් ඇති විය. ආහාර දුලභත්වයෙන් මිනිස්සු මැරෙන්නට වූහ. මළ සිරුරු නුවරින් බැහැර කළහ. මිනී කුණු ගඳින් අමනුෂ්‍යයෝ නුවරට ඇතුල් වූහ. ඒ නිසා තවතවත් මැරෙන්නට වූහ. ඒ හේතුවෙන් මැරෙන්නට ගෙන අභිවාතක නම් දරුණු රෝගයක් ඇති විය. මෙසේ දුර්භික්ෂ, අමනුෂ්‍ය හා රෝග යන ත්‍රිවිධ හීතියෙන් උපදාන වූ විශාලා මහනුවර වැසියෝ මෙපවත් රජවරුන්ට දැන්වූහ. රජවරු ජනතාව සන්ථාගාර ශාලාවට රැස් කරවූහ. රජුන් අත වරදක් ඇත්දැයි විමසූහ. තමන් අත වරදක් නැතැයි වැසියෝ පිළිවදන් දුන්හ.

දීර්ඝ සාකච්ඡාකින් පසුව, තථාගතයන් වහන්සේ මේ නුවරට වැඩමවාගතහොත් සියලු උවදුරු දුරු වේයැයි තීරණයට බැසගත්හ. බිම්බිසාර රජුගේ කැමැත්ත ඇතිව ලිච්ඡවී රජවරුන් දෙදෙනෙක් බුදුන් වහන්සේ කරා එළඹ, ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ, ත්‍රිවිධ හීතියකින් උපදාන වූ අප රටවැසියන්ගේ නිදුක් නිරෝගී බැව් උදෙසා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අප නුවරට වැඩමවන සේක් නම් අපට යහපතක් වේ යයි දන්වා සිටියහ.

තථාගතයන් වහන්සේ ආරාධනාව පිළිගෙන රතන සූත්‍රයෙහි අණ තෙදින් කෙළ ලක්ෂයක් සක්වල ආරක්ෂාව සිදු වෙතැයිද එයින් මහත් පිරිසකට ධර්මාවබෝධය වෙතියිද සලකා පන්සියයක් හික්ෂුන් වහන්සේලා සමග විශාලා මහනුවරට වැඩමවා රතන සූත්‍ර පිරිත දෙසූහ. ඒ සමගම සිවු දිගින් කළු කොට නැගුණු මහා මේසයෙන් මළකඳන් ඉල්පි ගංගා නදියට පා වී ගියේය. නගරය පවිත්‍ර විය. පන්සියයක් පමණ බුදුපාමොක් මහ සගන විශාලා මහ නුවරට පිවිසෙත්ම සක් දෙව්දු ඇ මහානුභාව සම්පන්න දෙව්වරු පැමිණියාහුය. ඔවුන්ගේ පැමිණීම සමගම අමනුෂ්‍යයෝ ක්‍රමයෙන් ඉවත් වී ගියාහුය.

තථාගතයන් වහන්සේ රතන සූත්‍රය වදාරා නුවර දෙරටුව අබියස වැඩ සිට අනඳ හිමියන් අමතා "ආනන්ද, මේ රතන සූත්‍රය ඉගෙන පූජා ද්‍රව්‍යද ගෙන්වා ගෙන ලිච්ඡවී කුමරුන් සමග විශාලා මහනුවර තුන්පවුරු වටා හැසිරෙමින් පිරිත් දෙසව" යි වදාළ සේක.

ආනන්ද හිමියෝද බුදුරජාණන් වහන්සේගේ පාත්‍රයට පිරිත් පැන් ගෙන රතන සූත්‍රය දෙසමින් මුළු නුවරට පිරිත් පැන් ඉස්සාහ. සියලු අමනුෂ්‍යයෝ පලා ගියහ. නගරය ආරක්ෂා සහිත විය. උවදුරු දුරු විය. මනුෂ්‍යයෝ සුඛිත මුදිත වූහ. සුවාසු දහසක් ප්‍රාණින්ට ධර්මාභිසමය විය. බුදුන් වහන්සේ දෙවන දවස්හිද රතන සූත්‍රය වදාළහ. ඒ සමගම සුවාසු දහසක් ප්‍රාණින්හු ධර්මාවබෝධය ලදහ. මෙසේ පිළිවෙළින් සත්දිනක් රතන සූත්‍රය දෙසූහ.

1. පොළවෙහි හෝ අහසෙහි වූ හෝ යම් අමනුෂ්‍ය කෙනෙක් මෙහි රැස් වූහුද, ඒ සියලු අමනුෂ්‍යයෝම සතුටු සිතැත්තෝ වෙත්වා. තවද මාගේ වචනය සකසා අසත්වා.

2. භූතයෙනි, එබැවින් තෙපි සියල්ලෝ මාගේ වචනය අසවූ, මනුෂ්‍ය ප්‍රජාවට මෛත්‍රිය කරවූ, යම් කෙනෙක් දහවල්ද, රැඳ පඬුරු එලවන්ද එහෙයින් නොපමාවම ඔවුන් රකිවූ.
3. මේ මිනිස් ලොව හෝ නා ලෝ ආදී අන් ලොවක්ද හෝ යම් ධනයක් වේද, දෙලොව හෝ මහඟු රුවනක් වෙද්ද, ඔවුන් අතුරෙහි තථාගතයන් හා සද්ගුණයක් නැත්තේත්ම ය. මේ කරුණින් ද බුදුරජනු උතුම් රුවනකි. මේ සත්‍ය බලයෙන් සෙත් වේවා.
4. ශාක්‍යමුනි තෙම එකඟ වූ සිත් ඇත්තේ, කෙලෙස් නැසීමට නිමිති වූ රාගයෙන් වෙන් වීමට නිමිති වූ මරණයක් නැති උතුම් වූ යම් නිවනක් පසක් කෙළේද, ඒ දහම් හා සම වූ කිසිවක් නැත්තේය. මේ කරුණින්ද නිවන් දහම් උතුම් රුවනෙකි. මේ සත්‍යානුභාවයෙන් සෙත් වේවා.
5. බුද්ධ ශ්‍රේෂ්ඨ තෙම අත්‍යන්ත පරිශුද්ධ වූ යම් මාර්ග සමාධියක් වර්ණනා කෙළේද, බුද්ධාදීහු ආනන්තරික (අනතුරුවම එල දෙන) සමාධියයි යමකට කියන්ද, ඒ සමාධිය හා සමාන අත්‍ය සමාධියක් නැත. මේ කරුණින්ද ආර්ය මාර්ගය උතුම් රුවනෙකි. මේ සත්‍ය බලයෙන් සෙත් වේවා.
6. සත්පුරුෂයන් විසින් පසස්නා ලද යම් ආර්ය පුද්ගලයෝ අටදෙනෙක් වෙත්ද නොහොත් ප්‍රශස්ත වූ යම් එකසියඅටක් ආර්ය පුද්ගලයෝ වෙත්ද මොහු හැමදෙන සතර යුග කෙනෙක් වෙති. සුගත් බුදුරජුන්ගේ සවි වූ ඔවුහු දක්ෂිණාවට සුදුස්සෝ වෙති. මේ බුදු සවිවන් කෙරෙහි දෙන ලද දනයෝ මහත් එල ඇත්තෝ වෙත්. මේ කරුණින්ද බුද්ධ ශ්‍රාවක සංඝ තෙමේ උතුම් රුවන්නෙකි. මේ සත්‍ය බලයෙන් සෙත් වේවා.
7. ගෞතම බුද්ධ ශාසනයෙහි වූ සුවිශුද්ධ කාය-වාක් කර්ම සංඛ්‍යාත ශීලස්කන්ධයෙන් යුක්ත වූ ස්ථීර සිතින් යුක්ත වූ ප්‍රඥව කරණ කොටගෙන සියලු කෙලෙසුන්ගෙන් නික්මුණා වූ යම් පුද්ගල කෙනෙක් වෙත්ද, ඔහු තුමු නිවනට බැසගෙන නොමිලයේම රහත් එල සමවන ලැබගෙන එය විදින්නාහු වෙති. මේ කරුණින්ද ආර්ය සංඝයා උතුම් රුවනෙකි. මේ සත්‍ය බලයෙන් සෙත් වේවා.
8. යම් සේ පොළොව තුළ වැදගෙන සිටි ඉන්ද්‍රඛීලය සිවු දිගින් හමන සුළඟින් සෙලවිය හැකි නොවේ ද, ආසී සත්‍යයන් ප්‍රඥවෙන් බැසගෙන දක්වා පුරුෂයා (සෝවාන් පුද්ගලයා) එබන්දකු කොට කියමි. මේ කරුණින්ද සංඝ තෙමේ උතුම් රුවනෙකි. මේ සත්‍ය බලයෙන් සෙත් වේවා.
9. යම් සෝවාන් පුද්ගල කෙනෙක් ගැඹුරු නුවණැති බුදුරජුන් දෙසු ආර්ය සත්‍යයන් තමන්ට ප්‍රකට කෙරෙත්ද, ඔහු බෙහෙවින් පමා වූවාහු නමුත් අටවන භවයක් නොගනිති. මේ කරුණින්ද ආර්ය සංඝ තෙමේ උතුම් රුවනකි. මේ සත්‍ය බලයෙන් සෙත් වේවා.
10. මේ සෝවාන් පුද්ගලයාගේ දර්ශන සම්පත්තිය හෙවත් සෝවාන් මග නුවණ පහළ වීම සමගම සක්කාය දෘෂ්ටියද (බුද්ධාදී අටතැන්හි) සැකයද යම් මිථ්‍යා ශීල ව්‍යාධි කෙනෙක් වූහු නම් ඒ සියල්ලද යන මේ තුන් සංයෝජන දුරු කරන ලද්දේ වෙයි. හෙතෙම සතර අපාය කෙරෙන් මිදුණේද වේ. ආනන්තර්ය කර්ම පසත් මිථ්‍යා දෘෂ්ටියත් යන බැරැරුම් පවි සය කරන්නටද හේ අභව්‍යය. මේ කරුණින්ද ආර්ය සංඝ තෙමේ උතුම් රුවනෙකි. මේ සත්‍ය බලයෙන් සෙත් වේවා.

11. ඒ සෝවාන් පුද්ගල තෙම කයින් හෝ වචනයෙන් හෝ සිතීන් හෝ ප්‍රඥප්ති මාත්‍ර වූ කිසි වරදක් කරන්නේ නමුදු හේ එය සඟවන්නට නොහැක්කේය. දන්නා ලද නිර්වාණ පදය ඇති සෝවාන් පුද්ගලයාගේ (වරද සැඟවීමේ) අවශ්‍ය බව බුදුරජුන් විසින් වදරන ලද්දේය. මේ කරුණින්ද ආර්ය සංඝ තෙමේ උතුම් රුවනකි. මේ සත්‍ය බලයෙන් සෙත් වේවා.

12. වන ලැහැබ තෙමේ ශ්‍රීෂ්ම සෘතුවේ පළමුවන මාසයෙහි හෙවත් බක් මහ සුපිපි අක් ඇත්තේ යම් සේද, එසේ වූ නිවන් පුර පමුණුවන පර්යාප්ති ධර්ම රත්නය උත්තරීතර වූ නිවන් පිණිස ඒ බුදුන් වහන්සේ දෙසූ සේක. මේ කරුණින් ද බුදුන් වහන්සේ රුවනෙකි. මේ සත්‍ය බලයෙන් සෙත් වේවා.

13. උතුම් නිවන දන්නා වූ, උතුම් වූ නිවන දෙන්නා වූ, උතුම් නිවන් මග ගෙන හැර පාන්නා වූ, නිරුත්තර වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ උතුම් වූ දහමක් දෙසූ සේක. මේ කරුණින්ද බුදුරජාණන් වහන්සේ උතුම් රුවනෙකි. මේ සත්‍ය බලයෙන් සෙත් වේවා.

14. යම් කෙනකුන්ගේ පුරාතන කර්ම රහත් මගින් ක්ෂීණ වූයේද අලුත් කර්මයන්ගේ පහළ විමෙකුත් නැද්ද, මතු භවයක් කෙරෙහි නොඇලුණු සිතැති, ක්ෂීණ වූ ප්‍රතිසන්ධි විඥන සංඛ්‍යාත බීජ ඇති, පුනර්භව සංඛ්‍යාත සංසාර වෘද්ධිය කෙරෙහි කැමැත්තක් නැති, ටොර්ස සම්පන්න වූ ඒ රහත්හු මේ පහන මෙන් අවසන් සිත නිරුද්ධ විමෙන් පිරිනිවෙත්. මේ සත්‍ය බලයෙන් සෙත් වේවා.

15. පොළොවෙහි හෝ අහසෙහි වූ යම් අමනුෂ්‍ය කෙනෙක් මෙතනි රැස් වුහුද, ඔහුද මමද දෙව් මිනිසුන් විසින් පුදන ලද තථාගත බුදුරජාණන් වහන්සේ නමදීමු. සත්ව ප්‍රජාවට සෙත්වේවා.

16. පොළොවෙහි හෝ අහසෙහි වූ යම් අමනුෂ්‍ය කෙනෙක් මෙතනි රැස්වහු ද, ඔහු ද මම ද දෙව් මිනිසුන් විසින් පුදන ලද තථාගත වූ ධර්මය නමදීමු. සත්ත්ව ප්‍රජාවට සෙත් වේවා.

17. පොළොවෙහි හෝ අහසෙහි වූ යම් අමනුෂ්‍ය කෙනෙක් මෙතනි රැස් වුහුද, ඔහුද මමද දෙව් මිනිසුන් විසින් පුදන ලද තථාගත වූ සංඝයා නමදීමු. සත්ත්ව ප්‍රජාවට සෙත් වේවා.

කරුණිය මෙන්ත සූත්‍රය

රතන සූත්‍රය සත්‍ය ක්‍රියා බලයෙන් අමනුෂ්‍ය උපද්‍රව දුර්භූත කිරීමට දේශිතය. කරුණිය මෙන්ත සූත්‍රයද එසේම අමනුෂ්‍යයන්ගෙන් සිදු වන උවදුරු වැළැක්වීම සඳහා දේශිතය. රතන සූත්‍රයට අනතුරුව මේ සූත්‍රය ඇතුළත් කරන ලද්දේ එබැවිනි.

බුදුරජාණන් වහන්සේ සැවැත් නුවර ජේතවනාරාමයෙහි වැඩ වසන සමයෙහි සසර කලකිරුණු පන්සියයක් භික්ෂූන් වහන්සේ බුදුන් වහන්සේ වෙතින් කමටහන් ගෙන හිමාලය වන පෙදෙසෙහි එක් වන ලැහැබක් ඇසුරු කොට වස් විසූහ. සිල්වත් භික්ෂූන්ගේ ගුණ තෙදින් වෘක්ෂ දේවතාවෝ තමන්ගේ දරුවන් ගෙන රුක් විමන්වලින් බැස ඔබ මොබ හැසිරෙන්නට වූහ. ඒ දේවතාවෝ “මේ භික්ෂූහු තෙමසක් මෙහි වසති, එතෙක් අපට දරුවන් රැගෙන බිමට බැස විසිය නොහැකිය. එහෙයින් භික්ෂූන්ට බිය උපදවන අරමුණු පෙන්වා බිය දනවන හඬ නගා තැතිගන්වමු යි සිතා නා නා ප්‍රාකාර යක් රකුස් රු මවා ඉදිරියෙහි සිටින්නට වූහ. භික්ෂූහු බිය වූහ. දුර්වර්ණ වූහ.

සිරුර පඬු පාට විය. සිත එකඟ කළ නොහැකි විය. එහෙත් කිසිවෙක් කිසිවෙකුට එපවත් නොදැන්වූහ.

දවසක් මේ හික්ෂුහු සංඝ ස්ථවිරයන් වහන්සේ හමු වූහ. හික්ෂුන්ගේ මැලවුණු සිරුරු දැක යම් උවදුරක් ඇද්දැයි විචාළහ. එවිට උන්වහන්සේ සියලු පුවත් දැන්වූහ.

සංඝ ස්ථවිර තෙමේ හික්ෂුන් අමතා ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවස් විසීම පසුවස් විසීම යයි වස් එළඹීම් දෙකක් වදාරා ඇත. අපට මේ සෙනසුන සැප නොවේ නම් ඒ බව බුදුරදුන්ට දන්වා වෙන සැප සෙවනක් ලබාගනිමු යි සාකච්ඡා කළහ.

උන්වහන්සේ පසුව බුදුන් වහන්සේ කරා එළඹියහ. ඒ තොරතුරුද සැල කළහ. බුදුන් වහන්සේ ආචර්ජනා කොට බැලූහ. මහණෙනි, තොපට මෙයට වඩා සුදුසු සෙනස්නක් නොමැත. තෙපි දෙවියන්ගෙන් නිර්භය බව කැමති වන්නාහු නම් මේ පිරිත උගනිවු. මෙය තොපට පිරිතක් මෙන්ම කර්මස්ථානයක්ද වෙයි. මේ මෙන්තා සූත්‍රය මසකට අටවරක් බණ අසන දවස්වල සප්ඤ්ඤායනා කරවු. මෙය පදනම් කොට ධර්ම සාකච්ඡා පවත්වවු. ධර්ම දේශනා පවත්වවු. පසුව අනුමෝදනා කරවු. මෙයම කර්මස්ථානයක් වශයෙන් වඩවු. භාවනාවක් මෙන් පුහුණු කරවු. එවිට අමනුෂ්‍යයන්ට බියගන්වනු නොහැකි වෙයි. දෙවියෝ හිතවත්කමක්ම දක්වතියි වදළ සේක.

1. යම් ඒ ශාන්තිපද සංඛ්‍යාත නිර්වාණයක් වේද, එයට පැමිණ, නොහොත් එය අවබෝධ කොට වසනු කැමති, අභිවෘද්ධිය සලසාගැනීමෙහි දක්ෂයා විසින් එයට සුදුසු දෙය කළ යුතුය. නිවනට පැමිණ වසනු කැමැත්තේ සත්‍ය ප්‍රතිවේධය පිණිස පිළිපදින්නට, නොහොත් කිසිඳු පිරියම් කිරීම් වත් සමාදන් වීම් ආදී සියලු කාර්යයන් කරන්නට දක්ෂයෙක් වන්නේය. සෘජු වන්නේය. මනා කොට සෘජු වන්නේය. අන්‍යයන්ගේ අවවාද මනා කොට පිළිගැනීම් වශයෙන් සුවච වන්නේය. මෘදු වන්නේය. අතිමාන ඇත්තේ නොවන්නේය.

2. ලද දෙයින් සතුටු වන්නෙක්ද පහසුවෙන් පෝෂණය කළ හැක්කෙක් ස්වල්ප කටයුතු ඇත්තෙක්ද, සැහැල්ලු පැවතුම් ඇත්තෙක්ද, සන්සුන් ඉදුරන් ඇත්තෙක්ද, ප්‍රඥ ඇත්තෙක්ද, හැඩි දැඩි අසංචර ගති නැත්තෙක්ද කුලයන් කෙරෙහි නොඇලුනෙක්ද වන්නේය.

3. නුවණැති අන්‍යයන් නින්දා කරනසුලු වරදක්වත් නොකරන්නේය. සියලු සත්ත්වයෝ සැප ඇත්තෝම වෙත්වා. හය නැත්තෝ වෙත්වා. සුඛිත සිත් ඇත්තෝ වෙත්වා යිද,

4. තෘෂ්ණා හය සහිත හෙයින් තැතිගන්නාසුලු වූද තෘෂ්ණා හය ප්‍රභාණය කළ හෙයින් ස්ථාවර වූද යම් කිසි සත්ත්වයෝ ඇත්තාහු නම්, ඒ සියලුදෙනාද දික් ශරීර ඇත්තෝද ඉතා සියුම් ශරීර ඇත්තෝද ස්ථුල ශරීර ඇත්තෝද,

5. ඇස් හමුවට පැමිණි වසයෙන් දුටු සතුන්ද ඇත සිටින හෙයින් නුදුටු සතුන්ද, දුරත් ළඟත් වසන සතුන්ද, ඉපදීම අවසන් කළ සත්ත්වයෝද මතු ඉපදීම සොයන සත්ත්වයෝද යන මේ සියලු සත්ත්වයෝ සුඛිත සිත් ඇත්තෝ වෙත්වායිද මෙන් වඩන්නේය.

6. එකෙක් අනිකෙකු නොරවටන්නේය. අනෙකකුට අවමන් නොකරන්නේය. කය හා වචනය - පිළිබඳ විකෘතියෙන්ද මනෝ විකාරයෙන්ද එකෙක් අනෙකකුට දුකක් නොකැමැති වන්නේය.

7. මව යම් සේ තමාගෙන් ඇති වූ එකම ඖරස පුත්‍රයා ජීවිත පරිත්‍යාගයෙන් වුවත් රක්තේද, එපරිද්දෙන්ම සියලු සත්ත්වයන් කෙරෙහි අප්‍රමාණ වූ මෙහි සහගත සිත් වඩනේය.
8. උඩද යටද සරසද සීමාවකුදු නැතිව, අතරතුරවත් වෙර පහළ වීමක් නැතිව, සතුරන් රහිතව සියලු ලෝක සත්ත්වයා කෙරෙහි අප්‍රමාණ වූ මෙහි සහගත සිත වඩන්නේය.
9. සිටින්නේ හෝ ඇවිදින්නේ හෝ උන්නේ හෝ නිදන්නේ හෝ යම් තාක් මෙහි සහගතව සිහිය ඉටු කැමැත්තේද ඒ තාක් පහ වූ මාධ්‍ය අලස බව ඇතිව අධිෂ්ඨාන කරන්නේය. මෙහි විහරණය මේ බුද්ධ ශාසනයෙහි ශ්‍රේෂ්ඨ විහරණයෙකැයි ප්‍රකාශ කළහ.
10. මිථ්‍යා දෘෂ්ටියට නොපැමිණ සිල්වත් වූයේ දර්ශනයෙන් යුක්ත වූයේ වස්තු කාමයන්හි ගිජු බව දුරු කොට ඒකාන්තයෙන්ම නැවත ගර්භයෙකි විසීමට නොපැමිණෙන්නේය. ශුද්ධාවාසයක ඉපිද එහිදීම රහත් බවට පැමිණ පිරිනිවන් පාන්නේය.

බන්ධ පිරිත.

සර්ප ජාතීන් කෙරෙහි මෙන් කිරීමෙන් තමන්ගේ පංචස්කන්ධය පිළිබඳ ආරක්ෂාව සලස්වා ගැනීමට කරුණය මෙන්ම සුත්‍රයට අනතුරුව බන්ධ පිරිත යොදා තිබේ.

අතීතයේදී අප මහා බෝසතාණන් වහන්සේ බමුණු මහසල් කුලයක ඉපිද වැඩි වයසට පැමිණ පැවිදි වී, පඤ්චාභිඤ්ඤ අෂ්ටසමාපත්ති උපදවාගෙන වනයෙහි වසන්නේ, තම අතවැසි තවුසන්ට සර්ප ආදීන්ගෙන් වන උවදුරු දැක මේ පිරිත දෙසූහ. එතැන් පටන් සර්පයන්ගෙන් උවදුරක් නොවීය.

මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් සමයෙකිහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ශ්‍රාවස්ති නුවර සමීපයෙහි අනාථ පිණ්ඩික මහ සිටුවරයා විසින් කරවා පිළිගත්වන ලද ජේතවන නම් වූ ආරාමයෙහි වැඩ වසන සේක. එසමයෙහි වනාහි ශ්‍රාවස්ති නුවර එක්තරා හික්ෂු නමක් නයකු විසින් දෂ්ට කරන ලදුව කලුරිය කෙළේය.

එකල්හි බොහෝ හික්ෂුන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙකද එතන්හි එළඹී සේක. එළඹ බුදුරදුන් වැඳ එකත් පසෙක හුන් සේක. එකත්පසෙක හුන් ඒ හික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් දැන්වූ සේක.

“ස්වාමීනි, මේ ශ්‍රාවස්ති නුවර එක්තරා හික්ෂු නමක් සර්පයකු විසින් දෂ්ට කරන ලදුව කාලක්‍රියා කෙළේය.” යනුයි. “මහණෙනි, ඒ හික්ෂු නම මේ සතර සර්ප රාජ කුලයන් මෙහි සිතින් නොපැතිරවීය යි හගිමි. මහණෙනි, ඉදින් ඒ හික්ෂු නම සතර සර්පරාජ කුලයන් මෙන් සිතින් පහළ වී නම්, මෙහි වැඩුයේ නම් ඒ මහණ තෙම සර්පයකු විසින් දෂ්ට කරන ලදුව කලුරිය නොකරන්නේය.

සතර සර්ප රාජ කුලයෝ කවරහුද යත් ? විපක්ඛ නම් සර්ප රාජ කුලය, ඒරාපථ නම් සර්ප රාජ කුලය, ඡබ්‍යාපුත්ත නම් සර්ප රාජ කුලය, කහාගෝතමක නම් සර්ප රාජ කුලය යන මේ සතරයි.

මහණෙනි, ඒ මහණ තෙම ඒකාන්තයෙන් මේ සතර නාග රාජ කුලයන් මෙන් සිතින් නොපැතිරවීය. මහණෙනි, ඉදින් ඒ භික්ෂු නම මේ සතර අභි රාජ කුලයන් මෙන් සිතින් පැතිර වී නම් ඒ භික්ෂු නම සර්පයකු විසින් දෂ්ට කරනු ලදුව කලුරිය නොකරන්නේය.

මහණෙනි, ඒ සතර නාග කුලයන් කෙරෙහි මෙන් සිත පතුරුවන්නට අවසර දෙමි. කුමක් හෙයින්ද යත් ? තමාගේ සංවරණය පිණිස තම හට ආරක්ෂාව පිණිස පවත්නා හෙයින්ද යි වදළ සේක.

1. මාගේ මෛත්‍රිය විරූපාක්ෂ නම් සප කුලයන් සමග ය. මාගේ මෛත්‍රිය ඵරාපථ නම් සර්ප කුලයන් සමගය. මාගේ මෛත්‍රිය ඡධ්‍යාපුත්ත නම් සර්ප කුලයන් සමගය. මාගේ මෛත්‍රිය කහාගෝතමක නම් සර්ප කුලයන් සමගය.

2. මාගේ මෛත්‍රිය පා නැති නාග, පිඹුරු, පොළොන් ආදී දීඝ ජාතීන් සමගය. මාගේ මෛත්‍රිය දෙපා ඇති මිනිසුන් හා පක්ෂීන් සමගය. මාගේ මෛත්‍රිය හස්ති, අශ්ව, ගව, මහීස ආදී සිවුපා සත්ත්වයන් සමගය. මාගේ මෛත්‍රිය පත්තෑ, ගෝනුසු ආදී බොහෝ පා ඇති සත්ත්වයන් සමගය.

3. අපාදක සත්ත්වයෙක් මා නොපෙළාවා, පාදක සත්ත්වයෙක්, සිවුපා සත්ත්වයෙක්, බහුපාද සතෙක් මා නොපෙළාවා.

4. හැම සත්ත්වයෝද, හැම ප්‍රාණිහු ද, හුදෙක් සියලු භූතයෝදූයි යන හැමදෙන යහපතක්ම දකිත්වා. මොවුන් කෙරෙන් කිසිවකු කරාත් දුකක් නොපැමිණේවා.

5. බුදු රුවන්හි ගුණ අප්‍රමාණය. දහම් ගුණ අප්‍රමාණය. සග ගුණ අපමණය. දීර්ඝ ජාතීහු නම් ප්‍රමාණවත්යහ. එනම් සර්පයෝය, ගෝනුස්සෝය, බොහෝ පා ඇති සත්ත්වයෝය, මකුළුවෝය, සිකනල්ලය, මීයෝය යන මේ විසිනි.

6. තෙරුවන් ගුණ සිහි කිරීමෙනුදු මා විසින් ආරක්ෂාව කරන ලදි. මා විසින් පරිත්‍රාණයෝ කරන ලද්දහුය. මා කෙරෙහි අදහස් ඇති සත්ත්වයෝ ඉවත් වෙත්වා. මා නොවෙහෙසත්වා.

7. ඒ මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වදිමි. සත්බුදුවරයන්ටද නමස්කාර කරමි.

මෙන්තානිසංස සූත්‍රය

එක් සමයෙක බුදුන් වහන්සේ ශ්‍රාවස්ති නුවර ඇසුරු කොට ජේතවනාරාමයෙහි වසන්නේ දිනෙක පැසුළු යම ලොව බලා වදරන සේක් මෙබඳු සිදු වීමක් දුටු සේක.

කෝසල රට සැරිසරන මා අග්ගිකිකන්ධොපම සූත්‍රය දෙසීමෙන් සැට නමක් රහත් වන්නාහ. සැට නමක් කටින් උණු ලේ වමාරන්නාහ. සැට නමක් සිවුරු හැර ගිහි වන්නාහ යනුයි.

භික්ෂුන් හට සංග්‍රහය පිණිස වාරිකාවෙහි හැසිරෙනු කැමැති භික්ෂුන්ට දන්වන්නැයි කීහ. මෙසේ වදළ බුදුන් වහන්සේ මහත් භික්ෂු සමූහයක් පිරිවරාගෙන ගම් නියමිගම් පිළිවෙලින් සැරිසරමින්, මහත් වූ බෙන සහිත රූකක් ගින්නෙන් ඇවිලෙනු දක, මෙය අරමුණු කොට දම් දෙසමියි

අග්ගිකන්ධද්ධෝපම සූත්‍රය දෙසු සේක. මෙසේ වදළ කළ සැටක් උණු ලේ වැමැරූහ. සැටක් සිවුරු හළහ. පිරිසිදු සිල් ඇත්තෝ රහත් වූහ.

මේ ධර්ම දේශනාව තුන් කොටසකට ප්‍රයෝජනවත් විය. රහත් වූවන්ට ප්‍රයෝජන වනු පුදුමයක් නොවේ. සෙස්සන්ට වූ ප්‍රයෝජන කවරේද යත් ? ඉදින් බුදුහු අග්ගිකන්ධද්ධෝපම සූත්‍රය නොඇසුහු නම් ප්‍රමාද විහරණයෙන් යුක්තව පව් වඩමින් අපායෙහි උපදනාහ. මේ දහම් දෙසුම අසා සාමනේර භූමියෙහි සිට දසසිල් පුරා භාවනා වඩා සෝවාන් සකාදගාමී හා අනාගාමී වන්නාහ. සමහරු දෙව් ලොව උපදින්නාහ. අනිත් අය මෙය නොඇසුයේ නම් කල් යත් යත් සංසාදිසේසාදියට හා පාරාජිකාදියට පැමිණෙන්නාහ.

මේ දේශනාව ඇසූ දුසිල් මහණහු මේ ශාසනය ආශ්චර්යයි. අප පැවිදි වූයේ කෙලෙසුන් තැවීමට මිස කෙලෙසුන් වැඩීමට නොවේ. අපට දිවි හිමි කොට කෙලෙසුන් නැති කරන පිළිවෙතක් පිරිය නොහැකිය. එබැවින් උවසු දම් පුරා දුකින් මිදෙමුයි ගිහි වූහ. ඔවුහු තිසරණ පන්සිල් හා අටසිල් රැක ඇතැම් කෙනෙක් සෝවාන් වූහ. ඇතැම් කෙනෙක් සකාදගාමී වූහ. කෙනෙක් දෙව් ලොව උපන්න. මෙසේ ඔවුන්ටත් මේ දෙසුම ඵලවත් විය. මේ දේශනාව ගැන ආරංචි වූ හික්ෂුහු විසිදෙන සැටදෙන සියදෙන බැගින් සිවුරු හැර ගිහි වූහ.

මෙසේ බුදුන් වහන්සේ දහම් දෙසමින් දනවූ සැරිසරා නැවත ජේතවනාරාමයට වැඩම කොට එම ගඳකිළියෙහි අඩ මසක් විවේකව ඵල සමවත් සුව විද පසුව ආනන්ද මහ තෙරුන් සමග දෙවරම් වෙහෙර බලා හැසිරෙන සේක්, පෙර කාෂාය වස්ත්‍රයෙන් බබළමින් පැවති ජේතවනාරාමය අද මෙසේ හිස් වන්නට හේතු කවරේදැයි ආනන්ද හිමියන්ගෙන් විචාළ සේක.

ආනන්ද හිමියෝ බුදුන් වහන්සේට මෙසේ පැවසූ සේක.

ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඔබවහන්සේ දනවූ සැරිසරා වඩිද්දී අග්ගිකන්ධද්ධෝපම සූත්‍රය වදළ තැන් පටන් හික්ෂුහු සංවේගයට පැමිණ අපට මේ සසුනෙහි පිළිවෙත් පිරිය නොහැකිය. නොමනා පැවතුම් ඇති අප විසින් සැදූහැවතුන් විසින් පින් සලකා පිරිනමන ලබන දන් වැළඳීම නුසුදුසු යයි සිවුරු හැර ගියහ. මෙය ඇසූ බුදුන් වහන්සේට ධර්ම සංවේගය පහළ විය.

ඉක්බිති බුදුන් වහන්සේ ආනන්ද තෙරුන් ඇමතූහ. මා සමවත් සුවෙන් විවේකීව සිටියදී මෙහි කිසිදු හික්ෂු නමක් මගේ දරුවන්ගේ සැනසීම පිණිස අවවාදයක් නොදුන්නේය. ගඟකට බසින්නට බොහෝ තොටවල් ඇත්තාක් මෙන් සසුනෙහි සැනසෙන්නට බොහෝ දේ තිබේ.

ආනන්ද, ගඳකිළි මළුවෙහි බුද්ධාසනයක් පනවා හික්ෂුන් රැස් කරවයි කී සේක. මේ කාරණය අර්ථෝත්පත්ති කොටගෙන මහණෙනි, මේ සස්නෙහි යම් හික්ෂු නමක් අසුරු සණක කෙටි කාලයක් නමුදු සියලු සතුන් කෙරෙහි මෙන් සිත වඩා නම් හෙවත් මෙමඟී කරයි නම් මහණෙනි, ඒ හික්ෂු නම මේ සනෙහි නොසිස් වූ ධ්‍යාන ඇත්තෙක්ව වසනේ යයිද, ශාසනානුශාසනය පිළිපදින්නේ යයිද, අවවාද පිළිපන්නේ යයිද, දයකයන් විසින් දෙනු ලබන රට්ඨපිණ්ඩය නොසිස්ව වළඳන්නේ යයිද කියනු ලැබේ.

යම් කෙනෙක් මෙන් සිත නැවත නැවත පුහුණු කරත් නම්, වඩාත් නම් ඔවුන් ගැන කියනුම කවරේදැයි මෙසේ චුල්ල අච්ඡරාසංඝ සූත්‍රය වදරා මෙකී භාවනාවේ අනුසස් දක්වනු සඳහා මෙත්තානිසංඝ සූත්‍රය දෙසු සේක.

මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ශ්‍රාවස්ති නුවර ජේතවන නම් වූ අනාථ පිණ්ඩික මහ සිටුවරයාගේ ආරාමයෙහි වැඩ වසන සේක. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මහණෙහි යි හික්ෂුන්ට ආමන්ත්‍රණය කළ සේක. ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යැයි ඒ හික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවදන් දුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක.

මහණෙනි, ආදරයෙන් සෙවුනා ලද එසේම වඩනා ලද, නැවත නැවත වැඩීම වශයෙන් පුරුදු කරන ලද, සියලු අන්දමින්ම පුරුදු කරන ලද මොනවට පටන්ගන්නා මෙම ත්‍රී වෙතෝ විමුක්තිය පිළිබඳ අනුසස් එකොළොස් කැමති විය යුත්තාහ.

කවර එකොළොස්කද යත් ?

1. සැප සේ නිදයි.
2. සැප සේ පුබුදයි.
3. නපුරු සිහින නොදකියි.
4. මිනිසුන්ට ප්‍රිය වෙයි.
5. අමනුෂ්‍යයන්ටද ප්‍රිය වෙයි.
6. දෙවියෝ රකිති.
7. මෙම ත්‍රී විහරණ ඇති පුද්ගලයාගේ ශරීරයෙහි ගිනි හෝ විස හෝ සැත් හෝ නොවදියි.
8. වහාම සිත එකඟ වෙයි.
9. මුහුණ පැහැපත් වෙයි.
10. නොමුළා ව කලුරිය කරයි.
11. මෙම ත්‍රී සමවතින් මතු රහත් වන්නට නොහැකි වී නම්, මරණින් මතු බඹ ලොව උපදියි.

මහණෙනි, ආදරයෙන් සෙවුනා ලද මෙම ත්‍රී වෙතෝ විමුක්තිය ආසේවිත භාවිත බහුලිකාත කළ කල්හි, යානාවක් මෙන් වස්තුවක් මෙන් කළ කල්හි, එළඹ සිට කල්හි, පුරුදු කළ කල්හි, මොනවට පටන්ගත් කල්හි මේ එකොළොස් ආනිසංසයෝ කැමති විය යුත්තාහුය.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක. සතුටු වූ ඒ හික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දේශනාවට කැමති වූහ.

මිත්තානිසංස පිරිත

මිතුරන්ට උපකාර කිරීමේ අනුසස් දැක්වීම සඳහා මිත්තානිසංස ගාථා දේශිතය. එය ජාතක පාලියේ මහා නිපාතයේ තේමිය ජාතකයෙහි තේමිය කුමාරයා ව උපන් අප මහ බෝසතුන් දෙවියන්ගේ සාධුකාරයෙන් හා තමන්ගේ සෝභායෙන් මහ වනය නින්තාදයට පත් කරවමින් මිත්ත පූජා ගාථා නම් මේ ගාථා දසය දෙසන ලදී.

1. යම් පුද්ගලයෙක් මිත්ත ද්‍රෝහී නොවේ නම් හෙතෙම තමාගේ ගෙයින් බැහැර යම් තැනකට ගියේ නම් බොහෝ කන බොන දෑ ලබයි. බොහෝදෙනෙක් ඔහු ඇසුරු කොට ජීවත් වෙති.
2. යමක් මිත්ත ද්‍රෝහී නොවේ නම් හෙතෙම යම් යම් රටකට යේද, නියම් ගමකට නුවරකට යේද, ඒ හැම තැනම හේ පුදනු ලැබේ.
3. යමෙක් මිත්ත ද්‍රෝහී නොවේ නම් ඔහුට සොරු ළං නොවෙති. රජ තෙමේ අවමන් නොකරයි. ඔහු හැම සතුරන් මැඩ පවත්වයි.
4. යමෙක් මිත්ත ද්‍රෝහී නොවේ නම් හෙතෙම නොගැටුණු සිත් ඇතිව තමාගේ ගෙට එයි. මිත්ත ද්‍රෝහී නොවන පුද්ගලයාගේ අපමණ වූ ගුණ සහායෙහි පවා කියති. හෙතෙම නැයින්ට උතුම් වෙයි.
5. යමෙක් මිත්ත ද්‍රෝහී නොවේ නම් හෙතෙම අනුනට සත්කාර කොට අනුන්ගෙන් සත්කාර ලබන්නෙක් වෙයි. අනුන් කෙරෙහි ගෞරව සහිත වූයේ ඔවුන් විසින් ගරු කරනු ලබන්නේද වෙයි. ලෝකයා තමාගේ ගුණ වැණුම හා යසස උසස් කොට නගා ගන්නේද වෙයි.
6. මිත්තයන් පුදන තැනැත්තා ඔවුන් විසින් පුදනු ලබන්නේද වෙයි. බුද්ධාදී කලාණ මිත්තයන්ට වදින තැනැත්තා තෙමේද වැඳුම් ලබන්නෙක් වෙයි. හෙතෙම කීර්තියටද පැමිණෙයි.
7. යමෙක් මිත්ත ද්‍රෝහී නොවේ නම් හෙතෙම දිලිසෙන ගිනි මෙන් යස ඉසුරු පිරිවර සැපතින් උජ්ජවලිත වෙයි. දෙවියකු මෙන් බබළයි. ශ්‍රී කාන්තාව විසින් අත් නොහරින ලද්දේ වෙයි.
8. යමෙක් මිත්ත ද්‍රෝහී නොවේ නම් ගවයෝ ඔහුට එල ප්‍රයෝජන දෙති. ක්ෂේත්‍රයෙහි වපුළ තාක් පැළ හටගනියි. දරු සැප වළඳයි.
9. යමෙක් මිත්ත ද්‍රෝහී නොවේ නම් දූඨරන් පර්වතයෙන් ගසෙන් හෝ යමකින් ගිලිහුණේ නම් පිහිට ලබයි.
10. යමක් මිත්ත ද්‍රෝහී නොවේ නම් හෙතෙම වැඩුණු මුල් හා නුග අරටු ඇති නුග රුකක් සුළගින් සොලවා ලන්නට නොහැක්කා සේ සතුරන් විසින් ඔහු මඬින්ට නොහැකි වෙයි.

මොර පිරින

ජාතික පාලියෙහි දුක නිපාතයෙහි එන 13 මොර පිරින සංයුක්ත නිකායෙහි දේව පුත්ත සංයුක්තයෙන් 14-15 වන්ද සූරිය පිරිත් දෙකද සක්ක සංයුක්තයේ එන 16 ධජග්ග පිරිතද පිරිත් 4 පළමුවන බණවර අවසනට යොදා තිබේ.

1. ලොව අඳුර දුරු කොට ලෝ වැස්සාට ඇස් පාද දුන් හෙයින්, ඇස් ඇති ලොවට එළිය දෙන්නවුන් අතරෙහි එකම රජෙක් වූ, රන්වන් සිරුරු ඇති, මහ පොළොව බබුළුවන්නා වූ මේ සූරියයා නැගේ. රන්වන් ඒ හිරුට වදිමි. ඔබගෙන් ආරක්ෂාව ලැබූ අපි මේ දවස සතර ඉරියව්වෙන් යුක්තව සැප සේ වසමු.

සවාසනා සකල ක්ලේශයන් දුරු කළ යම් බුදු කෙනෙක් සියලු දත යුතු ධර්මයන් දැන බුද්ධත්වය අවබෝධ කළාහුද, උන්වහන්සේට මාගේ නමස්කාරය වේවා. උන්වහන්සේලාද මා ආරක්ෂා කරන සේකවා. අතීත බුදුවරයන් වහන්සේලාටද මාගේ නමස්කාරය වේවා. උන්වහන්සේලාගේ නව ලොව්තුරා බෝධි ගුණයන්ටද මාගේ නමස්කාරය වේවා.

ඒ මයුර තෙම මෙම පිරින කියා ගොදුරු සෙවීමෙහි හැසිරෙයි.

දෙවන මොර පිරිතෙහි පෙර සේම .....

මේ සූරිය තෙම අප අතරෙන් ඉවත් වේ. ඔබගෙන් ආරක්ෂාව ලත් අපි (මුළු රැයෙහිම) සුව සේ වසමු.

(සෙස්ස මුල් ගාථා දෙක මෙහි.)

වන්ද පිරින

මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් සමයෙකහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ශ්‍රාවස්ති නුවර සමීපයෙහි ජේත නම් රාජ කුමාරයාගේ උයන්හි අනාථ පිණ්ඩික මහා සිටුකුමා විසින් කරවන ලද අරමිහි වැඩ වසන සේක. එසමයෙහි වන්ද දිව්‍ය පුත්‍ර තෙම රාහු අසුරේන්ද්‍රයා විසින් අල්ලාගන්නා ලද්දේ විය. ඉක්බිති වන්ද දිව්‍ය පුත්‍ර තෙම එවේලෙහි බුදු රදුන් සිහි කරමින් මේ ගාථාව කීයේය.

1. බුද්ධ වීරයන් වහන්ස, නුඹවහන්සේ සියලු කෙලෙසුන් කෙරෙන් විශේෂයෙන් මිදුණු සේක. එසේ වූ ඔබවහන්සේට මාගේ නමස්කාරය වේවා. මම කරදරයට වැටී සිටිමි. ඒ මට පිළිසරණ වුව මැනව. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සඳ දෙව් පුත් අරබයා රාහු අසුරේන්ද්‍රයාට මේ ගාථාවෙන් මෙසේ වදාළ සේක.

2. රාහු අසුරේන්ද්‍රය, වන්ද දිව්‍ය පුත්‍ර තෙමේ නික්ලේශී වූ තථාගතයන් වහන්සේ සරණ ගියේය. බුදුවරයෝ වනාහි ලොවට අනුකම්පා කරන්නෝය. එහෙයින් සඳු අත්හරුවයි වදාළ සේක.

ඉක්බිති රාහු අසුරේන්ද්‍ර තෙම සඳ දෙවි පුත්‍ර අතහැර වේගයෙන්, වේපවිත්ති අසුර්ද්‍ර යම් තැනකද එතැනහි එළඹියේය. එළඹ, හටගත් සංවේග ඇතිව ලොමු දූහැගත් සිරුරු ඇතිව එකත්පසෙක සිටියේය. එසේ සිටියා වූ රාහු අසුරේන්ද්‍රයාට වේපවිත්ති අසුරේන්ද්‍රයා ගාථාවකින් මෙසේ කීයේ.

3. එම්බල රාහු අසුරේන්ද්‍රය, ඉක්මන් වුවකු මෙන් සඳු අත්හරින්නේ කුමකටද ? කැළඹුණු සිත් ඇත්තෙක්ව අවුත් බිය වුවකු මෙන් කුමක් හෙයින් සිටින්නෙහිද ?

4. බුදුරදුන් විසින් සඳු අරවයි ගාථාවකින් අස්වන ලද්දේමි. ඉදින් සඳු අත් නොහැරියේමි නම් මාගේ හිස සත්කඩකට පැළෙයි. ජීවත් වුවද සැපයක් නොලබමි.

සූරිය පිරිත

බුදුහු ශ්‍රාවස්ති නුවර ජේතවනාරාමයෙහි අනාථ පිණ්ඩික මහා සිටුතුමාගේ අරමිහි වෙසෙන කල්හි සූරිය දිව්‍ය රාජතෙම රාහු අසුරේන්ද්‍රයා විසින් අල්ලාගන්නා ලද්දේය. එකල්හි හිරු දෙවි පුත් බුදු රදුන් සිහි කරමින් මේ ගාථාව කීයේය.

1. බුද්ධ වීරයන් වහන්ස, ඔබ වහන්සේට මාගේ නමස්කාරය වේවා. ඔබ වහන්සේ හැම තැනහිම මිදුණු සේක් මය. මම කරදරයට වැටී සිටිමි. ඒ මට පිහිටවනු මැනව. ඉක්බිති බුදුරජාණන් වහන්සේ හිරුදෙවි පුත් අරඹයා රාහු අසුරේන්ද්‍රයාට මේ ගාථාවෙන් මෙසේ වදළ සේක.

2. එම්බා රාහු, හිරු දෙවි පුත් අරහත් වූ තථාගතයන් වහන්සේ සරණ ගියේය. එහෙයින් ඔහු මුදව. බුදුවරයෝ ලොවට අනුකම්පා කෙරෙති. යම් සූරියයෙක් ගණඳුරු දුර හැර එළිය කෙරේ ද ? බබළන මඩුලු ඇත්තේ ද මහත් තේජස් ඇත්තේ ද එම්බල රාහු එසේ වූ අහස හැසිරෙන හිරු නොගිල. එම්බා රාහු. මාගේ පුත්‍ර වූ සූරියා මුදව.

ඉක්බිති රාහු අසුරේන්ද්‍රයා හිරු දෙවි පුත් අතහැර යුහුසුලුව වේපවිත්ති අසුරේන්ද්‍රයා යම් තැනකද එතැනට එළඹියේය. එළඹ කලකිරුණු සිත් ඇතිව බියෙන් තැතිගත්තෙක්ව එකත් පසෙක සිටියේය. එසේ සිටි රාහු අසුරේන්ද්‍රයාට වේපවිත්ති අසුරේන්ද්‍රයා ගාථාවකින් මෙසේ කීයේය.

එම්බල රාහු කිමෙක්ද ? ඉක්මන් වුවකු මෙන් හිරු අත්හරින්නේ කුමකටද? කුමක් හෙයින් කලකිරුණු ගතියෙන් යුක්තව මෙහි පැමිණ තැතිගත්තකු මෙන් සිටිනෙහිද?

බුදුරදුන් වදළ ගාථා දෙකක් ඇසිමි. ඒ තථාගත වචනය ඉක්මවා ඉදින් හිරු අත් නොහැරියේ නම් මාගේ හිස සත්කඩකට පැළෙයි. දිවි තිබුණත් සුවයක් නොලබමි.

ධජග්ග පිරිත

එක් කලෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ශ්‍රාවස්ති නුවර සමීපයෙහි ජේතවන නම් වූ අනාථ පිණ්ඩික සිටුහුගේ ආරාමයෙහි වැඩ වසන සේක. එහිදී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මහණෙනි යි හික්ෂුන් ඇමතු සේක. ඒ හික්ෂුහු වහන්සැයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දුන්හ.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක.

මහණෙනි, පෙර වූවක් කියමි. දෙවියන්ගේ හා අසුරයන්ගේ යුද්ධයක් විය. මහණෙනි, එකල්හි සක්දෙව් රජ තවුතිසා දෙවියන් ඇමතිය. භවත්ති, ඉදින් යුද්ධයට ගිය දෙවියාට බියෙන් හෝ තැතිගැන්මක් හෝ ලොමු දැහැගැනීමක් උපදින්නේ නම් මාගේ ධර්මය බලමු. මාගේ ධර්මය බලන්නා වූ තොපට යම් බියක් හෝ තැතිගැන්මක් හෝ ලොමුදැහැගැන්මක් හෝ වන්නේ නම් එය පහ වන්නේය.

ඉදින් මාගේ ධර්මය නොදක්නහු නම් එකල්හි ප්‍රජාපතී දෙව් රජුගේ ධර්මය බලවි. ප්‍රජාපතී දෙව් රජුගේ ධර්මය දක්වා තොපට යම් බියක් හෝ තැතිගැන්මක් හෝ ලොමු දැහැගැන්මක් හෝ වන්නේ නම් එය පහ වන්නේය.

ඉදින් ප්‍රජාපතී දෙව් රජුගේ ධර්මය නොදක්නහු නම් එකල්හි වරුණ දෙව් රජුගේ ධර්මය බලවි. වරුණ දෙව් රජුගේ ධර්මය දක්වා තොපට යම් බියක් හෝ තැතිගැන්මක් හෝ ලොමුදැහැගැන්මක් හෝ වන්නේ නම් එය පහ වන්නේය.

ඉදින් වරුණ දෙව් රජු ගේ ධර්මය නොදක්නහු නම් එකල්හි ඊසාන දෙව් රජුගේ ධර්මය බලවි. ඊසාන දෙව් රජුගේ ධර්මය දක්වා තොපට යම් බියක් හෝ තැතිගැන්මක් හෝ ලොමු දැහැගැන්මක් හෝ වන්නේ නම් එය පහ වන්නේය.

මහණෙනි, සක්දෙව් රජුගේ ධර්මය බලන්නවුන්ට හෝ ප්‍රජාපතී දෙව් රජුගේ ධර්මය බලන්නවුන්ට හෝ වරුණ දෙව් රජුගේ ධර්මය බලන්නවුන්ට හෝ ඊසාන දෙව් රජුගේ ධර්මය බලන්නවුන්ට හෝ යම් බියක්, තැතිගැන්මක්, ලොමු දැහැගැන්මක් හෝ වන්නේ නම් එය පහ වන්නේ හෝ වෙයි, පහ නොවන්නේ හෝ වෙයි. ඒ කවර හෙයින්ද යත් ? මහණෙනි, සක් දෙව් රජු පහ නොවූ රාග ඇත්තේය. පහ නොවූ ද්වේෂ ඇත්තේය. පහ නොවූ මෝහ ඇත්තේය. බිය වනසුලුය. තැතිගන්නාසුලුය. පලා යනසුලුය.

මහණෙනි, මම තොපට මෙසේ කියමි. මහණෙනි, ඉදින් ආරණ්‍යයකට ගියාහු හෝ රුක් මූලකට ගියාහු හෝ ශුන්‍යාගාරයකට ගියාහු හෝ තොපට බියක් හෝ තැති ගැන්මක් හෝ ලොමුදැහැගැන්මක් හෝ උපදින්නේ නම් එකල්හි ඒ භාග්‍යවත් තෙමේ මේ කරුණෙනුදු අර්හත්ය, සමයක් සම්බුද්ධය, විද්‍යාවරණ සම්පන්නය, සුගතය, ලෝකවිදුය, අනුත්තර පුරිසදම්ම සාරථිය, දෙවිමිනිසුන්ට ශාස්තෘය, බුද්ධය, භවත් යයි මා සිහි කරව. මහණෙනි, මා සිහි කරන්නා වූ තොපට යම් බියක් හෝ තැතිගැන්මක් හෝ ලොමු දැහැගැන්මක් හෝ වන්නේ නම් එය පහව යන්නේය.

ඉදින් මා සිහි නොකරන්නාහු නම්, එකල්හි ධර්මය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ස්වක්ඛාතය, සන්දිට්ඨිකය, අකාලිකය, ඒතිපස්සිකය, ඕපනයිකය, නුවණැත්තන් විසින් සිය සතන්හි ලා දත යුත්තේ යයි ධර්මය සිහි කරව. මහණෙනි, ධර්මය සිහි කරන්නා වූ තොපට යම් බියක් හෝ තැතිගැන්මක් හෝ ලොමුදැහැගැන්මක් හෝ වන්නේ නම් එය පහව යන්නේය.

ඉදින් ධර්මය සිහි නොකරන්නාහු නම්, එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවක සංඝ තෙමේ සුපටිපන්නය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවක සංඝ තෙමේ උජුපටිපන්නය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවක සංඝ තෙමේ ඤයපටිපන්නය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවක සංඝ තෙමේ

සාමීච්චිපටිපත්තිය. යම් සේ පුරුෂ යුග සතරක් වෙන්ද, පුරුෂ පුද්ගල අටදෙනෙක් වෙන්ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සංඝ තෙමේ ආහුනෙය්‍යය, පාහුනෙය්‍යය, දක්ඛිණෙය්‍යය, අංජලිකරණීයය, ලෝකයාගේ නිරුක්තර පින් කෙත යැයි සංඝයා සිහි කරව. මහණෙනි, සංඝයා සිහි කරන්නා වූ තොපට යම් බියෙක් හෝ තැතිගැන්මක් හෝ ලොමුදූහැගැන්මක් හෝ වන්නේ නම් එය පහව යන්නේය.

ඒ කවර හෙයින්ද යත් මහණෙනි, අර්හත් වූ සම්මා සම්බුද්ධ වූ තථාගතයන් වහන්සේ වනාහි පහ වූ රාග ඇත්තාහ. පහ වූ ද්වේෂ ඇත්තාහ. පහ වූ මෝහ ඇත්තාහ. නොබානසුලුය. නොතැති ගන්නාසුලුය. ත්‍රස්ත නොවනසුලුය. පලා නොයනසුලුය.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක. මෙසේ වදරා මේ ගාථාද වදාළ සේක.

1. මහණෙනි, අරණ්‍යයෙහිදී හෝ රුක්ඛ මූලයෙහිදී හෝ ශුන්‍යාගාරයෙහිදී හෝ බුදුරජාණන් වහන්සේ සිහි කරන්නේය. එවිට තොපට බියෙක් නොවන්නේය.
2. ඉදින් ලෝක ජ්‍යෙෂ්ඨ වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ සිහි නොකරන්නහු නම් එකල්හි නෛරයානික වූ සුදේශිත වූ ධර්මය සිහි කරන්නේය.
3. ඉදින් නෛරයානික වූ සුදේශිත වූ ධර්මය සිහි නොකරන්නාහු නම්, එකල්හි අනුක්තර වූ පුණ්‍ය ක්ෂේත්‍ර වූ සංඝයා සිහි කරන්නේය.
4. මහණෙනි, මෙසේ බුදුරජාණන් වහන්සේද සංඝයාද සිහි කරන්නවුන්ට බියෙක් හෝ තැතිගැන්මක් හෝ ලොමු දූහැගැන්මක් නොවන්නේය.

සරණාගමනයේ සිට මෝර පිරිත අවසන දක්වා මෙලොව වැසි මනුෂ්‍යාදීන්ගේ උපද්‍රව නිවාරණය සඳහා දෙසන ලද සූත්‍ර දක්වා, අනතුරුව වාතුර්මභාරාජික තාවකීංස දෙලොව වැසියන්ගේ බිය නිවාරණය සඳහා වන්ද, සුර්ය හා ධජග්ග යන පිරිත තුන දේශනා කර තිබේ.

II බණවර

උත්පත්ති දෙවියන්ට සිදු වන උවදුරුවලින් වැළකීම සඳහා දෙසන ලද විසුද්ධි දේව සංඛ්‍යාත මහා කාශ්‍යප, මහා මොග්ගල්ලාන රහතන් වහන්සේලාට සහ සර්වඥයන් වහන්සේට උපන් ආබාධ සංසිදුවීම පිණිස දෙසන ලද බොජ්ඣංගිභි සූත්‍ර තුන දක්වන ලදී.

මහා කාශ්‍යප, මහා මොග්ගල්ලාන රහතන් වහන්සේලා සහ සර්වඥයන් වහන්සේ රෝගාතුර වූයේ ගිජ්ඣංගිභි පර්වතය පාමුල විස ගසක පිපුණු මල් පිස එන සුළඟ ආඝ්‍රාණය කිරීමෙනි.

රාගාදී මානසික රෝග සුව කිරීමේ බලය පමණක් නොව කායික රෝග සුව කිරීමේ ශක්තියක්ද බොජ්ඣංගිභි ධර්මයන්හි පවතී. ආයුෂ්මත් මහා කාශ්‍යප රහතන් වහන්සේ රෝගාතුර වී රජගහ නුවර පිප්පලි ගුහාවෙහි වැඩ විසූහ. තථාගතයන් වහන්සේ එක් සන්ධ්‍යා සමයක එහි වැඩ සුවදුක් විවාරා බොජ්ඣංගිභි ධර්ම දෙසූ සේක. ඒ දෙසූම අසා සිටි මහා කාශ්‍යප රහතන් වහන්සේ නිරෝගී වූ සේක. බුදු සසුනෙහි නෛරයාණිකකත්වය ගැන සිතන උන්වහන්සේගේ සිත

ප්‍රසන්න වූයේය. එයින් රුධිරයද ප්‍රසන්න විය. සියලු සිරුර පිනා ගියේය. උන්වහන්සේගේ රෝගය පියුම් පතෙහි දිය බිඳක් මෙන් පහ වී ගියේය.

බුදුරජාණන් වහන්සේ තවත් අවස්ථාවක රෝගී වූ මහා මොග්ගල්ලාන රහතන් වහන්සේ කරා පැමිණ කරුණු විචාරා උන්වහන්සේටද බොජ්ඣංග ධර්මය දෙසූහ. එයින් සිත පැහැදුණු උන්වහන්සේගේද රෝගය සුව වූයේය.

එක් අවස්ථාවක බුදුන් වහන්සේද රෝගාකූරව වේච්චනාරාමයෙහි වැඩ විසූ සේක. ආයුෂ්මත් වූන්ද රහතන් වහන්සේ දක්නට එළඹ බොජ්ඣංග ධර්ම දෙසූහ. තථාගතයන් වහන්සේද නිරෝගී වූ සේක. බොජ්ඣංග ධර්මවල රෝග ව්‍යපසමනය කිරීමේ ශක්තියක් තිබේ. බොජ්ඣංග යන්නෙහි තේරුම නම් චතුමාර්ග ඥානයයි. බෝධි නම් වූ සමූහයාගේ අංගයෝය යන අරුතින්ද නිර්වාණය ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන යෝගාවචරයාගේ අංගයෝය යන අරුතින්ද බෝධ්‍ය බොජ්ඣංග නම් වෙයි.

බෝධ්‍යංග ධර්ම :

1. සති
2. ධම්මච්චය
3. චිරිය
4. පීති
5. පස්සද්ධි
6. සමාධි
7. උපෙක්ඛා යන විසින් සතකි.

1. නිවන් මගට පිළිපත් ආර්ය ශ්‍රාවකයාගේ සිතෙහි පහළ වන චෛතසිකය සති සම්බොජ්ඣංග නම්.
2. ප්‍රඥ චෛතසිකය හෙවත් නුවණ ධම්මච්චය සම්බොජ්ඣංග නම්.
3. කය පිළිබඳ වූත් සිත පිළිබඳ වූත් චිරියය දිරිය සම්බොජ්ඣංගය නම්.
4. සිත පිනවන ප්‍රීති චෛතසිකය පීති සම්බොජ්ඣංගය නම්.
5. කය සිත දෙකේ තැන්පත් ගතිය පස්සද්ධි සම්බොජ්ඣංගය නම්.
6. එක අරමුණකින් සිත නතර කරගැනීම සමාධි සම්බොජ්ඣංග නම්.
7. ජීවිතයේ ඒ ඒ විපරිණාමවලදී අකම්පිතව සම සිතින් ඒවාට මුහුණදීම උපෙක්ඛා සම්බොජ්ඣංග නම්. (සප්ත බොජ්ඣංග ධර්ම ලෞකික ලෝකෝත්තර විසින් දෙවදැරුම් වේ)

මහා කස්සපපටේර බොජ්ඣංගය

මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් සමයෙකිනි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහ නුවර සමීපයෙහි කලන්දක නිවාප නම් වූ වෙළුමන මහා විහාරයෙහි වැඩ වසන සේක. එකල්හි ආයුෂ්මත් මහා කාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ ජීවිතව දුකට පත්ව දැඩ ගිලන්ව පිප්පලී ගුහාවෙහි වසති.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සවස් වේලෙහි එල සමවතින් නැගිට ආයුෂ්මත් මහා කාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනක වෙසේද, එතැනට එළඹ පැනවූ අසුනෙහි වැඩ හුන් සේක. එසේ වැඩ හුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් මහා කාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙසේ වදාළ සේක.

කිමෙක්ද ? කාශ්‍යපය, ඔබට ඉවසිය හැකිද? කිම, යැපිය හැකිද ? හෙවත් ඔබගේ ශරීරය පවත්වන්නට හැකිද ? කිම, දුක්ඛ වේදනාවෝ පිරිහෙත්ද ? අඩු වෙත්ද ? කිම, දියුණු වෙත්ද ? ඒ දුක්ඛ වේදනාවන්ගේ කෙළවරක් පෙනේද ? වැඩි වීමක් නොපෙනේදැයි මෙසේ විචාළ සේක.

ස්ථවරාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මට ඉවසිය නොහැකියි. සිව් ඉරියව්වෙහි සිරුර පැවැත්විය නොහැකියි. මගේ දුක්ඛ වේදනාවෝ බලවත්යහ. දියුණු වනු මිස අඩු නොවෙත්. වැඩි වනු මිස අඩුවක් නොපෙනේ යයි පිළිතුරු දුන්න.

කාශ්‍යපය, මේ සප්ත බොජ්ඣංග ධර්මයෝ මා විසින් මහා කොට කියන ලදහ. වඩන ලදහ. නැවත නැවත පුරුදු කරන ලදහ. ඒ ධර්මයෝ චතුස්සත්‍ය ධර්මයන් විශිෂ්ට ඥානයෙන් දැනගැනීම පිණිස චතුස්සත්‍යයාගේ අවබෝධය පිණිස නිවන් පිණිස පවතිත්.

ඒ සප්ත බොජ්ඣංගයෝ කවරහුද යත් ?

ධම්මවිචය සම්බොජ්ඣංගය, විරිය සම්බොජ්ඣංගය, ජීති සම්බොජ්ඣංගය, පස්සද්ධි සම්බොජ්ඣංගය, සමාධි සම්බොජ්ඣංගය, උපෙක්ඛා සම්බොජ්ඣංගය පෙර සේමයි.

කාශ්‍යපය, මේ සප්ත බොජ්ඣංග ධර්මයෝ මා විසින් යහපත් කොට කියන ලදී. වඩන ලදී. නැවත නැවතත් පුරුදු කරන ලදී. ඒ චතුස්සත්‍යය පිළිබඳ විශිෂ්ට දැනීම පිණිස ඔවුන්ගේම අවබෝධය පිණිස නිවන් පිණිස පවතියි.

ඉක්බිති මහා කාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, බොජ්ඣංග ධර්මයෝ නම් මැනවි. බොජ්ඣංග ධර්මයෝ ඒකාන්තයෙන් මැනවැයි සැල කළහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ ධර්මය වදාළ සේක. එයට සතුටු වූ ආයුෂ්මත් මහා කාශ්‍යප ස්ථවිර තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ධර්ම දේශනාව පිළිගත්තේය.

ආයුෂ්මත් මහා කාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ ඒ රෝගයෙන් පිබිදී සේක. ආයුෂ්මත් මහා කාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේගේ ඒ ආබාධය නැවත නූපදනා පරිද්දෙන් නැති වූයේය.

මහා මොග්ගල්ලාන ථෙර බොජ්ඣංගිය

මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කලන්දක නිවාප නම් වූ වේළුවනාරාමයෙහි වැඩ වසන සේක. එසමයෙහි වනාහි ආයුෂ්මත් මහ මොග්ගල්ලාන ස්ථවිරයන් වහන්සේ හටගත් ආබාධ ඇත්තේ දැඩි ගිලන් වූයේ ගිජ්ඣකුට පර්වතයෙහි වසයි.

මොග්ගල්ලාන, ඉවසිය හැකිද? යැපිය හැකිද ? කිම, දුක් වේදනාවෝ පිරිහෙත්ද ? අඩුවෙත්ද ? දුක් වේදනාවන්ගේ කෙළවරක් පෙනේද ? වැඩි වීමක් නොපෙනේදැයි මෙසේ විචාළ සේක.

ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මට ඉවසිය නොහැකිය. සිරුර පැවැත්විය නොහැකිය. මාගේ දුක් වේදනා බලවත්යහ. දියුණු වෙත්. වැඩි වනු පෙනෙනු මිස අඩු වන මගක් නොපෙනෙයි.

මොග්ගල්ලාන, මේ සජ්ඣ බොජ්ඣංගිය ධර්මයෝ මා විසින් මොනවට කියන ලදහ. වඩන ලදහ. නැවත නැවතත් වඩන ලදහ. විශිෂ්ට ඥානයෙන් දැනීම පිණිස සමාක් සම්බෝධිය පිණිස නිවන් පිණිස පවතිත්.

ඒ සත කවරහුද යත් ?

මොග්ගල්ලාන, සති සම්බොජ්ඣංගිය මා විසින් කියන ලදී. වඩන ලදී. නැවත නැවතත් පුරුදු කරන ලදී. එය දැනීම පිණිස, මනාව දැකීම පිණිස, නිවන් පිණිස පවතින්නේය.

ධර්ම විවය සම්බොජ්ඣංගිය, විරිය සම්බොජ්ඣංගිය, පිති සම්බොජ්ඣංගිය, පස්සද්ධි සම්බොජ්ඣංගිය, සමාධි සම්බොජ්ඣංගිය, උපෙක්ඛා සම්බොජ්ඣංගිය පෙර සේය.

මොග්ගල්ලාන, සම්බොජ්ඣංගිය සත මා විසින් මනාව කියන ලදහ. වඩන ලදහ. නැවත නැවතත් පුරුදු කරන ලදහ. ඔවුහු යහපත් දැනීම පිණිස මනා අවබෝධය පිණිස නිවන් පිණිස පවතිත්.

භාග්‍යවතුන් වහන්ස, බොජ්ඣංගිය ධර්මයෝ මැනවි. ඒකාන්තයෙන්ම මැනවිසි පැවසුහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දේශනාව හොඳින් පිළිගත්තේය. ආයුෂ්මත් මහා මොග්ගල්ලාන ස්ථවිර තෙම ඒ රෝගයෙන් නැගිටිය. ආයුෂ්මත් මහා මොලායාන ස්ථවිරයන්ගේ ඒ ආබාධය එයින් ම දුරු වූයේ ය.

මහා චූන්ද ථෙර බොජ්ඣංගිය

ම විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහ නුවර සමීපයෙහි වූ වේළුවන විහාරයෙහි වැඩ වසන සේක. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගිලන් වූයේ, දුක් වූයේ බලවත් ලෙස ගිලන් බවට පැමිණි සේක.

ඉක්බිත් ආයුෂ්මත් මහා චූන්ද ස්ථවිර තෙම සවස් කාලයෙහි එල සමවතින් නැගී සිටියේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙකද එතැනට වැඩියේය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැද එකත් පසෙක හුන්නේය. එක් පසෙක හුන්නා වූ ආයුෂ්මත් මහා චූන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදළ සේක.

චුන්දය, ඔබට බොජ්ඣංග ධර්මයෝ වැටහෙන්නවා.

ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මේ සප්ත බොජ්ඣංග ධර්මයෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මනා කොට වදාළ ලදහ. වඩන ලදහ. නැවත නැවතත් පුරුදු කරන ලදහ. ඔවුහු විශිෂ්ට ඥානය පිණිස සමාස්ස සබ්බොධි පිණිස නිවන් පිණිස පවතිත්,

ඒ කවර සතකද යත්,

ස්වාමීනි, සති සම්බොජ්ඣංගය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මැනවින් වදාළ ලද්දේය. වඩන ලද්දේය. නැවත නැවතත් පුරුදු කරන ලද්දේය. එය මනාව දැනීම පිණිස යහපත් අවබෝධය පිණිස, නිවන් පිණිස පවතියි.

ධම්ම විවය සම්බොජ්ඣංගය, විරිය සම්බොජ්ඣංගය, පීති සම්බොජ්ඣංගය, පස්සද්ධි සම්බොජ්ඣංගය, සමාධි සම්බොජ්ඣංගය, උපේක්ඛා සම්බොජ්ඣංගය පෙර සේමැයි.

ස්වාමීනි. මේ සප්ත බොජ්ඣංග ධර්මයෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මැනවින් දෙසන ලද්දහුය. වඩන ලද්දහුය. නැවත නැවතත් වඩන ලද්දහුය. ඔවුහු යහපත් දැනීම පිණිස, සමාස්ස සබ්බොධි පිණිස, නිවන් පිණිස පවතින්නාහ.

චුන්දය, බොජ්ඣංග ධර්මයෝ ඒකාන්තයෙන්ම සත්‍යය. චුන්දය, බොජ්ඣංග ධර්මයෝ ඒකාන්තයෙන්ම සත්‍යය යි වදාළහ.

ආයුෂ්මත් චුන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ධර්මය ප්‍රකාශ කළ සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එය සතුටින් පිළිගත්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එම ආබාධයෙන් නැගී සේක. උන්වහන්සේගේ රෝගාබාධ එයින්ම සුව වූයේය.

ධම්මවක්කප්පවත්තන සූත්‍රය

බරණෑස ඉසිපතන නම් වූ මිගදයෙහි ඇසළ පුණු පොහෝ දින පස්වග තවුසන් අමතා දක් පැවතුම් සූත්‍රය දෙසූ සේක. එය බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ප්‍රථම ධර්ම දේශනාවයි. එසේම එය ත්‍රිපිටකයේ සාරයයි. එහිදී හික්ෂුන් විසින් හළ යුතු අංග දෙක පෙන්වා, අනුගමනය කළ යුතු මැදි පිළිවෙත බුදුන් වහන්සේ පෙන්වා දුන්හ. මෙහි එන චතුස්සත්‍යය තිපරිවෘත්තයකින් හා ද්වාදශාකාරයකින් සමන්විතය. මේ දේශනාව ඇසීමෙන් කොණඩඤ්ඤ තවුසාට ධර්ම චක්ෂුස පහළ විය.

මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් සමයෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බරණෑස සමීපයෙහි මිගදය නම් වූ ඉසිපතනාරාමයෙහි වැඩ වසන සේක. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පස්වග මහණුන් ඇමතු සේක. මහණෙනි, ලාමක වූ ගැමි දහමක් වූ පුහුදුනන් විසින් සෙවුනා ලද ආර්යයන් සතු නොවූ අවැඩ ඇසුරු කළ කාම වස්තූන් කෙරෙහි යම් යම් ක්ලේශ කාමයන්හි පුන පුනා යෙදීමක් වේද, පැවිද්ද හු විසින් මේ අන්ත දෙක නො සෙවිය යුතුයි. මහණෙනි, තථාගතයන් විසින් ඒ මේ අන්ත දෙකට නොපැමිණ පැණෑස ඇති කර නුවණෑස ඇති කර, මැදුම් පිළිවෙත අවබෝධ කරන ලද්දේ කෙලෙස් සන්සිදුවීම පිණිස, වෙසෙස් දැනුම පිණිස, සිව්සස් දැනුම පිණිස පවතී.

මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් අවබෝධ කරන ලද, පැහැස ඇති කරන නුවණැස ඇති කරන ඒ කවර නම් මැදුම් පිළිවෙතක් කෙලෙස් සංසිඳුවීම පිණිස, වෙසෙස් දැනුම පිණිස, සිවුසස් දැනුම පිණිස, නිවන් පිණිස පවතීද යත්, මේ ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය මැයි; එනම් සම්මා සංකප්ප, සම්මා වාචා, සම්මා කම්මන්ත, සම්මා ආජීව, සම්මා වායාම, සම්මා සති, සම්මා සමාධි යි. මහණෙනි පැහැස ඇති කරන, නුවණැස ඇති කරන, ඒ මේ මැදුම් පිළිවෙත තථාගතයන් විසින් අවබෝධ කරන ලද්දේ කෙලෙස් සංසිඳුවීම පිණිසය. වෙසෙස් දැනුම පිණිස, සිවුසස් දැනුම පිණිස නිවන් පිණිස පවතී.

මහණෙනි, මේ වූකලී, දුක්ඛාර්ය සත්‍යයයි. ඉපදීමක් දුක් ය. ජරාවක් දුක් ය. ව්‍යාධියක් දුක් ය. මරණයක් දුක් ය. අප්‍රියයන් හා එක් වීමක් දුක් ය. ප්‍රියයන්ගෙන් වෙන් වීමක් දුක් ය. කැමති දැ නොලැබීමක් දුක් ය. සැකෙවින් පඤ්ච උපාදනස්කන්ධයෝම දුක් ය. මහණෙනි, මේ වූකලී දුක්ඛ සමුදයාර්ය සත්‍යයයි. පුනර්භවය ඇති කරන නන්දිරාගය සහගිය ඒ ඒ භවයන්හි ඇල්ම ඇති කරන යම් තෘෂ්ණාවක් වේද, එනම් කාම තණ්හා, (කාම වස්තු කෙරෙහි පවත්නා තෘෂ්ණාව) භව තණ්හා (ශාස්වත දෘෂ්ටි සහගත තෘෂ්ණාව) යි, මහණෙනි, මේ වූකලී දුක්ඛ නිරෝධාර්ය සත්‍යයයි. ඒ තෘෂ්ණාවේම යම් නිරවශේෂයෙන් නොඇලීම් සංඛ්‍යාත නිරෝධයෙක් දුර ලීමෙක් අත්හැරීමෙක් මිදීමෙක් නොඇල්මෙක් වේද, එයයි, මහණෙනි, මේ වූකලී දුක්ඛනිරෝධගාමිණී, ප්‍රතිපදාර්ය සත්‍යය යි. මේ ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගයමය. එනම් සම්මා දිට්ඨිය ..... සම්මා සමාධිය යි.

මහණෙනි, මට මේ දුක්ඛාර්ය සත්‍යයයි, පෙර නොඇසූ විරු ධර්ම විෂයෙහි චතුස්සත්‍ය ඥාන චක්ෂුසය පහළ විය. එහි දැනුම ඇති විය. ප්‍රඥාව ඇති විය. විද්‍යාව හෙවත් නුවණ ඇති විය. අවිද්‍යාන්ධකාරය දුරු කරන ඥානාලෝකය පහළ විය.

මහණෙනි, ඒ මේ දුක්ඛාර්ය සත්‍යය පිළිබඳව දත යුතුයි. මේ දුක්ඛ සමුදයාර්ය සත්‍යයයි. දුක්ඛ සමුදය දුරු කළ යුතුයි.

මේ දුක්ඛ නිරෝධාර්ය සත්‍යයයි. මෙ දුක්ඛ නිරෝධය නම් වූ නිවන නුවණින් ප්‍රත්‍යක්ෂ කළ යුතුයි. මේ දුක්ඛ නිරෝධෝය සත්‍යය නුවණින් ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන ලද්දේ යයි ...

මේ දුක්ඛ නිරෝධ ගාමිණී ප්‍රතිපද සත්‍යයි - මේ දුක්ඛ නිරෝධ ගාමිණී පටිපදාව වැඩිය යුතුය යි.

මේ දුක්ඛ නිරෝධ ගාමිණී ප්‍රතිපදාව මා විසින් වඩනා ලද්දී පෙර නොඇසූ විරු ධර්ම විෂයෙහි ප්‍රඥ චක්ෂුස පහළ විය. චතුස්සත්‍ය ඥානය, එහි ප්‍රඥාව විශිෂ්ට දැනුම, එයින් නිර්වාණාලෝකය පහළ විය.

මහණෙනි, මම යම්තාක් කල් මට චතුස්සත්‍ය ධර්ම විෂයෙහි තිපරිවාත්තයක් හා දෙළොස් ආකාරයක් ඇති තත් වූ පරිදි පිරිසිදු අවබෝධයක් නොවූයේද, මහණෙනි, දෙවියන් සහිත, මරුන් සහිත, බඹුන් සහිත ලෝකයෙහිද මහණ බමුණන් සහිත ප්‍රජාව අතරෙහිද උතුම් වූ සම්බෝධිය ප්‍රත්‍යක්ෂ කෙළෙමි යයි ප්‍රතිඥ නොකෙළෙමි.

මහණෙනි, යම් අවස්ථාවක පටන් මට මේ චතුස්සත්‍ය ධර්ම විෂයෙහි මෙසේ තුන්පෙරළියකින් හා දෙළොස් ආකාරයෙන් යුත් තත් වූ පරිදි ඥාන දර්ශනය පිරිසිදු වූයේද මහණෙනි, එකල්හි මම දෙවියන් මරුන් බඹුන් සහිත ලෝකයෙහි මහණ බමුණන් හා දෙමිනිසුන් සහිත ප්‍රජාව අතරෙහි

උතුම් වූ සමයක් සම්බන්ධය අවබෝධ කෙළෙමි යි ප්‍රතිඥා කෙළෙමි. චතුස්සත්‍ය ධර්මයන් කෙරෙහි මට ඥාන දර්ශනය පහළ විය. මාගේ වේතෝ විමුක්තිය නම් වූ අරහත් ඵල සමාධිය අකෝප්‍ය විය. මෝ තොමෝ අන්තිම උන්පත්තිය වේය. දූන් (මට) පුනරුත්පත්තියක් නැත යනුයි. භාග්‍යචතුන් වහන්සේ මේ ධම්මවක්ක සූත්‍ර දේශනාව වදාළ සේක.

සතුව සිත් ඇති පස්වග භික්ෂූන් වහන්සේලා භාග්‍යචතුන් වහන්සේ දේශනාව සතුවින් පිළිගත්හ. යම් කිසිවක් ඇති විම ස්වභාව කොට ඇත්තේ වී නම්, ඒ සියල්ල නැති විම ස්වභාව කොට ඇත්තේය යන නුවණයි. භාග්‍යචතුන් වහන්සේ විසින් මෙසේද පැවැත්වූ කල්හි භූමිනිශ්‍රිත දෙවියෝ සාධුකාර දුන්හ. බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් බරණැස ඉසිපතන මීගදයෙහි ශ්‍රමණයකු විසින් හෝ බ්‍රාහ්මණයකු විසින් හෝ මාරයකු විසින් හෝ බ්‍රහ්මයකු විසින් හෝ ලෝකයෙහි අන් කිසිවකු විසින් හෝ නොපැවැත්විය හැකි ධර්මවක්‍ර පවත්වන ලදැයි කියායි.

භූමිනිශ්‍රිත දෙවියන් ගේ සාධුකාර ශබ්දය අසා චතුර්මහාරාජික දෙවියෝ ද ඔවුන්ගේ සාධුකාර අසා තාවතිංස දෙවියෝද යාම තුසිත නිම්මානරතී, පරනිම්මිත වසවර්තී දෙවියෝද ශබ්දය අසා තාවතිංස දෙවියෝද යාම තුසිත නිම්මානරතී, පරනිම්මිත වසවර්තී දෙවියෝද ඔවුන්ගේ සාධුකාර ශබ්දය අසා බ්‍රහ්ම පාරිෂද්‍ය බඹලොව බ්‍රහ්මයෝද බ්‍රහ්ම පුරෝහිත, මහා බ්‍රහ්ම, පරිත්තාහ, අප්පමාණාහ, ආහස්සර පරිත්තසුහ, අප්පමාණසුහ, සුහකිහ, වේහප්ඵල, අවිහ, අතප්ප, සුදස්ස, සුදස්සී, අකනිට්ඨ බඹලොව වාසී බ්‍රහ්මයෝද සාධුකාර දුන්හ. මෙසේ එකෙණහි ඒ මොහොතෙහි අකනිට්ඨ බඹලොව දක්වා සාධුකාර ශබ්දය අසා උස් වී පැන නැංගේය. මේ දසසහස්‍රී ලෝකධාතුව කම්පා විය අතිශයින් කම්පා විය. වෙවුලන්තට පටන්ගත්තේය. දෙවියන්ගේ දේවතානුභාවය ඉක්මවා අප්‍රමාණ වූ මහත් වූ ආලෝකයක් පහළ විය.

එකල්හි භාග්‍යචතුන් වහන්සේ මෙසේ ප්‍රීති වාක්‍ය පහළ කළ සේක. පින්වත් කොණ්ඩඤ්ඤ තෙම චතුස්සත්‍යය අවබෝධ කෙළේය. පින්වත් කොණ්ඩඤ්ඤ තෙම චතුස්සත්‍යය අවබෝධ කෙළේය. පින්වත් කොණ්ඩඤ්ඤ තෙම චතුස්සත්‍යය අවබෝධ කෙළේය. හෙවත් නිවන් දුටුවේය කියායි.

. මෙසේ මේ කාරණය නිමිති කොටගෙන ආයුෂ්මත් කොණ්ඩඤ්ඤක ස්ඵවිරයන් වහන්සේට අඤ්ඤකොණ්ඩඤ්ඤ යන නමෙක් විය.

ගිරිමානන්ද සූත්‍රය

එක් කලෙක භාග්‍යචතුන් වහන්සේ ශ්‍රාවස්තී නුවර සමීපයෙහි ජේතවන නම් අරමිහි වැඩ වසන සේක. එකල්හි ගිරිමානන්ද ස්ඵවිර තෙමේ හටගත් ආබාධ ඇත්තේ දුකට පැමිණියේ දැඩි ගිලන් බව ඇත්තේ වෙයි. එකල්හි ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ඵවිර තෙමේ භාග්‍යචතුන් වහන්සේ කරා එළඹියේය. එළඹ භාග්‍යචතුන් වහන්සේ සකසා වැද එකත්පස්ව හුන්නේ ය. එකත්පස්ව හුන් ආනන්ද ස්ඵවිර තෙමේ භාග්‍යචතුන් වහන්සේට මෙසේ කීයේය.

භාග්‍යචතුන් වහන්ස, ආයුෂ්මත් ගිරිමානන්ද ස්ඵවිර තෙමේ උපන් ආබාධ ඇත්තේ, පැමිණි දුක් ඇත්තේ දැඩිව ගිලන් වූයේ වෙයි. වහන්ස, භාග්‍යචතුන් වහන්සේ අනුකම්පා පිණිස ආයුෂ්මත් ගිරිමානන්ද තෙරුන් කරා වඩනා සේක් නම් මැනවි.

ආනන්දයෙනි, ඉදින් තෙපි ගිරිමානන්ද මහණහු වෙත එළඹ දස සංඥ කියනු නම්, යම් හෙයකින් දශ සංඥ අසා ගිරිමානන්ද මහණහුගේ ඒ ආබාධයට හේතු සංසිදෙන්තේය.

කවර දශයෙක්ද යත් ?

අනිත්‍ය සංඥය, අනාත්ම සංඥය, අශුභ සංඥය, ආදීනව සංඥය, ප්‍රභාණ සංඥය, විරාග සංඥය, නිරෝධ සංඥය සියලු ලෝකයෙහි කලකිරීම් සංඛ්‍යාත සංඥය සියලු සංස්කාරයන්හි අනිච්ඡ සංඥය, ආනාපානසතිය යන දශයයි.

ආනන්දයෙනි, අනිත්‍ය සංඥව කවරේද?

ආනන්දයෙනි, මෙ සස්තෙනහි මහණ වලට ගියේ වේවයි, රුක් මුලට ගියේ වේවයි ශුන්‍යගාරයට ගියේ වේවයි මෙසේ නුවණින් සලකන්නේ ය. රූපය අනිත්‍යය, වේදනා අනිත්‍යය, සංඥ අනිත්‍යය, සංස්කාරයෝ අනිත්‍යය, විඤ්ඤාන අනිත්‍යය. මෙසේ මේ පඤ්චෝපාදනස්කන්ධයන්හි අනිත්‍යානුදර්ශීව වසයි. ආනන්දයෙනි, අනිත්‍ය සංඥව යි කියනු ලැබේ.

ආනන්දයෙනි, අනාත්ම සංඥ කවරේද යත්?

ආනන්දයෙනි, මෙ සස්තෙනහි මහණ වලට ගියේ වේවයි, රුක් මුලට ගියේ වේවයි ශුන්‍යගාරයට ගියේ වේවයි මෙසේ නුවණින් සලකන්නේ ය. වක්ෂුව අනාත්ම ය, රූප අනාත්ම ය. ශ්‍රෝතස අනාත්ම ය. ශබ්ද අනාත්ම ය. ස්‍රාණය අනාත්ම ය. ගන්ධ අනාත්ම ය. ජීවිතා අනාත්ම ය. රස අනාත්ම ය. කය අනාත්ම ය. ධර්ම අනාත්ම ය. මෙසේ සවුදරුම් ආධ්‍යාත්මික බාහිර ආයතනයන්හි අනාත්මානුදර්ශීව වාසය කරයි. ආනන්දයෙනි, මේ අනාත්ම සංඥ යයි කියනු ලැබේ.

ආනන්දයෙනි, අශුභ සංඥ කවර යත් ?

ආනන්දයෙනි, මේ සස්තෙනහි මහණ පා තලින් උඩ කෙස් මතුයෙන් සම හිමි කොට ඇති නා නා ප්‍රකාර අශුවියෙන් පිරි මෙම කය ප්‍රත්‍යාවේක්ෂා කරන්නේ ය. මේ කයෙහි කේශයෝ ය, රෝමයෝ ය, නිය ය, දත් ය, සම් ය, මාංශ ය, නහර ය, ඇට ය, ඇටමිදුලු ය, වකුගඩු ය, හෘදය, අක්මාව ය, දලඹුව ය, බඩදිව ය, පපු කැණය, අතුනු ය, අතුනු බහන් ය, ඖදරියය, පූරීෂ ය, පිත් ය, ශ්ලේස්මා ය, පුයා ය, ලේ ය, සෝදිය ය, මේදස් ය, කඳුළු ය, වුරුණු තෙල් ය, කෙළ ය, මුකුනු ය, සදම්දුලු ය, මුත්‍ර ය යන මොහු ඇතැයි මෙසේ මේ කයෙහි අශුභානුපස්සීව වාසය කරයි. ආනන්දයෙනි, මේ අශුභ සංඥ යයි කියනු ලැබේ.

ආනන්දයෙනි, ආදීනව සංඥ කවර යත් ?

ආනන්දයෙනි, මේ සස්තෙනහි මහණ වලට ගියේ වේවයි රුක් මුලට ගියේ වේවයි ශුන්‍යගාරයට ගියේ වේවයි මෙසේ සලකන්නේය. බොහෝ දුක් ඇති මේ කාය බොහෝ ආදීනව ඇත්තේය. මෙසේ මේ කයෙහි විවිධ ආබාධයෝ උපදනාහ. ඔහු කවරහ යත් ? වක්ඛු රෝග ය, සෝත රෝග ය, ඝාන රෝගය ය, ජීවිතා රෝග ය, කාය රෝග ය, සීස රෝග ය, කර්ණ රෝග ය, මුඛ රෝග ය, දන්ත රෝග ය, කාස ය, ශ්වාස ය, පීනස ය දහ ය, ජීවර ය, කුර්දි රෝග ය, මුරජා ය පක්ඛන්දිකා ය, ශුලාය, විශුවිකා ය, කුෂ්ට ය, ගණ්ඩ ය, කිලාස ය, ඒවාස ය, අපස්මාර ය, දද්ද

ය, කණ්ඩු ය, රඬසා ය, විතවිජ්ජා ය, ලෝහිත පිත්ත ය, මධුමේහ ය, අංස ය, පිළිකා ය, භගන්දරා ය, පිතින් උපදනා ආබාධ ය, වාතයෙන් උපදනා ආබාධ ය, සන්නිපාතික ආබාධ ය, සෘතු පරිණාමයෙන් වන ආබාධ ය, විෂම පරිහාරයෙන් උපදනා ආබාධ ය, උපක්‍රමයෙන් උපදනා ආබාධ ය, කර්ම විපාකයෙන් උපදනා ආබාධ ය, ශීත ය, උණ ය, සා ය, පවස ය, උච්චාර ය, පස්සාව ය යි, මෙසේ මේ කයෙහි ආදීනවානුදර්ශීව වෙසෙයි. ආනන්දයෙනි, මේ ආදීනවානුසඤ්ජය යි කියනු ලැබේ.

ආනන්දයෙනි, ප්‍රභාණ සංඤ්ජ කවර යත් ?

ආනන්දයෙනි, මේ සස්තෙනි මහණ උපන් කාම විතර්ක නොඉවසයි. දුර ලයි. වෙසෙසින් දුරු කරයි. අභාවයට පමුණුවයි. උපනුපන් අකුශල ධර්ම නොඉවසයි. දුර ලයි. වෙසෙසින් අනන්දයෙනි, උපනුපන් අකුශල ධර්ම නොඉවසයි. වෙසෙසින් දුරු කරයි. අභාවයට පමුණුවයි. ආනන්දයෙනි, මේ ප්‍රභාණ සංඤ්ජ යයි කියනු ලැබේ.

ආනන්දයෙනි, විරාග සංඤ්ජ කවර යත්?

ආනන්දයෙනි, මේ සස්තෙනි මහණ වලට ගියේ වේවයි, රුක් මුලට ගියේ වේවයි, ශුන්‍යාගාරයට ගියේ වේවයි මෙසේ සලකන්නේය. සර්ව සංස්කාරයන්ගේ යම් බඳු සමථයක් සර්වෝපධිත්තේ දුර ලීමෙක් තෘෂ්ණාක්ෂයෙක් විරාගයෙක් නිර්වාණයෙක් වේ නම් එය ශාන්තය. එය ප්‍රණීතය. මේ විරාග සංඤ්ජ යයි කියනු ලැබේ.

ආනන්දයෙනි, නිරෝධ සංඤ්ජ කවර යත් ?

ආනන්දයෙනි, මේ සස්තෙනි මහණ වලට ගියේ වේවයි, රුක් මුලට ගියේ වේවයි, ශුන්‍යාගාරයට ගියේ වේවයි, මෙසේ සලකන්නේය. සංස්කාරයන්ගේ යම් බඳු සමථයක් සර්වෝපධිත්තේ දුර ලීමෙක් තෘෂ්ණාක්ෂයෙක් විරාගයෙක්, නිරෝධයෙක්, නිර්වාණයෙක් වේ නම් එය ශාන්තය. ආනන්දයෙනි, මේ නිරෝධ සංඤ්ජ යයි කියනු ලැබේ.

ආනන්දයෙනි, සර්වලෝකයෙහි අනභිරත සංඤ්ජ කවර යත් ?

ආනන්දයෙනි, මේ සස්තෙනි භික්ෂු නමක් ලෝකයෙහි පඤ්චස්කන්ධය පිළිබඳ දැඩි ගැනීමක් හෝ සිත පිළිබඳ අරමුණු අනුව ඇති වන කෙලෙස් හෝ වෙන් නම් ඔවුන් දුරු කරන්නේ වේද, දැඩිව අල්වා නොගන්නේ වේද, මෙය ලෝකයෙහි කලකිරීම් සහගත හැඟීම යයි කියනු ලැබේ.

ආනන්දයෙනි, සියලු සංස්කාරයන් කෙරෙහි අනිච්ඡ සංඤ්ජ කවර යත් ?

ආනන්දයෙනි, මේ සස්තෙනි මහණ තෙම හැම ප්‍රත්‍යයන්පන්න ධර්මයන්ගෙන් පෙළෙයි. ලජ්ජා වෙයි. පිළිකුල් කෙරෙයි. ආනන්දයෙනි, මේ සවි සංස්කාරයන්ගේ අනිච්ඡ සංඤ්ජ යයි කියනු ලැබේ.

ආනන්දයෙනි, ආනාපානසති කවර යත් ?

ආනන්දයෙනි, මේ සස්තෙනි මහණ වලට ගියේ වේවයි, රුක් මුලට ගියේ වේවයි, ශුන්‍යාගාරයට ගියේ වේවයි කය සෘජුව තබා සිහි පෙරටු කොට එළවා පලක් බැඳ හිඳියි. හේ සිහි ඇති සේම ආස්වාස කෙරෙයි, සිහි ඇති සේම ප්‍රශ්වාස කෙරෙයි.

දීර්ඝ කොට ආශ්වාස කරනුයේ හෝ දීර්ඝ ලෙස ආශ්වාස කරමිනි දැනී. දීර්ඝ කොට ප්‍රශ්වාස කරනුයේ හෝ දීර්ඝ කොට ප්‍රශ්වාස කරමිනි දැනී. ලඝු කොට ආශ්වාස කරනුයේ ලඝු කොට ආස්වාස කරමිනි දැනී. ලඝු කොට ප්‍රශ්වාස කරනුයේ ලඝු කොට ප්‍රශ්වාස කරමිනි දැනී. සකල ආශ්වාස කය මුල මැද අග පහළ කරමින් ආශ්වාස කරමිනි හික්මෙයි. ඖදරික ප්‍රශ්වාස කය මුල මැද අග පහළ කරමින් ආශ්වාස කරමිනි හික්මෙයි. ඖදරික ප්‍රශ්වාස කාය සංස්කාරය සහිඳුවමින් ප්‍රශ්වාස කරමින් හිමෙයි.

ප්‍රීතිය මොනවට දන්නේ ආශ්වාස කරමිනි හික්මෙයි. ප්‍රීතිය මොනවට දන්නේ ප්‍රශ්වාස කරමිනි හික්මෙයි. සුඛය මොනවට දන්නේ ආශ්වාස කරමිනි හික්මෙයි. සුඛය මොනවට දන්නේ ප්‍රශ්වාස කරමිනි හිමෙයි.

චිත්ත සංස්කාරය මොනවට දන්නේ ආශ්වාස කරමිනි හික්මෙයි. චිත්ත සංස්කාරය මොනවට දන්නේ ප්‍රශ්වාස කරමිනි හික්මෙයි. ඖදරික චිත්ත සංස්කාර සංහිඳුවමින් ප්‍රශ්වාස කරමින් හික්මෙයි. සිත දන්නේ ආශ්වාස කරමිනි හික්මෙයි. සිත දන්නේ ප්‍රශ්වාස කරමිනි හික්මෙයි. සිත පහන් කරවමින් ආශ්වාස කරමිනි හික්මෙයි. සිත පහන් කරවමින් ප්‍රශ්වාස කරමිනි හික්මෙයි. සිත අරමුණෙහි සමච තබමින් ආශ්වාස කරමිනි හික්මෙයි. සිත අරමුණෙහි සමච තබමින් ප්‍රශ්වාස කරමිනි හික්මෙයි. නීවරණයෙන් සිත මුදමින් ප්‍රශ්වාස කරමිනි හික්මෙයි.

අනිත්‍යානුදර්ශී වූයෙමි ආශ්වාස කරමි යි හික්මෙයි. අනිත්‍යානුදර්ශී වූයෙමි ප්‍රශ්වාස කරමි යි හික්මෙයි. විරාගානුදර්ශී වූයෙමි ආශ්වාස කරමිනි හික්මෙයි. විරාගානුදර්ශී වූයෙමි ප්‍රශ්වාස කරමිනි හික්මෙයි. නිරෝධානුදර්ශී වූයෙමි ආශ්වාස කරමිනි හික්මෙයි. ප්‍රතිනිසර්ගානුදර්ශී වූයෙමි ආශ්වාස කරමිනි හික්මෙයි. ප්‍රතිනිසර්ගානුදර්ශී වූයෙමි ප්‍රශ්වාස කරමිනි හික්මෙයි. මේ ආනාපාන සතියයි කියනු ලැබේ.

- ආනන්දයෙනි, ඉදින් ගිරිමානන්ද මහණහු වෙත ගොස් මේ දස සංඥ කියවූ නම් යම් හෙයකින් මේ දස සංඥ අසා ගිරිමානන්ද මහණහුගේ ඒ ආබාධය හේතු විසින් සංහිඳෙන්නේය. මේ කාරණය ඇත.

එකල්හි ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හමුවෙහි මේ දස සංඥ උගෙන ආයුෂ්මත් ගිරිමානන්ද තෙරුන් කරා එළඹියහ. එළඹ ආයුෂ්මත් ගිරිමානන්ද තෙරුන්ට මේ දස සංඥ කීහ. ඉක්බිති මේ දස සංඥ අසා ආයුෂ්මත් ගිරිමානන්ද තෙරුන්ගේ ආබාධය හේතු විසින් සන්සිඳුණේය. ආයුෂ්මත් ගිරිමානන්ද තෙරණුවෝත් ආබාධයෙන් නැගී සිටියේය. ආයුෂ්මත් ගිරිමානන්ද තෙරුන්ගේ ඒ ආබාධය එසේ ප්‍රහීණ වූයේය.

